

**JOSIP PEČARIĆ: HANNAH ARENDT U MOJIM
KNJIGAMA**

Josip Pečarić

**HANNAH ARENDT U
MOJIM KNJIGAMA**

Zagreb, 2023.

© Josip Pečarić

Urednica i priprema za tisk:
Andela Hodžić

KAZALO

UVODNI TEKST: HANNAH ARENDT I MLADEN IVEZIĆ O RASNIM ZAKONIMA U NDH	7
D. JELČIĆ I J. PEČARIĆ, KNJIŽEVNIK MILE BUDAK SADA I OVDJE, ZAGREB, 2005.	14
ZAŠTO SE PREŠUĆUJU ČINJENICE DA JE BUDAK ZAŠTITIO ŽIDOVE I SRBE NA SVEUČILIŠTU?	14
ŠTO BI POTVRDIO OBNOVLJENI SUDSKI PROCES PROTIV BUDAKA?	23
M. KOVAČEVIĆ I J. PEČARIĆ, THOMPSON U OČIMA HRVATSKIH INTELEKTUALACA – BILO JE I TO JEDNOM U HRVATSKOJ, ZAGREB, 2008. ...	28
SLOBODAN LANG, GOSPODIN ŠNAJDER JE PROŽIVIO ŽIVOT PROMATRAČA IZ FOTELJE	28
ZABRANJENI AKADEMİK – PRIJEVAROM U HAZU!?, ZAGREB, 2012.	37
JURE KRIŠTO, HOLOKAUSTOLOGIJA IVE I SLAVKA GOLDSTEINA	37
‘AKO VOLIŠ HRVATSKU SVOJU’, ZAGREB, 2014. ..	64

ARGUMENTIMA PROTIV NEARGUMENTIRANIH JAVNIH PROZIVANJA	64
ŽIVJELA NAM ANTIFAŠISTIČKA, TJ. BRANITELJSKA HRVATSKA, ZAGREB, 2015.	70
JOŠ O "ZNANSTVENICIMA" (PO PUSIĆU) IZ DRUŠTVA ZA ISTRAŽIVANJE TROSTRUKOG LOGORA JASENOVAC	70
DR. STANKO SIELSKI – PRAVEDNIK MEĐU NARODIMA	89
MATEMATIKA, PJESME I NOGOMET. ZAGREB, 2018.	104
UGROZE TEMELJA OPSTANKA HRVATSKE I ZDS ..	104
ANKICA TUĐMAN, ZAGREB, 2021.	110
VJEROVALI ILI NE: TOMIĆ BRANI „LEGALISTE“ 2.	110
PRILOG, TOMIĆU, DRŽITE SE ONOGA ŠTO ZNATE	114
DOPISIVANJE S LILI BENČIK, DRAGOVOVLJAC.COM, 2021.	118
ZVONIMIR HODAK, I ZATO DANAS IMAMO ALANFORDOVSKI SPEKTAKL IZMEĐU PREMIJERA I PREDSJEDNIKA DRŽAVE	118
PROF. DR. SC. BRANIMIR LUKŠIĆ, PORTAL HKV-A, 2022.	127
HRVATSKI ANTIFAŠIZAM NIJE ISTO ŠTO I KOMUNISTIČKI ANTIFAŠIZAM	127
PREZENTACIJA KNJIGE „ZABRANJENI AKADEMIK . PRIJEVAROM U HAZU?!"	
AKADEMIKA JOSIPA PEČARIĆA	131
KOMUNISTIČKI ANTIFAŠIZAM	141
AKADEMIK JOSIP PEČARIĆ – ŽIVOTOPIS	148

UVODNI TEKST

HANNAH ARENDT I MLADEN IVEZIĆ O RASNIM ZAKONIMA U NDH

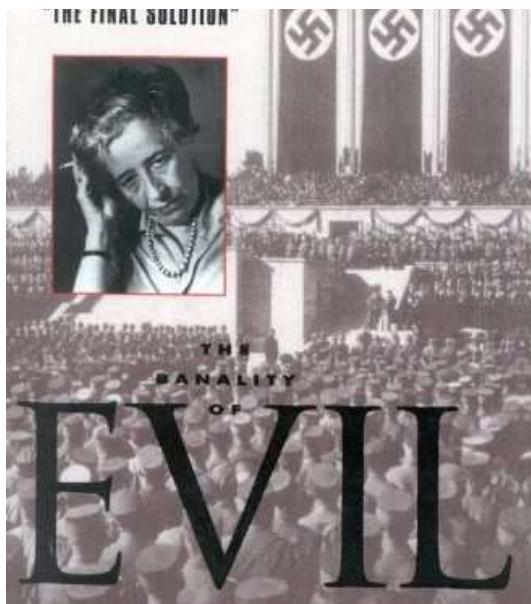
Na društvenim mrežama niz komentara izazvao je tekst:

RASNI ZAKONI U NDH U KOMENTARU ČUVENE
SVJETSKE PUBLICISTICE, ŽIDOVKE HANNAH ARENDT

30 travnja, 2023

Na današnji dan 30. Travnja 1941. Godine uvedeni su rasni u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

O provođenju rasnih zakona u NDH pisala je slavna židovska filozofkinja, profesorica, doktorica Hannah Arendt. Hannah Arendt rođena je u Njemačkoj 1906. Godine, doktorirala je filozofiju na Heidelbergu, surađivala s poznatim filozофом Martinom Heideggerom.

Dolaskom Hitlera na vlast 1933.godine emigrirala je u SAD-e 1935. godine i postala glavna urednica časopisa The New Yorker i profesorica na Sveučilištu u Chicagu (družila se s mojom tetom rođenom u Chicagu visokom dužnosnicom u State Departmentu od 1956. godine doktorirala na temi stradavanja Hrvata nakon rata, Blajburg).

Profesorica Arendt vratila se u Izrael se 1961. godine i izvještavala sa suđenja Adolfu Eichmannu u Jeruzalemu gdje je sakupila dokumente o zločinima Nacionalsocialističke Njemačke i njenih satelita na Balkanu. U spomen svim stradalima neljudskog sistema nacionalsocijalizma koje su rasni zakoni odveli u smrt profesorica Hannah Arendt napisala je knjigu s tezom o “banalnosti zla”, koja je prevedena na mnoge jezike: Eichmann in Jeruzalem, Ein Bericht von Banalität des Bösen, Serien Piper 1964, Band 308, München.

Posebno je zanimljiv Paragraf XI. knjige dr. Arendt o deportaciji Židova iz država bivše Jugoslavije, zatim Bugarske, Rumunjske i Grčke.

Iz opere Banalnost zla, Elle Milch-Sheriff, o Hannah-i Arendt i Martinu Heideggeru

Arendt piše o stradanju Židova u Nezavisnoj državi Hrvatskoj. Što piše Arendt, nije ustašica ni revizionistica o stradanju Židova u Nezavisnoj državi Hrvatskoj I Srbiji. Prema dokumentima koje je prikupila profesorica Arendt njemački Reichminister unutarnjih poslova naredio je da NDH mora biti “Judenfrei”, čista od Židova do veljače 1942.godine.

Adolf Eichmann, odgovoran za progon Židova na Balkanu poslao je svog najbližeg suradnika Franza Abromeita u Zagreb da kontrolira I provede naređenje "konačno rješenje" zajedno s njemačkim Polizeiattachéjom.

Nijemci su uočili da mnogi Židovi iz okolnih država dolaze u Zagreb i odatle putuju dalje u Italiju. Kad je Italija 1943. godine kapitulirala ispitivali su zašto naređenje „Judenfrei” u NDH nije provedeno.

Nijemci su uočili da mnogi Židovi iz okolnih država dolaze u Zagreb i odatle putuju dalje u Italiju. Kad je Italija 1943. godine kapitulirala ispitivali su zašto naređenje „Judenfrei” u NDH nije provedeno. Nijemci su našli da u hrvatskom antižidovskom zakonu stoji čudni paragraf: svi Židovi koji su nešto pridonijeli (Sache Kroatiens), hrvatskoj stvari postaju „Ehrenarien”, počasni Arijevci i zato se ne smiju progoniti (stranica 225. knjige prof. Arendt)!

Nadalje SS-Nachrichtendienst je otkrila da su mnogi članovi vlasti NDH sve do poglavnika imali žene Židovke, pa su javili Kaltenbrunneru da su ustaše „jüdisch versippt”, židovski u srodstvu i zato se ne provode rasni zakoni piše profesorica Arendt u svojoj knjizi.

Profesorica Arendt piše kakva je situacija bila u Srbiji na osnovu dokumenata koje je prikupila. Na stranici 226 profesorica Arendt piše:

Sekretar vojne uprave za civilna pitanja Harald Turner u kolovozu 1942.g javio je u Berlin: „Srbija je jedina zemlja u kojoj je problem Židova i Cigana potpuno riješen”.

Zadnji vagon s plinskom komorom u kojem je ugušeno 6280 žena i djece vraćen je u Berlin. Ovaj kontrast između Srbije i Hrvatske Eichmannova obrana pokušala je iskoristiti u njegovu obranu! Filozofkinja Arendt nije jedina koja je svojim istraživanjima o stradanju Židova u okupiranoj Europi tvrdi da su Židovi u NDH poslije Švicarske bili najsigurniji.

Nezavisna država Hrvatska, saveznik Nijemačje u II. svjetskom ratu donijela je 30. travnja 1941. g rasne zakonske odredbe koje su se doticale tzv. „nearijskih“ Židova i Roma. Rasne odredbe bile su:

- a) Zakonska odredba o državljanstvu,
- b) Zakonska odredba o rasnoj pripadnosti i

- c) Zakonska odredba o zaštiti arijske krvi i časti hrvatskog naroda (sva tri donesena 30. IV. 1941), te Zakonska odredba o zaštiti narodne i arijske kulture hrvatskog naroda (4. VI. 1941) i dr.

Baš me zanima što ce reci društvenopolitički radnici s takozvane Hrvatske televizije (više srpske) o donošenju "rasnih zakona" u NDH 30. travnja.

Dug je put do slobode moj narode, moj hrvatski narode..., laži Olujom poražene srpske fašističke politike ovaj naraštaj Hrvata će raskrinkati a njihove udarne oštice snositi će odgovornost za laži koje i danas šire o časnom hrvatskom narodu.

RASNI ZAKONI u NDH u komentaru čuvene svjetske publicistice, židovke Hannah Arendt – Croativ.net

<https://hrvatskiratnik.hr/rasni-zakoni-u-ndh-u-komentaru-cuvene-svjetske-publicistice-zidovke-hannah-arendt/>

Manje je poznato da je mr. sc. Mladen Ivezić u knjizi *Jasenovac/Brojke*, Zagreb 2003. (str: 88-90) dao izvrsnu raščlambu ovih zakona polemizirajući sa stavovima oca i sina Goldstein:

„Teška je goldsteinovska laž o 'Zakonskoj odredbi o državljanstvu'. Ta odredba kaže („Narodne novine“, br. 16., 30. travnja 1941., str. 1.)

Točka 1.

Državni pripadnik je osoba, koja stoji pod zaštitom Nezavisne Države Hrvatske.

Državno pripadništvo stiče se po propisima zakonske odredbe o državnom pripadništvu.

Točka 2.

Državljanin je državni pripadnik arijskoga podrijetla, koji je svojim držanjem dokazao, da nije radio protiv oslobođilačkih težnja hrvatskog naroda i koji je voljan spremno i vjerno služiti hrvatskom narodu i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Točka 3.

Državljanin je nosilac političkih prava prema odredbama zakona.

Evo goldsteinovskih laži o toj odredbi (*Holokaust u Zagrebu*, str. 121.): "Zakonskom odredbom o državljanstvu' zaokružena je diskriminacija Židova. Prema točki 2. te odredbe državljanin je NDH samo 'pripadnik arijskoga podrijetla, koji je svojim držanjem

dokazao, da nije radio protiv oslobođilačkih težnja hrvatskog naroda i koji je voljan spremno i vjerno služiti hrvatskom narodu i NDH'. Prema točki 1. iste odredbe 'državni pripadnik je osoba, koja stoji pod zaštitom NDH'. Drugim riječima, osoba, koja nije 'arijskog porijekla', tj.- Židov ili Rom, ne može biti 'državni pripadnik' i ne 'stoji pod zaštitom NDH', pa je prema tome izvan svake zaštite i zakona, izložena svakoj vrsti samovolje i progona'.

Logika po Goldsteinima

Vidimo da u kratkim izvodima Goldsteini čak 4 puta pogrešno citiraju.

Mnogo gore; Goldsteini grubo lažu. Oni odredbu iz 2. točke, koja se odnosi na državljanstvo, primjenjuju na širi pojam, na pripadništvo, pa ispada da onaj, tko ne može biti državljaninom, ne može biti ni pripadnikom, što znači da se partikularno negativni sud tretira kao univerzalno negativni (po shemi 'jedan čovjek nije dobar, dakle nijedan čovjek nije dobar'), što je glupost, koja, umotana u manipulaciju citatima, može polučiti dojam istine. Dvije su stvari namjerno, radi laži, Goldsteini učinili: prebacili su jedno načelo u nepripadni stavak, primjenjujući ga na nepripadnu skupinu i onda iz toga izvukli neistinit zaključak.

Ono što stvarno Odredba kaže jest:

1. točka: 'svi su pripadnici zaštićeni',
2. točka 'samo neki pripadnici mogu biti i državljeni'.

Logički proizlazi; 'i oni pripadnici, koji ne mogu biti državljeni, jesu zaštićeni'. Uostalom; vidimo da rasna pripadnost nije jedini uvjet za državljanstvo i da za državljanstvo domaćih ljudi treba i dokaz djelatnosti (zasluga iz prošlosti i spremnost), a ne samo svojstva (rođen u Hrvatskoj ili od Hrvatâ). Dakle, ni čistokrvni Hrvat nije državljanin, ako to ne zasluži!

Goldsteini lažu, da Ciganin ili Židov ne može biti državnim pripadnikom (a Odredba to nigdje ne piše, nego, naprotiv, time, što pripadništvo definira kao širi pojam i odmah poslije toga, označujući jedan dio tih pripadnika – državljanje, kao uži, jasno kaže da i oni koji nisu državljeni, jesu državni pripadnici) te, kažu Goldsteini, da su zato Židovi i Cigani 'izvan svake zaštite i zakona', izloženi 'svakoj vrsti samovolje i progona' (a Odredba, suprotno tome, kaže da su, kao državni pripadnici 'pod zaštitom Nezavisne Države Hrvatske').

Ima još mnogo takvih laži Goldsteinâ o hrvatskim zakonima, ali to ćemo u posebnoj knjizi šire prikazati.“

Dovoljno je vidjeti samo ovu raščlambu da bi se razumjelo zašto Ivezić nije doktorirao.

Taj njegov citat sam prvo objavio u jednom svom tekstu u *Hrvatskom slovu*, 24. Siječnja 2003. Dugačak je pa je moj brat koji je bio sudac (općinski pa županijski) pomislio da je to moja raščlamba pa mi je čestitao na njoj. Naravno taj članak s tim citatom objavio sam I u knjigama:

J. Pečarić. *Nepoćudne knjige / Trijumf Tuđmanizma*, Zagreb, 2003. Str, 164-166.

J. Pečarić, *Mr. sc. Mladen Ivezić*, Društvo za istraživanje trostrukog logora Jasenovac, 2021. (str. 78-79):

<https://drustvojasenovac.files.wordpress.com/2021/12/ivezic3.pdf>

Objašnjenje problema koje je u RH imao Ivezić sadržano je u naslovu kolumna dr. sc. Damira Pešorde; *Hrvatstvo je peh I u Hrvatskoj kao što je bilo u Jugoslaviji* ('Hrvatski tjednik, 20. 4. 2023.)

D. Pešorda: Hrvatski peh – Portal Hrvatskoga kulturnog vijeća (hkvt.hr)

DRAGOVOLJAC – Hrvatstvo je u Hrvatskoj oduvijek bilo neisplativo

Jasno je da od ovakvih vlasti u državi gdje su mnogima bliži oni od kojih su hrvatski branitelji napravili zečeve (po Miloševiću) od samih branitelja teško očekivati da bi se usudili suprotstaviti se gazdama i koristili načelo kardinala Kuharića:

„Razgovarajte s velikima s polazišta principa, nikada na koljenima. Principi su oružje. I zato kad Hrvatska čistih ruku i čiste savjesti nastupi pred svijetom, ona je jaka i pred jakim.“

*

U ovoj knjizi dajem tekstove iz mojih knjiga u kojima se spominje Hanna Arendt.

Josip Pečarić

**D. JELČIĆ I J. PEČARIĆ, KNJIŽEVNIK MILE
BUDAK SADA I OVDJE, ZAGREB, 2005.**

BI LI BUDAKA I U NÜRNBERGU OSUDILI? (3)

GOLDSTEINIMA NE ODGOVARA ISTINA

**ZAŠTO SE PREŠUĆUJU ČINJENICE DA JE
BUDAK ZAŠTITIO ŽIDOVE I SRBE NA
SVEUČILIŠTU?**

"Samo jedan rasni zakon"

Odjeljak "Samo jedan rasni zakon" Goldsteini počinju ovako:

"Za Milu Budaka često se tvrdi da je pod pritiskom supotpisivao rasne zakone, ali ih nije provodio. Ništa od toga nije točno. Dr. Mile Budak kao ministar bogoštovlja i nastave u prvoj vladu NDH kreirao je, potpisao i provodio samo jedan jedini od tih zakona, ali po kriterijima poslijeratnog Međunarodnog tribunala u Nürnbergu i to bi vjerojatno bilo dovoljno da bude vrlo strogo osuđen. Ta 'Zakonska odredba o zaštiti narodne i arijske kulture hrvatskoga naroda' od 4. lipnja 1941. kratka je i u cijelosti je citiramo:

'1. Židovi po rasi ne smiju nikakvom suradnjom utjecati na izgradnji narodne i arijske kulture, pa im se zabranjuje svako sudjelovanje u radu, organizacijama i ustanovama društvenog, omladinskog, sportskog i kulturnog života hrvatskoga naroda uopće, a napose u književnosti, novinarstvu, likovnoj i glazbenoj umjetnosti, urbanizmu, kazalištu i filmu; 2. Provedba ove Zakonske odredbe povjerava se nadležnim ministarstvima bogoštovlja i nastave, udružbe i unutrašnjih poslova.'

Neobična je prva rečenica za tekst u kome se polemizira s Apelom. U Apelu piše: "U Vladi NDH zauzimao je položaj ministra bogoštovlja i nastave i nije bio inicijator tzv. "rasnih zakona", njih je donijela Vlada pod pritiskom Nijemaca, ali je na tome mjestu zavlačio koliko god je mogao i odgađao njihovu primjenu, zaštićujući kako Židove tako i Srbe koji su se našli kao profesori zagrebačkoga Sveučilišta, o čemu je svojedobno, još u doba komunističke vlasti, iznio činjenice Jaroslav Šidak." Dakle, očito mi u Apelu nismo tvrdili da se zakon nije provodio! Tko je to tvrdio ostaje nejasno.

Pozitivna je činjenica da Goldsteini nisu sudjelovali u kampanji Göbbelsovog tipa u kojoj je stalno tvrđeno da je supotpisivao rasne zakone, dakle u ovom tekstu objavljenom 28. kolovoza 2004., ali to nije utjecalo na njihove političke istomišljenike da tu kampanju nastave, pa takvo nešto dr. Žarko Puhovski ponavlja u *Vjesniku* od 3. rujna 2004. O tome sam pisao u tekstu "Je li Puhovski sveta krava?", *Novo Hrvatsko Slovo* od 1. listopada 2004., gdje sam komentirao i niz netočnosti Goldsteinovih u njihovoj knjizi *Holokaust u Zagrebu* oko ovog zakona.

Sam sud u Nürnbergu je već komentiran, ali za razumijevanje onoga o čemu pišu Goldsteini, najbolje je pogledati kako je njihov tekst komentirao akademik Jelčić u svom Dnevniku:

"Zakonska odredba o zaštiti narodne i arijske kulture hrvatskog naroda od 4. lipnja 1941., jedina iz seta tzv. rasnih zakona koju je Budak supodpisao, nije naredivala genocid nego uskraćivanje građanskih prava. Je li takva naredba dostatan razlog da ga se proglaši ratnim zločincem i kazni smrću vješanjem, i to bez prava na žalbu? Ne zaboravimo da je u to doba građanskih nejednakosti, upravo na rasnoj osnovi, bilo i u drugim državama, pa i

najdemokratskijima, kao što su npr. Sjedinjene Američke Države. Još desetak-petnaest godina poslije Drugoga svjetskog rata, sve do podkraj šezdesetih godina XX. stoljeća, u toj zemlji Crnci se nisu smjeli voziti u istim autobusima s bijelcima, nisu smjeli igrati s bijelcima u istim sportskim klubovima, a i drugi oblici rasne segregacije bili su njihova životna stvarnost. Ne sjećam se da je sve do danas itko od povjesničara ili političara tadašnje američke zakonodavce proglašio zločincima i pozvao na odgovornost. A da o nejednakostima na klasnoj osnovi u komunističkom svetu niti ne govorimo.

Ne bi trebalo misliti, da branim nepravdu prema Židovima. Ne branim nepravdu ni prema kome, ali zagovaram jednake kriterije za sve. Nepravda prema Crnicima u Americi nije nimalo benignija od nepravde prema Židovima u nekim europskim zemljama. Vrieme je bilo takvo, puno nepravde i okrutnosti, ne samo prema Židovima i ne samo u Hrvatskoj! Selektivno prosuđivanje (i osuđivanje) prošlih događaja na temelju suvremenih pravno-političkih kriterija, koji u njihovo vrieme nisu bili kanonizirani kao univerzalne vrednosti, ne predstavlja samo volontaristički pristup nego i znanstveno neprimjereni anakronizam, a ni jedno ni drugo g. Goldstein senior (kao priučeni povjesničar) i g. Goldstein junior (kao povjesničar ex offo) ne bi smjeli sebi dopustiti."

Goldsteinovi kažu: "Čudno je da se ta Zakonska odredba ne spominje niti u optužnici od 1. lipnja 1945. niti u opširnom zapisniku (24 stranice), sa saslušanja 26. svibnja 1945. godine (naravno, netočna je tvrdnja iz Apela 125-orice da 'dokumentacija kako o provedenoj istrazi tako i o procesu pred sudom nije nikada bila predložena javnosti niti je bila dostupna znanstvenim istraživačima', jer u Petrinovićevoj knjizi o Budaku reproducirano je 38 stranica toga materijala, koji je kompletno dostupan u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu, a citirali su ga razni autori, pa i mi u našoj knjizi 'Holokaust u Zagrebu')."

A Jelčić: "Dokumentacija sa suđenja Budaku, odnosno ono što je ostalo od nje, bila je doista nedostupna javnosti sve do 1990. Ako je i bila u Državnom arhivu, a ni to nisam siguran, građani nisu imali pravo da se upoznaju s njom. Već i sam takav pokušaj bio bi tretiran kao neprijateljski čin i bio bi kažnen kao težki politički priestup. Tek

poslije 1990., u samostalnoj Hrvatskoj, ta se građa može dobiti na uvid. Zašto gg. Goldstein senior i junior izbjegavaju da to priznaju? Zašto oni tvrde da je građa svima dostupna, a ne kažu od kada?"

Naravno, možda i ne treba čuditi što Goldsteinovi ne razumiju da smo mi mislili upravo na ovo što tvrdi Jelčić. Kao oni ne znaju za spomenuti Jelčićev članak u kome se navode upravo dijelovi tog svjedočenja ("Mile Budak u svjetlu arhivskih istraživanja" objavljenom u knjizi "Nad Velebitom sviće – Zbornik o Mili Budaku", Zagreb, 1995.) pa eto sada taj isti Jelčić tvrdi da je dokumentacija do danas nedostupna.

Ovaj odjeljak Goldsteini završavaju ovako: "Po toj citiranoj Zakonskoj odredbi od 4. lipnja više od tisuću ljudi otpušteno je iz službe i upravo su takvi bili među prvima na udaru, kada su potkraj toga mjeseca započela masovna hapšenja i deportacije u logore u Gospicu, na Velebitu, na otoku Pagu i zatim u Jasenovac i jedva je dvadesetak tada deportiranih preživjelo sve te logore. Glavni dio otpuštanja iz službe provelo je Budakovo ministarstvo. Istina je da je on osobno izuzeo barem desetak osoba, s obrazloženjem da su nezamjenjivi stručnjaci. Ali od koga ih je izuzeo? Od samoga sebe, koji je mirno potpisao otpuštanje preostalih više od tisuću."

Gornji tekst Goldsteinovih je u stvari razrada njihove tvrdnje dane na str 583. njihove knjige gdje tvrde da je Mile Budak "supotpisnik jednog od najsurovijih rasnih zakona". To je njihov komentar zakona da Židovi ne mogu sudjelovati u kulturi. Morali su prvo po ovom zakonu biti otpušteni, pa da valjda tako vlast utvrdi tko je Židov po rasi i da ih onda šalju u logore. Bez rasnog zakona o kulturi to ne bi bilo moguće. Rečenice koje pokazuju koliko sam bio u pravu kada sam govorio da hajkom na Budaka zbog supotpisivanja ovog zakona samo žele dokazati kako su Hrvati genocidan narod koji ubija zakonom o kulturi.

Jelčić se pita: "Zašto gg. Goldstein senior i junior ne spominju Šidakovu tvrdnju da je Budak zaštićivao Židove koji su djelovali kao sveučilišni profesori? Samo zato, jer je ne mogu osporiti, a ne ide im u prilog!" U stvari, logika Goldsteinovih koju sustavno sprovode kroz cijelu svoju knjigu pa i ovdje, jest: Nije važno što je taj i taj spasio ponekog Židova kad nije spasio sve. Drugim riječima,

nacizam nije bio nešto strašno, pa se tako nešto nije htjelo učiniti. Boljeg odvjetnika nacizam i ne treba.

Iako se ovaj zakon nije odnosio na Srbe, mi smo u Apelu spomenuli i činjenicu da je Budak štitio i Srbe na sveučilištu. Jedan od njih čuveni matematičar Đuro Kurepa je svojevremeno izjavio kako je nemoguće da je Budak izrekao rečenicu "Srbe na vrbe" jer je on bio slavenofil. O tome mi je pričao jedan od supotpisnika Apela dr. Andelko Mijatović.

"Pokršteni vozač"

Odjeljak "Pokršteni vozač" Goldsteini počinju sljedećom tvrdnjom: "Na kraju, valja spomenuti još neke od nespomenutih netočnosti u tekstu Apela. Na primjer, 125-orica tvrde da je poslije povratka iz emigracije 1938. godine Mile Budak 'obnovio suradnju i prijateljstvo s Vladkom Mačekom', ali su oni o suradnji razgovarali samo jedan jedini puta, kada je Budak predložio Mačeku da se HSS preko ustaškog pokreta poveže s politikom 'Osovine' Berlin-Rim. Maček je to odbio, pa suradnja i nikad nije ostvarena, a prijateljstva više nije ni bilo." Primijetimo samo da je Budak u svom svjedočenju rekao: "Dr. Maček me je primio vrlo ljubazno, *no nakon nekoliko duljih razgovora* (istakao J.P.) ja sam vidio"

Taj odljeljak Goldsteinovih sadrži još samo ovaj dio: "Nadalje, u Apelu se tvrdi da je Budak imao 'vozača Židova', što bi valjda trebao biti argument da je on spašavao Židove. Radi se, vjerojatno o Milutinu Kremziru, pokrštenom Židovu, koji je već prije rata pripadao ustaškoj organizaciji. Jedno vrijeme bio je i vozač ministra Puka, ali mu je šira obitelj u vrijeme NDH ipak bila sustavno proganjana. Neki su i deportirani, poput Milutinove tete Antonije Spiller. Samoga Milutina Pokretni prijek sud za grad Zagreb osudio je 23. kolovoza na smrt, a strijeljan je u šumi Dotrščina (u zagrebačkom Maksimiru), četiri dana kasnije."

Naravno, tu je posebno snažna zadnja rečenica upravo zato što je Goldsteini navode bez ikakvog komentara. Zato je bilo očito da će akademik Jelčić napisati upravo ovo što jest: "Gg. Goldstein senior i junior navode, da je Budakov vozač Kremzir, "pokršteni Židov", strijeljan 1945. po osudi Priekoga suda za grad Zagreb, ali ne kažu zašto. Je li i on bio ratni zločinac? Ili je strijeljan samo zato, jer se

iako Židov priklonio hrvatskom narodu, kao i Josip Frank, jedan od najznačajnijih hrvatskih političara na prielazu XIX./XX. stoljeća?" Znamo da su komunisti u prošlom stoljeću pobili mnogo više ljudi od nacista. Ako članstvo u Komunističkoj partiji nije a priori kazneno djelo, po kojoj bi to logici pripadnost Ustaškom pokretu (ako je to po Goldsteinima glavni Milutinov *crimen*, a ne ovo što spominje akademik Jelčić) bila kažnjiva sama po sebi?

Sveučilišne profesore ne spominju, ali vozača da! Malo je vjerojatno da Goldsteini ne znaju za već spominjani Jelčićev članak iz 1995. godine u kome se također spominje Kremzir, ali i ne samo on: "Budakov dossier u Državnom arhivu sadrži i drugih zanimljivih dokumenata od kojih je možda na prвome mjestu obavještajni izvještaj policijskog atašea njemačkog poslanstva u zagrebu Hansa Helma, upućen njemačkoj vladi i obavještajnom centru u Berlinu. U njemu stoji, da je Budakov šofer Milutin Kremsier Židov; da Budakov šurjak, ministar dr. Mirko Puk, prima stalno posjete masona i Židova Theodora Gruenfelda; da je Budakov nećak, ravnatelj državne tiskare Jure Pavičić, oženjen Židovkom, i to već nakon donošenja tzv. židovskih zakona; da je Budak nastojao što više zavlačiti i odgađati donošenje tih zakona; zatim, da je Mirko Tomičić, oženjen Budakovom nećakinjom, djelovao u duhu ilegalne komunističke partije a Budak ga je zaštićivao; da dijalog između Kapetana i Židova u *Rascijetanoj trešnji* dokazuje Budakovo odlučno nepristajanje uz antisemitizam; da je frizer Matija Vidić, 'dvorski frizer ustaških prominenciјa', kako doslovce stoji u tom dokumentu, oženjen Židovkom Selmom Polak; da je Selma Polak štitila židovku i komunistkinju Rosu Perlstein, udovu Cvitković, koja je stanovala u istoj kući (to je kuća dra Josipa Franka u današnjoj Praškoj ulici, tadašnjoj ulici Stipe Javora), a Budak je s njima prisian, posjećeju ih i on sam i u društvu s ministrom drom Pukom. U dossieru postoje i tragovi korespondencije Budak-Vidić, iz razdoblja Budakova službovanja u Berlinu. U izvješću Hansa Helma čitamo nadalje i to, da se dekan Medicinskog fakulteta žalio kako ga Budak sprečava da otpusti iz službe masone i Židove, a uz ovu Helmovu obavijest možemo odmah citirati i drugi njemački dokument obavještajne naravi, iz istog dossiera, preveden za potrebe istrage srpskim jezikom (što dokazuje barem to, da je sudski prevodilac u

Zagrebu bio Srbin; vjerojatno ne samo on!): 'Karakteristično je da je ovo jedino ministarstvo koje nije dotaklo pitanje Jevreja, masona i komunista. Dok je poznata činjenica da se u ministarstvu nalazi veliki broj ovih tipova. Samo se sa Medicinskog fakulteta otpustilo nekoliko Jevreja-volontera – i to na predlog samog dekana fakulteta, ali ne od strane ministarstva. Inače su svi Jevreji i masoni na svojim mestima.' Zanimljiva je i ova Budakova izjava istražitelju: 'Predstavnike srpsko-pravoslavne crkve primio sam odmah prvih dana i obećao im sa svoje strane da će im ići na ruku koliko god budem mogao. Židovski predstavnici crkve nijesu se ni prijavili.' Samo, dok su od Budaka tražili i dobili zaštitu, svećenici Srpske pravoslavne crkve vadili su iz korica noževe što su ih iskovali još u danima Mačekove Banovine Hrvatske, o čemu bjelodano svjedoče desetine, nekoliko desetina, možda i stotinjak izvještaja policijskih upravitelja iz cijele Banovine Hrvatske kabinetu bana Šubašića. Ti su dokumenti objelodanjeni i ja ovdje samo upozoravam na njih, ali ih neću podrobnije iznositi. Konstatirat ću samo da su, poduzevši prve pokolje nad Hrvatima, u Hercegovini, kod Čapljine, tako rekuć već sutradan nakon proglašenja nezavisne Hrvatske, oni sami obezvrijedili i onemogućili obećanu zaštitu Budakovu. "

Vratimo se opet Nürnbergu. Rudolf Arapović, jedan od supotpisnika Apela piše na "amacu" 30. kolovoza 2004.: "Hannah Arendt, koja je pratila nürnbergski proces, navodi kako su Nijemci 'u prvotnim antižidovskim zakonima zapazili zanimljiv paragraf, koji je u 'počasne arijevce' pretvarao sve Židove koji su doprinijeli 'hrvatskoj stvari'. Naravno, broj se tih Židova jako povećao za vrijeme proteklih godina...'. (Nijemci su taj paragraf otkrili 1943. godine, kad su vidjeli da židovsko pitanje u Hrvatskoj nije riješeno.) 'Još zanimljivija bila je činjenica da je S.S. Intelligence service (pod Sturmbannfuehrer Wilhelm Höttl, koji je prvo bio pozvan kao svjedok obrane u Jeruzalemu, ali je njegovu zaprisegnutu izjavu tada upotrijebilo tužiteljstvo) otkrio da su gotovo svi članovi vladajuće klike u Hrvatskoj, od vladina poglavara do vođe ustaša, bili oženjeni Židovkama'. (Hannah Arendt: *Eichmann in Jerusalem*, p. 184) Na istom mjestu, Arendt je u 'iskušenju da zaključi', kako je asimilacija Židovima na 'Istoku', t.j. u Hrvatskoj pružala mnogo bolju šansu da

prežive nego drugdje u Europi (offered a much better chance for survival than it did in the rest of Europe)."

"Nesretni diletant"

Završni odjeljak teksta Goldsteinovih je "Nesretni diletant". Jasno je da su napadi na Budakov roman *Ognjište* i zbog toga što su po tom romanu dali kao pogrdan naziv državotvornim Hrvatima: ognjištari. A ovi se tim nazivom ponose.

Ali kako je riječ o Budaku književniku, najbolje je da prepustimo akademiku Jelčiću da komentira taj odjeljak:

"Gg. Goldstein senior i junior navode prof. Barca kao pisca negativne ocjene Budaka književnika i napose njegova romana *Ognjište*. Ali upravo taj primjer im se vraća kao bumerang. Oni, naime, ili ne znaju (što ne vjerujem) ili prešućuju (što je vjerojatno), da je Barac u trećem svesku "Hrvatske enciklopedije", koji je izšao 1942., o Budaku kao piscu i napose o romanu *Ognjište* napisao pravi panegirik, da bi u knjizi *Bijeg od knjige*, objavljenoj postumno 1965., a pisanoj (navodno) za vrijeme višemjesečnog utamničenja u Staroj Gradiški, porekao sve što je samo malo prije toga sâm napisao. Ne vjerujem da ozbiljan, zreo i savjestan čovjek, a Barac je bio takav, može u tako kratkom vremenu tako radikalno promijeniti mišljenje i pobijati sama sebe. Za mene je vjerodostojan književni sud onaj prvi Barčev članak, pisan za Enciklopediju možda još i prije 10. travnja 1941., bez političkih primisli i računa, pa prije tiskanja samo tu i tamo dopunjeno s nekoliko novih podataka, dok je ovaj drugi dokaz, da je i on, nažalost, uspjevši odoljeti izazovima ideologizacije u doba NDH, pao žrtvom ideološkog nasilja u komunističko doba i dao svoj obol političkoj konjunkturi poslije 1945."

Lasić je možda zaista, ne sjećam se, napisao da je Budak bio književni diletant, pa što onda? Književni diletant (ili amater) je svaki pisac koji ne živi od pisanja, kojemu književnikovanje nije profesija. Ali to nimalo ne utječe na književnu vrednost njegova rada. Ima i profesionalnih književnika, koji dakle nisu amateri, ili diletanti, a ipak su slabi pisci. Matoš je nazvao diletantom i Vidrića, što je Vidrić (u ovom smislu) doista i bio, ali nitko još nije porekao visoku vrednost Vidrićeve poezije. (Da je kojim slučajem doživio 1941., i da je tada bio na "onoj" strani, nesumnjivo je da bi i on od

takvih kritičara kao što su gg. Goldstein senior i junior doživio istu kvalifikaciju kao i Budak.) Matoš je napomenuo i to, da Vidrićev stih pokazuje stanovite slabosti, pa što? Ni eventualni manjak artističke perfekcije, koju je Matoš primietio kod Vidrića, a mogla bi se primjetiti i kod Budaka, i ne samo kod njih dvojice, još uvek ne znači nedostatak umjetničke vrednosti. Nisu li slične primjedbe o arističkim slabostima svojedobno upućivane i najvećim piscima, npr. Dostojevskome? Pa i samome Matošu?

Gg. Goldstein senior i junior navode Keršovanijevo mišljenje o Budakovu romanu *San o sreći* kao krunski dokaz bezvrednosti Budakova djela u cjelini. Čista podvala neukima! Za *San o sreći* nikada nitko nije ni napisao da je značajno djelo, jer ono to nije; to je simpatični, nepretenciozni "ljubić" za široku čitalačku publiku. U Budakovu opusu on je otprilike isto ono što je u Krležinu romančić *Tri kavalira gospodične Melanije*. Ali, ne varajmo se, to što je Keršovani s više-manje valjanim književno-estetskim razlozima napisao o *Snu o sreći*, ne vriedi za *Ognjište*, kao što ni ono što bismo mogli reći o *gospodični Melaniji* ne vреди за *Povratak Filipa Latinovicza*. Takve prozirne podvale doista nisu dostoјне "javnih djelatnika" bilo koje struke, a ponajmanje književnih stučnjaka, kakvi su gg. Goldstein senior i junior."

"Novo hrvatsko slovo", 29. listopada 2004.

BI LI BUDAKA I U NÜRNBERGU OSUDILI? (4)**IZMEĐU PRAVDE I PRAVA****ŠTO BI POTVRDIO OBNOVLJENI SUDSKI
PROCES PROTIV BUDAKA?**

Goldsteini tvrde: "Obnovljeni sudske procese, s temeljito prikupljenom i analiziranom dokumentacijom, nedvojbeno bi potvrdio da je ustaški režim u doba postojanja Nezavisne Države Hrvatske počinio brojne zločine (koje danas malo tko još poriče, ali ih mnogi još uvijek relativiziraju ili zataškavaju), i tim bi zločinima dao odgovarajuću pravnu kvalifikaciju. Obnovljeni proces, ujedno, pravnim bi mjerilima utvrdio stupanj osobnog udjela i odgovornosti dr. Mile Budaka u tim zločinima. Meritorne sudske odluke pomogle bi da se barem djelomično rastjeraju neke preostale magle koje u povremenim naletima opterećuju hrvatski javni život, među ostalim i slabo zamagljene netočnosti u argumentaciji Apela 125-orice."

Možda bi ponovljeni sudske procese doveo do prave istine

Sigurno bi objektivni sudske procese svašta mogao utvrditi. Možda bi pokazao da sam bio u pravu kada sam u spomenutom interviewu u *Slobodnoj Dalmaciji* tvrdio da komunisti nisu trebali dizati ustanak da bi "spašavali plemenitu krv sovjetskih naroda" što piše u proglasu Josipa Broza. A što bi se dogodilo da se Srbi nisu svetili "pet dana nakon uspostave NDH zbog učinjenog genocida nad njima" istraživao je Rasim Hurem i objelodanio u knjizi pod naslovom *Kriza narodnooslobodilačkog pokreta u Bosni i Hercegovini krajem 1941. i početkom 1942. godine*. Svjetlost, Sarajevo, 1972. Tu čitamo u doslovnom navođenju kako slijedi, a prema tekstu Rudolfa Arapovića *Slobo, potraži lijek protiv jugomitanije*:

"... Tokom proljeća i ljeta (aprila-juna) 1942. god. državni organi NDH stupili su u pregovore sa više četničkih vojvoda i oficira koji su zastupali pojedine četničke odrede ili manje četničke jedinice odnosno teritorije pod kontrolom četnika. Prihvatajući politiku

sporazumijevanja, koja je nužno pretpostavljala i politiku djelomičnih ustupaka, ustaško vodstvo je tražilo da četnici priznaju suverena prava NDH. Ovo vodstvo je prihvatiло soluciju da se Srbima omogućи da uglavnom nesmetano žive na teritorijima na koje bi se sporazumi odnosili. Na ovoj osnovi sklopljeni su s nekim četničkim vođama: Urošem Drenovićem (Mrkoljić-Grad), Cvijetinom Todićem, Cvijetinom Burićem i Brankom Stakićem (Ozren dobojski), Savom Božićem, Petrom Arnautovićem i Đurom Miloševićem (Trebava) i Golubom Mitrovićem (Zenica) formalni sporazumi kojima su regulisani međusobni odnosi strana ugovornica. Prema tim sporazumima četnici iz navedenih područja priznali su suverena prava NDH i kao njeni državlјani izrazili joj privrženost, a njenom poglavaru lojalnost i odanost. Po slovu sporazuma četnici prekidaju sva neprijateljstva prema vojnim i građanskim vlastima NDH, koje će na teritorijima na koje se sporazumi odnose uspostaviti svoju redovnu vlast i upravu, u čemu će je četnici u svakom pogledu pomoći. Komandanti četničkih odreda, odnosno opštinske vlasti koje će oni imenovati vršiće samoupravnu vlast na odnosnom području a pod kontrolom vlasti NDH. U cilju vođenja zajedničke borbe protiv partizana, četnici će zadržati svoje oružje, a ako se pokaže potreba, državne vlasti NDH će ih snabdijeti municijom. Sporazumi sadrže i odredbe po kojima se četnici, koji budu ranjeni u borbama sa partizanima mogu liječiti u bolnicama i ambulantama kao i pripadnici oružanih snaga NDH, da četnici, ako se istaknu u borbi, mogu dobiti nagrade i odlikovanja, da se porodicama četnika piginulih u borbi protiv partizana dodijeli potpora od strane države. Takođe je određeno da stanovništvo navedenih područja ima u pogledu ishrane ista prava kao i ostali državlјani, da mu se, ako za to ima preporuku četničkih komandanata, dozvoli zaposlenje na državnim i drugim javnim radovima, kao i kretanje i razmjena dobara. Preostale odredbe ovih sporazuma regulišu način na koji će se kontrolisati bespravno nošenje oružja, zatim materijalnu zaštitu porodica čiji se hranioци nalaze u njemačkom zarobljeništvu a nisu pripadali partizanima, vraćanje ljudi odvedenih u logore i izdavanje potpora njihovim porodicama, vraćanje izbjeglica svojim kućama, te eventualna zamjena novca.

Vlasti NDH su pregovarale sa Srbima

Pregovori su vođeni i sa Radivojem Kerovićem, Vukašinom Subotićem, Đurom Bižićem, Acom Medunićem, Ilijom Gajićem, Ivanom Petrovićem i Mirkom Buranovićem (Majevica-Semberija-Posavina), Savom Derikonjom (Ozren sarajevski, istočni obronci pl. Zvijezde i zapadni obronci pl. Romanije), Radivojem Kosorićem (Rogatica-Han-Pijesak), kao i još nekim manje poznatim četničkim vodama. Mada sa ovim četničkim starješinama nisu sklapale formalne sporazume, vlasti NDH su im praktično priznale sva prava kao i onim četničkim vođama koji su takve sporazume potpisali...

...Sporazumima o saradnji i ugovorima o primirju prekinuta su neprijateljstva između oružanih formacija NDH i četničkih odreda. Na taj način su njihove snage oslobođene za zajednički istup protiv narodnooslobodilačkog pokreta i njegove oružane sile.

Sklapanjem sporazuma postignut je relativan mir i izbjegnute su masovne represalije ustaša nad srpskim narodom. Ostavivši srpskom stanovništvu mogućnost oružane zaštite od ustaškog terora, kao i mogućnost više-manje normalnog privređivanja i razmjene dobara, okupator je uspio da ovo stanovništvo, koje je sačinjavalo najveći dio ustaničke mase u 1941. god., u priličnoj mjeri pasivizira. Ovo stanovništvo je počelo da obnavlja svoje domove i da se prilagođava novoj situaciji u kojoj nije bilo toliko izloženo fizičkom uništavanju kao što je to bio slučaj u vrijeme dizanja ustanka 1941. godine. Prihvatanje odnosa koji su ovim sporazumima uspostavljeni izgledalo je dobrom dijelu srpskog naroda kao najsigurniji put do obezbjeđenja i zaštite egzistencije. Ovom uvjerenju najviše su doprinijeli sami četnici, čiji su komandanti, objašnjavajući narodu smisao i ciljeve sporazuma, isticali da su partizani ti koji izazivaju nerede, na koje Nijemci reaguju odmazdama nad srpskim narodom, što izaziva nepotrebne žrtve srpskog naroda, a da oni - četnici – žele mir i prosperitet srpskom narodu...

...Na ovaj način vlada NDH je došla u odnos prema četnicima u južnom dijelu istočne Bosne i u Hercegovini (talijanska okupaciona zona) sličan onom koji je imala sa četnicima u Bosni... poslije potpisivanja sporazuma. Preuzimajući odgovornosti, vlada NDH je namjeravala da i u ovim krajevima osigura i zajamči mir i poredak i učini sve što je potrebno za smirivanje i sređivanje prilika. Ove mjere

vlada NDH je mislila da ostvari prije svega obezbjedenjem mira i zakonske zaštite srpskom stanovništvu ("izpravnom i lojalnom pravoslavnom pučanstvu ") nastanjenom u ovim krajevima.

U NDH u državnu službu primani 'lojalni pravoslavci'

Sredinom 1942. god. vlada NDH je stala na stanovište da se u državnu službu mogu primati "lojalni pravoslavci", bivši činovnici, s tim da se rješenja o prijemu donose individualno od slučaja do slučaja. Rješenje o ponovnom prijemu u službu bivših službenika Srba donosilo je Ministarstvo unutrašnjih poslova na obrazloženi prijedlog velikih župana.

Navedene mjere okupatora i ustaša, naročito sporazumi sa četnicima (Bosna), odnosno priznanje od strane NDH njihovog statusa koji je nastao kao rezultat ranijih aranžmana sa italijanskim okupatorom (istočna Hercegovina), djelovale su u pravcu smirivanja pobunjenog naroda. Veliki broj Srba, koji su učestvovali u ustanku, nalazio je da je u novonastalim uslovima mudrije baviti se svojim poslovima nego nastavljati borbu i podnositi žrtve. Odnos snaga u istočnoj i centralnoj Bosni i istočnoj Hercegovini mijenjao se na štetu narodno oslobođilačkog pokreta. Paralelno su u ovim oblastima jačale pozicije NDH..."

Vlast NDH mogla se dogovoriti sa Srbima, ali ne i s komunistima

Očito vlast NDH se mogla dogovoriti sa Srbima. A s komunistima? Jelčić u spomenutom članku piše kako je Budak "primajući izaslanstvo Društva hrvatskih Književnika 2. svibnja 1941. izjavio da prima njihov pozdrav iako zna 'da su tu mnogi od prisutnih koji se nisu slagali s onim istim idealom za kojim je on išao (*Hrvatski narod*, 3. 5. 1941.), nastavivši: 'Znam da je među vama bilo književnika koji su bili ljevičarski ili marksistički nastrojeni. Međutim, kad bi taj marksistički ideal u onom svom poštenom dijelu, kako ga propovijedaju njegovi propovjednici, bio zaista ostvariv, možda bih i ja bio prvi za njega. Jer i ja volim narod, i ja volim mali puk, i ja sam patio u životu, ali taj ideal bio je i ostat će san.'" Jelčić je u pravu kada Budakov govor komentira: "Nisu li suvremeni događaji potvrdili doslovce neostvarivost toga idealta 'u onom svom

poštenom dijelu"? Ali spašavala se "plemenita krv sovjetskih naroda"!

Židovi su imali bolju priliku

Da nije bilo ni srpske ni partizanske pobune, možda bi država bila dovoljno jaka da još više zaštiti i Židove, tj. da Hannah Arendt svoj kratki osvrt na Hrvatsku još snažnije zaključi tvrdnjom, da su Židovi u Hrvatskoj imali bolju šansu za preživjeti nego drugdje u Europi.

Zato se moramo složiti s onim što akademik Jelčić kaže na završetku svog komentara o tekstu Goldsteinovih: "Sve to dokazuje, nadam se, da se o Budaku ne može objektivno govoriti samo u šabloni bielo-crno, jer je on bio kontroverzna osoba, njegova su protuslovlja zaista tragična, a tu su tragičnost uvjetovali ljudi i okolnosti s kojima je i u kojima živio, kao i nesretni događaji, kojima je bio izvrnut, pa je mjerodavno sudsko preizpitivanje njegove krivice elementarni zahtjev pravde danas i ovdje. Gg. Goldstein senior i junior to prihvaćaju, i to je jedino u čemu se s njima slažem. A i to je već puno!"

"Novo hrvatsko slovo", 5. studenoga 2004.

**M. KOVAČEVIĆ I J. PEČARIĆ, THOMPSON U
OČIMA HRVATSKIH INTELEKTUALACA –
BILO JE I TO JEDNOM U HRVATSKOJ,
ZAGREB, 2008.**

PROF. DR. SC. SLOBODAN LANG

POLEMIKA SA ŠNAJDEROM

**GOSPODIN ŠNAJDER JE PROŽIVIO ŽIVOT
PROMATRAČA IZ FOTELJE**

Od kada postoji Hrvatska država, g. Šnajder je u Novom listu dobio prostor za iskazivanje svojih stavova kao malo koja osoba u Hrvatskoj

Skupina hrvatskih intelektualaca - među njima i ja - u javnom je pismu Marku Perkoviću Thompsonu, istaknula »Vaši nastupi pobuđuju plemenite osjećaje solidarnosti...». To smo učinili nakon ponovljenog napada nekolicine javnih osoba na Thompsona, pri

čemu su mediji po već uvriježenom običaju, sprečavali objavljivanje drukčijih stavova, pa i same obrane.

Pod naslovom Thompsona za predsjednika' Slobodan nas je Šnajder u svojoj kolumni 'Opasne veze' od 28. lipnja 2008. g. prozvao tvrdeći kako nam je pravi cilj napad na one koji su napali Thompsona i koncert 'da bi glas te misleće manjine bio još efektnije ušutkan'. «Kakva posada!» piše Šnajder – «Aralica, Sedlar, Jelčić, Lang, Tuđman, domovine sinak. Tko bi se usudio pisnuti? Thompsonov mač je ustvari puška.

I sad si mislim: Lang, nekoć studentski rukovodilac, partijski kadar, ono, baš kadar. Tuđman u gimnaziji, Aralica ... Sedlar..., tu mi ništa ne pada na pamet». I ocjenjuje: «Lomače uvijek su najradije palili prozeliti i neofiti; mržnja na drugoga i razliku uvijek se najbolje može razgorjeti na prozelitskom žaru...»

G. Ivo Banac je Thompsonov mač naziva «pseudokeltskim», Šnajder «puškom», a Tereza Kesovija pita «čemu taj mač»... Ali ako se zna da je u Prahuljama, kod Nina, u XII. st. sagrađena crkva sv. Nikole, u kojoj su se hrvatski kraljevi na obranu Hrvatske zaklinjali na mač, zašto Thompson iz Čavoglava pokraj, kao dragovoljac ne bi za svoj simbol smio odabrati povijesni mač hrvatske obrane.

Ako su prozeliti novoobraćenici, koji šire neku vjeru ili uvjerenje, a neofiti su Židovi Sicilije koji su stradajući od Inkvizicije bili prisiljeni preći na kršćanstvo, nije li pogrdna upotreba ovih pojmljova u najmanju ruku neprimjerena?

Davne, činilo nam se i prijelomne 1968., i Šnajder, i ja, i stotine drugih u zagrebačkom smo Studentskom Centru protestirali protiv svijeta u koji ulazimo pjevajući Guantanameru, We Shall Overcome, te smatrajući realnim samo ono nemoguće. G. Šnajder je postao književnik za koga njegov izdavač tvrdi da spada «u središte hrvatske književnosti, gdje zauzima poziciju »pisca prije svega« – nacionalnog pisca u najboljem značenju te riječi». Ja sam postao liječnik i zalagao sam se za zdravlje gdje sam smatrao potrebnim i gdje su me zvali.

G. Šnajder je proživio život promatrača koji iz fotelje kritički ocjenjuje svijet. Ja sam sudjelovao, uključivao i mijenjao se, nastojeći očuvati i obnoviti dobro. G. Šnajder je ostao vjeran svojim izvornim stavovima, antifašizma, socijalizma i ateizma. Ja sam se

promijenio i u ocjenama prošlosti, i u ulozi socijalnog i u vjeri u Boga. G. Šnajder je ponosan što stavove nije mijenjao 40 godina. Ja, naprotiv, vjerujem da je vlastita promjena nužna za sudjelovanje, ostvarenje, spoznaju i vjeru i da se moramo mijenjati, ako promjene omogućuju više dobra. Dorian Gray nije rješenje.

1968 godine, mladi ljudi za koje smo molili u katedrali, na dan branitelja grada Zagreba 30. 5. 2008. a koji su poginuli braneći Hrvatsku još nisu bili rođeni, događanja opisana u Sokratovom šatoru na Jelačić placu još se nisu dogodila a pjesme koje je pjevao Marko Perković Thompson na koncertu, nisu bile spjevane. Ja sam ih volio i voljet ću – G. Šnajder, ne.

Od kada postoji Hrvatska država, g. je Šnajder u vašem listu dobio prostora za iskazivanje svojih stavova kao malo koja osoba igdje u Hrvatskoj. I g. Šnajder i ja na kraju smo našeg vremena. Bilo bi lijepo kad bi Vaš list omogućio da novom vremenu i novoj mladosti budu saopćena i drugačija duhovna iskustva od Šnajderovih.

«Novi list», 11. srpnja 2008.

ŠNAJDER UBER ALES

G. Šnajder ocjenjuje mene i «moje» stavove – bez akcija i podataka.

Raspravimo stavove.

Cijeli život se zalažem za ravnopravnost svih ljudi, u komunikaciji, nastavi, pisanju i akciji, bez obzira na opasnosti. Pokušavao sam sprječiti rat a dok je trajao, zajedno s drugima spašavao tisuće ljudi ne praveći razlike među njima i odlazeći na sva ratišta. To je poznato i našoj i svjetskoj javnosti. G. Šnajder ipak ideološki nemilosrdno kvalificira moje porijeklo, vjeru, politička uvjerenja, moral i djelovanje, sažimajući u osudu 'Lang je kriv za rat u kojem je u pozadini skupljao kosti mrtvih'. Ako se moj rad u ratu, sprečavanja AIDS-a, zaštite Ljudskih prava, zalaganju za ravnopravnost svih i napadnutih, pokretanja Zdravih

Gradova ... može tako ocrniti, koja je šansa ikoga da mu se prizna išta u ljepšem vremenu? Više zbog budućnosti, a manje prošlosti moram iznijeti i bolnu istinu.

Židovi, narod i vjera

G. Šnajder piše: «*Dojučerašnji starozavjetni Langov Bože, i današnji Langov Oče», izmišlja moju konverziju, pitajući dali to hinim iz straha.*

U istoj rečenici je banalizirao i Židove i vjeru. Otac mi je bio Židov, majka Hrvatica, a ja sam oboje. Već sam napisao «Treba koristiti promjene, ako one omogućuju više dobra, ali ne kao bježanje zbog straha od progona», (drugi dio je ispušten). Dodajem - uvijek će biti i takvih koji vam to neće dozvoliti.

Antisemitizam je progon Židova kao naroda, ne vjere, iz 19. st. kada oni pokušavaju postići ravnopravnost u Evropi. Nacizam ga radikalizira do likvidacije. Danas u Evropi Židovi postoje kao vjera, manjina i pojedinci, a narod ne.

Ljevica je podcijenila antisemitizam: početkom tridesetih u Njemačkoj, nakon presude Frankfurteru 1936, ne dopuštajući Leviju da u sjećanjima iz logora napiše da je Židov do 1963, zloupotrebom Jasenovca – odbijanjem utvrđivanja žrtava pojedinačno, uveličavanjem broja, Feralovim blaćenjem zahtjeva da se u njemu njemački premijer ispriča Hrvatima i neukusnim slikama, a i Šnajderovom željom da u Jasenovcu postavi predstavu.

Borba protiv antisemitizma je izvor borbe protiv progona svakog naroda. Zalažem se (**aktivno**) za ravnopravnost i zaštitu Albanaca, Bošnjaka, Hrvata, Srba, Roma, Nijemaca, Židova... U pismu NIN-u 1988 molio sam zaustavljanje mržnje. Organizirali smo protest protiv antisemitizma u Zagrebu 1991. godine U Dubrovniku 1991. godine s Dr Bernard Kouchnerom sam formulirao pravo na dom. Na suđenju u Haagu, britanski časnik UN-a svjedočio je «Hrvati su se u ratu ponašali kao životinje, a svi ljudi s Balkana su jednako loši» (Jutarnji list 26.7.). Takav UN nije mogao sprječiti Srebrenicu niti zaštiti Bihać. Najviši predstavnik UN-a za vrijeme rata, g. Akashi, je otvoreno optužio Savjet sigurnosti za genocid u Srebrenici ali nije odgovorio da li bi bili ubijeni da su bili Englezi, a ne Bošnjaci.

Danas je najvažnije pitanje antisemitizma odnos s Muslimanima koji rade i useljavaju se, postajući narod Evrope.

Ateizam

U Jugoslaviji je vladala ideologija ateizma. Vjernici nisu mogli zauzimati važnije funkcije - člana Sabora, Vlade, u diplomatskoj službi, višeg časnika ili direktora, u gospodarstvu pa i uz teškoće u akademskoj zajednici. Vjernici nisu bili ravnopravni. Ovo je prvo isticanje pola stoljeća kršenja ljudskih prava vjernika i propuštenog bogatstva duhovnog nasljeda za svih.

Potreseni II. svjetskim ratom, moji su roditelji prestali vjerovati. S vremenom sam postao agnostik. Nakon neuspjeha u poticanju ljevice i međunarodno na sprečavanje i zaustavljanje rata, slijedio sam iskustvo 'pravednika među narodima'. U tim trenucima, razaranja, progona i ubijanja, dobio sam potporu crkve, od vjernika do Kardinala Kuharića i Pape Ivana Pavla II. Vjernikom me učinio susret s «Ranjenim Kristom». Vjerujem u jednoga Boga, poznajem, snagu i ljepotu duhovnog i među osnivačima sam udruge za toleranciju vjere.

Edith Stein, židovski filozof, u 31. godini je prešla na kršćanstvo, 1933 postala karmeličanka, ubijena u **Auschwitzu u 51 godini i proglašena sveticom 1986. godine**. Poručila je «Spasilac nije sam na putu križa. Oko njega nisu samo protivnici koji ga ugnjetavaju, već i ljudi koji mu pomažu». Umro je Bronislaw Geremek, rođen Lewertow. Molim g. Šnajdera da ih ne napadne u svojim doista opasnim vezama misli i riječi i da se više ne bavi ni određivanjem ni vrednovanjem ničije religije.

Antitotalitarizam a ne Antifašizam

Šnajder piše, da mu priznajem što se nije odrekao antifašizma i pita dali sam se ja odrekao?

Antifašizam je 1945. porazio zlo (Hitler), ali nije pobijedilo dobro. Koristio sam iskustva nekih antifašista (Hannah Arendt, Willy Brandt, Daniel Cohn-Bendit, David Frankfurter, Antonio Gramsci, Maximilian Kolbe, Primo Levi, Arturo Toscanini, Simone Weil), a drugih ne (Winston Churchill, Enver Hoxha, Draža Mihajlović, Josip Staljin, Simon Wiesenthal).

S uspostavom Njemačke vlasti u Hrvatskoj, formiran je logor Jasenovac i ubijene tisuće ljudi. Nakon 1945, nije dopušteno utvrđivanje žrtava, zbog preuveličavanja i optuživanja Hrvata. Bleiburg i Križni put, svjedoče o totalitarizmu u Jugoslaviji nakon Hitlera, a Goli Otok i nakon razlaza sa Staljinom. Preko Hrvatske su se prelamali ratovi, progoni i zločini svih totalitarizama, uključivši i poticanje kod nas. Mjesta stradanja trebaju slati poruku o odbacivanju svakog totalitarizma, mržnje i zločina nad ljudima, a ne poticati nove sukobe. Treba poštovati sve žrtve i prihvati vlastitu odgovornost za budućnost. Treba poštovati i bolno nastojanje naših ljudi danas, da nasljeđa mržnje, razaranja, progona, osuda i podjele prenesu mladima u vrijednosti, međusobnog uvažavanja, zajedničkog rada, činjenja dobra i vjere.

Zdravlje, mirovstvo i nenasilje

Šnjajder ocjenjuje moj rad u ratu, kao bavljenje mrtvima i poginulim po hrvatskim i bosanskim pozadinama i pita, nije li bilo nesravnjivo bolje poraditi na jednom svijetu u kojem uopće nikoga nije potrebno spašavati, nego skupljati mrtve.

On niti zna što se događalo, niti razumije značenje svoje presude.

Neizmjerno cijenim sve poginule i nestale, uključivši one čija sahrana u Jugoslaviji nije dozvoljena nakon 1945. Zakon o pravu na grob, da sahranimo sve mrtve nije prošao, a Predsjednik Tuđman je optužen za «miješanje kostiju». Jadna je država i politika koja ne sahrani mrtve.

Djelovao sam na prvoj liniji fronta u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i na Kosovu. Spasili smo tisuće života, bez obzira na vjeru i nacionalnost, oslanjajući se i na iskustvo holokausta, zaštitu logora, bolnica, prognanih ... sprečavanju genocida.

Iskustva prenosimo nastavom i međunarodno. Pokušavali smo spriječiti rat od 1986 do 1991. Povijesna analiza treba započeti sa zašto rat nije spriječen.

Na kraju o vlasti, rijećima i ljudima kao psima

Vlast. *Šnjajder ocjenjuje da sam bio i ostao uvijek uz vlast.*

Presude, bez dokaza su poznate. One su neistinite, bez argumenata, agresivne, razdvajaju i sukobljavaju ljudе. Ideološki sljedbenici u njih vjeruju, a drugi njima ni nisu važni.

Riječi. *Šnjajder je pogrešno shvatio moj odnos prema fotelji.*

On nije išao na mesta stradanja i nije pomogao ljudima da bi spoznao istinu i poštovao samog sebe. Ovo je rasprava poput

Nijemca i Židova u nacizmu, ili svakog tužitelja i žrtve u totalitarizmu. On i sam vjeruje u ideologiju progona, a ja sam kriv jer se suprotstavljam podjeli ljudi na krvnike i žrtve. G. Šnajder je tumačeći Platona sam odredio istinu i sudi, dok ja slušam i iznosim stavove i povezujem ih prvo u međusobno poštovanje, a potom i istinu.

K nozi! Šnajder je naslovio i obratio mi se kao psu.

*Čovjek nije pas. G. Šnajder nemojte se nikom obraćati kao psu.
Ja volim pse i ni njima se tako ne obraćam.*

G. Šnajder misli da ga želim sahraniti, a ja povodom šezdesetog rođendana i četrdesete godišnjice 1968 tražim da ostvari nemoguće i prekine govor mržnje!

LOVCI NA HRVATSKO MIŠLJENJE

Dr. Slobodan Lang piše o zabrani prava na odgovor u Novom listu, iz kojeg ga napada kolumnist Slobodan Šnajder

Kao dio i u vrijeme obrane Thompsona istakao sam i medijski monopol malog broja intelektualaca. Pokušajte nabrojiti imena 5 uglednih akademika, profesora ili drugih intelektualaca čije ste osvrte, od 2 – 3 kartice, (ne intervjuje) mogli pročitati u velikim dnevnim listovima u Hrvatskoj.

Navedite koje novine pozivaju građane da iznose svoje stavove? Kada odgovorni obrazlažu svoje djelovanje i odgovornosti? Gdje stručnjaci komentiraju događaje? Pošto je ovakvo povezivanje znanja, odgovornosti i slobodne volje, temelj i minimum slobode medija, a i građanske demokracije, onda je i to pokazatelj da ovi listovi nisu hrvatski već da im je uloga sprečavanje hrvatskoga mišljenja i legitimnosti demokracije. U isto vrijeme napao me jedan od ovlaštenih 'lovaca na hrvatsko mišljenje', vječni komentator "Novog lista", Slobodan Šnajder. Smatrao sam da je to mogućnost da se dopre do čitatelja iz Hrvatskog primorja i Istre, ali i da se otvorí

važna rasprava o demokraciji i životu u Hrvatskoj. Slobodan Šnajder i ja potjećemo iz zajedničkih izvora sukoba u II. svjetskom ratu (zato imamo i isto ime), odrastanja na ljevici, podrške Jugoslaviji i konačno 1968. godini.

Nakon toga su se naši putevi razišli, pa nismo zajedno rušili Berlinski zid, odlazili rudarima na Kosovo, djeci u Pojatno, Ademu Demaqiju u zatvor, palili svijeću pred Vojnim sudom JNA ni branili Hrvatsku, Hrvate i sve ugrožene ljude bez obzira na vjeru i nacionalnost u ratovima devedesetih.

Naša tijela, osjećaji, razmišljanja prošli su različita mjesta, susreli različite ljude i proživjeli različite događaje.

Moj cijeli put sve jače je određivao izazov dobra, što me vodilo odbacivanju mržnje i nasilja, i prepoznavanju slobode smisla, razuma, misli i duha. Sve više sam shvaćao da se ne može biti slobodan, sam zarobljen i namećući ideologiju drugima, zabranjujući i odbacujući druga mišljenja, vjeru i nacionalni osjećaj. Shvaćao sam da reducirani svijet ljevice vodi jačanju nasilja, progona i ljudi i misli, sve do ugovora Staljina s Hitlerom i odbijanja sprečavanja Holokausta.

Suočen s ljudskim stradanjima devedesetih, znao sam da je reducirana sloboda mišljenja i vjere (i vlastitog i tuđeg) pretvorila Jugoslaviju u stog sjena, koju je mogla upaliti svaka iskra uzrokujući rat, ubijanje i razaranje.

Istovremeno se pokazala i nemoć međunarodne zajednice, kao politike ali i mirovorstva, humanitarnoga rada i ljudskih prava.

Hrvatski narod je vrijeme približavanja 2000. godini poslije Krista, ponio cijeli izazov i teret obrane, stvaranja države, iskazivanja istine, vjere i činjenja dobra. Polemika sa Slobodanom Šnajderom je pružala mogućnost da o ovim pitanjima otvorimo raspravu pred javnošću i da zainteresiramo što veći broj ljudi. Zbog toga sam odgovorio Šnajderu na njegov napad. Moj prvi odgovor je objavljen među reagiranjima. Nakon toga je Šnajder nastavio, ali ne u reagiranjima, već iz povlaštenog statusa plaćene kolumnе, monopolja profitnog mišljenja, napadom na mene preko cijele stranice, uključivši i moju sliku. U tom tekstu on je iskazao sve razloge zbog kojih želim nove generacije osloboediti takvog mišljenja – vrijedanje, laganje, podcjenjivanje. Najviše me pogodilo što nije

prepoznao ili nije želio dopustiti da se zna, da se cijelo moje djelovanje temeljilo na sprečavanju genocida, drugih oblika nasilja i mržnje uz širenje izazova i mogućnosti dobra od samih mjesa stradanja do centara znanja u svijetu. Odgovor sam poslao u Novi list 4. kolovoza ove godine. Nije objavljen. Više puta sam bez uspjeha telefonirao uredniku rubrike reagiranja. Nazivao sam bez uspjeha i glavnog urednika. Novi list je odlučio zabraniti pravo obrane i javne rasprave. Zašto slobodu riječi nije branio ni Šnajder, ni urednik rubrike? Zašta se glavni urednik odlučio za cenzuru? Zašta? Bojali su se istine o obrani i stvaranju Hrvatske, i njenog prepoznavanje i u Hrvatskoj i u Evropi i svijetu - jačanja istine i dobra. 'Oni ne znaju što čine', i oprاشtam im, ali tim prije treba se zalagati za istinu i dobro. Zbog toga Vas molim da pročitate ovu polemiku i razmislite. Ovim obraćanjem, polemika se nastavlja, uz obavezu da bude i šira i snažnija.

Želim braniti i Novi list, oni su se bar usudili objaviti moj prvi odgovor. To znači da su još uvijek vjerovali da bi i uz slobodu medija mogli nametnuti svoje stavove, da je Šnajder jači od Langa. Ističem da nije Lang jači od Šnajdera, zato što je pametniji, vještiji ili zbog ma koje salonske vještine, već zato što je svoj život dijelio sa svojim narodom kad je bilo najteže i učio, osjećao, bio nesretan, gnjevan, ponosan i iznad svega vjerovao da je dobro moguće i da je ono iznad svake ne samo ideologije, već i znanosti, a nadasve i privida vjere. Kad su shvatili 'opasnost' istine i dobra, panično su zabranili moj tekst. Međutim, ipak oni su bolji od ostalih. Iskusniji 'hrvatski' listovi kao Jutarnji, uopće ne dopuštaju bilo kakvu polemiku. Kroz sve ove godine nisam nikada smio nastupiti kod Latina, Stankovića ili uopće na HRT. Kad sam tužio Latina novinarskom društvu časti, oni su presudili da je moj zahtjev za istinom apsurdan. Uhićenje Karadžića izazvalo je pravu poplavu antihrvatskog pisanja. To je njihov doživljaj istine, i pripreme za jednaki odnos Evrope prema Hrvatskoj i Srbiji. Ovim obraćanjem, polemika se nastavlja, uz obavezu da bude i šira i snažnija. Predlažem da 'hrvatski' listovi uvedu dan proslave zabrane hrvatskog mišljenja i zalaganja za što uspješniju cenzuru istine i dobra.

ZABRANJENI AKADEMIK – PRIJEVAROM U HAZU!?, ZAGREB, 2012.

DR. SC. JURE KRIŠTO

HOLOKAUSTOLOGIJA IVE I SLAVKA GOLDSTEINA¹

Pred kraj 2001. godine u Zagrebu se pojavila knjiga neočekivanoga naslova *Holokaust u Zagrebu* s neobičnom naznakom autora (Goldstein, bez vlastita imena) u nakladi Novoga Libera, vlasništvo obitelji Goldstein, te Židovske općine Zagreb. Naslovnica u knjizi naznačuje da je autor Ivo Goldstein, a suautor Slavko Goldstein, dakle, sin i otac. Na IV. str. nalazimo napomenu „autora i suautora“ što je tko napravio, iz čega ipak nije jasno komu treba što pripisati. Pred dvojbom kome pripisati autorstvo, ne preostaje drugo nego o knjizi govoriti kao o knjizi Goldsteinovih.

¹ Tekst objavljen pod (redakcijskim) naslovom „Još jedanput o knjizi Holokaust u Zagrebu“, *Časopis za suvremenu povijest*, Zagreb, 34/2002, br. 3, 961-985.

Knjiga, razdijeljena u 43 poglavlja, ima 726 stranica s mnogo faksimila dokumenata i slika. Popraćena je popisom slikovnih priloga, kraticama, popisom korištenih arhiva, izvora i literature te kazalima osobnih imena i zemljopisnih pojmoveva i imena. Na kraju se nalazi popis ulica u Zagrebu 1942. godine i bilješka o autorima.

Autorima se ne može zanijekati veliki trud u pripremanju knjige. No nejasnoća oko autorstva vjerojatno je razlog brojnih kontradikcija i nedosljednosti u knjizi na koje će biti upozorenio u ovom osvrtu i na koje su autori već upozorenici. Tako je u zagrebačkome *Jutarnjem listu* čitatelj dr. Danijel Đurek upozorio da je čovjek koji je u knjizi proglašen žrtvom „ustaškoga terora“ umro prirodnom smrću u Zagrebu 1975. godine.² Čitatelj je zahtijevao da Goldsteini tiskaju listić ispravka i uvrste ga u svaki primjerak knjige.

Na pisanje Ive i Slavka Goldsteina o nadbiskupu zagrebačkome Alojziju Stepincu u vrijeme Drugoga svjetskog rata osvrnuo sam se u *Glasu Koncila* (GK).³ Na taj su osvrт reagirali neki novinari nazivajući ga „skandaloznim“⁴, „nečuvenim“, čak „antisemitskog duha“⁵. Čak se i S. Goldstein poslužio takvim niskim udarcima. No Goldsteini mi najviše prigovaraju da sam u svojoj reakciji u GK izdvojio samo jedno poglavje iz njihove debele knjige te im dugujem opširniji osvrт.⁶ Takav sam osvrт napisao prije objavlјivanja dijela koji se odnosi na Stepinca te ga sada nudim javnosti.

Budući da u knjizi Goldsteini na nekoliko mjesta prozivaju i mene kao „revizionista“, ovime odgovaram na neke od njihovih prigovora.

Knjiga i njezino okruženje

Knjigu I. i S. Goldsteina treba promatrati u kontekstu suvremenih protukatoličkih (i protuhrvatskih) optužaba da Katolička crkva

² *Jutarnji list* (Zagreb), 26. XI. 2001.

³ Jure KRIŠTO, „Goldsteini ponovno osuđuju Stepinca“, *Glas Koncila* (Zagreb), 6. I. 2002., 5.; vidi također: *Isto*, 3. II. 2002., 30.-31.

⁴ *Novi list* (Rijeka), 6. I. 2002., 5.

⁵ *Isto*, 6.

⁶ *Glas koncila* (Zagreb), 13. I. 2002., 31.

općenito nije učinila ništa u sprječavanju uništenja europskoga židovstva, a u Hrvatskoj je surađivala s vlasti koja ih je progonila. Možda je u tom smislu najilustrativnija nedavno objavljena knjiga Susane Zuccotti.⁷ Riječ je o knjizi punoj prigovora papi Piju XII. da je „pod svojim vlastitim prozorima“ mogao vidjeti progon rimskih Židova. Zuccotti, poput Goldsteinovih, ne niječe da se Crkva, uključujući i papu, zauzela za progonjene Židove, ali smatra da je Crkva mogla učiniti više. Štoviše, uvažena povjesničarka holokausta, za razliku od Goldsteinovih, u zaključnom poglavljtu donosi zahvale velikoga broja Židova crkvenim ljudima i institucijama za sve što su učinili u spašavanju Židova. Unatoč svemu zaključuje da „njezina knjiga pokazuje da je ta zahvalnost upućena na krivu adresu“ (301.).

Slično postupa i kontroverzni američki sociolog s Harvarda Daniel Jonah Goldhagen. U knjizi koju je objavio prije nekoliko godina tvrdio je da je cjelokupan njemački narod kriv za židovsko stradanje, jer su svi bili Hitlerovi „voljni krvnici“.⁸ Nedavno je, pak, u članku u *The New Republic* ubrojio u takve „krvnike“ ne samo papu Piju XII., nego Katoličku crkvu u cjelini.⁹

No kad se pomnije prouče argumenti Zuccottijeve i Goldhagena, kao i Goldsteinovih, začuđuje količina predrasuda i motivacija koje se obično ne dovode u vezu s proučavanjem prošlosti. Jedan je kritičar u *New York Times Book Review* izvrsno sažeо temeljni problem takvih historiografskih postupaka kad je napisao da je knjiga S. Zuccotti „litanija izričaja poput ‘to nije bilo dosta’, ‘bilo je to vrlo malo’, ‘nažalost’, ‘imao je krivo’, ‘trebao je’“.¹⁰ Ne treba se onda čuditi da autorica završava knjigu uvjeravanjem, štoviše, grđenjem onih koji su smatrali dužnošću zahvaliti se dobročiniteljima da se zapravo nemaju zbog čega zahvaljivati.

⁷ Susan ZUCCOTTI, *Under His Very Windows. The Vatican and the Holocaust in Italy*, New Haven & London 2000.

⁸ Daniel Jonah GOLDHAGEN, *Hitler's Willing Executioners: Ordinary Germans and the Holocaust*, New York 1996.

⁹ Vidi: Inoslav BEŠKER, „Holokaust, grijeh Vatikana“, *Jutarnji list* (Zagreb), 26. I. 2002., 35. i 37.

¹⁰ *New York Times Book Review*, 4. II. 2001.

Goldhagenova je knjiga dizana do uzor-modela novih istraživanja o holokaustu, ali i kritizirana do tvrdnje da je sa stajališta struke „bezvrijedna“. Takvu su kritiku uputili Norman G. Finkelstein, autor na kojega ču se još osvrnuti, i Ruth Bettina Birn.¹¹ Finkelstein prigovara Goldhagenu da svaku manifestaciju antisemitizma u predratnoj Njemačkoj diže na razinu namjeravanog ubojstva. Birn, pak, proziva Goldhagena zbog podlijeganja „pornografiji nasilja“.

Finkelstein svrstava Goldhagenovu knjigu u „holokaust literaturu“ ili, kako bih ja to nazvao, holokaustologiju, tj. u cionističku produkciju koja polazi od uvjerenja da samo židovsko stradanje od ruke nacista zavrjeđuje pozornost.

Za razliku od pape i Katoličke crkve u drugim narodima, Crkva u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini suočena je s dodatnim problemom naslijeda protukatoličke historiografije, publicistike i propagande. Razorne posljedice te propagande koja se nudila i kao historiografija ogledaju se u činjenici da se i danas pišu knjige o Hrvatskoj u vrijeme Drugoga svjetskog rata pod njezinim utjecajem. Navest ču samo nekoliko primjera. Michael Phayer je objavio knjigu s posebno naslovljenim poglavljem o Hrvatskoj.¹² Na tih devet stranica sadržane su sve poluinformacije, protuhrvatska propaganda i falsifikati koji su proizvedeni u bivšoj Jugoslaviji, a koji se nude kao znanstveno utemeljeno štivo.

Još je drastičniji primjer Johna Cornwella.¹³ Njegovo je pisanje vrlo uspješno kritizirao Ronald J. Rychlak istaknuvši da Cornwell piše nekritički, da pristupa povijesti neprofesionalno i s predrasudama te da se služi falsifikatima.¹⁴ No ni Rychlak nije znao

¹¹ Norman G. FINKELSTEIN – Ruth Bettina BIRN, *A Nation on Trial: The Goldhagen Thesis and Historical Truth*, New York 1999.

¹² Michael PHAYER, *The Catholic Church and the Holocaust, 1930-1965*, Bloomington and Indianapolis 2000.

¹³ John CORNWELL, *Hitler's Pope: The Secret History of Pius XII*, New York 1999. Usp. Jure KRIŠTO, „Potenciranje poznatoga i ponavljanje neistine: U povodu knjige John CORNWELL, *Hitler's Pope. The Secret History of Pius XII*“, *Časopis za suvremenu povijest*, 32/2000, br. 1, 183.-190.

¹⁴ Ronald J. RYCHLAK, *Hitler, the War, and the Pope*, Columbus, MS 2000.

da je temelj Cornwellove kritike pape Pija XII. dokumentacija i *interpretacija* koju je jugoslavenska tajna policija podmetnula kao propagandno sredstvo davne 1952. godine Carlu Falconiju, a koja je u Hrvatskoj bila objavljena pod naslovom *Tajni dokumenti o odnosima Vatikana i ustашke NDH*.¹⁵ Falconi je na temelju te tobože tajne dokumentacije napisao knjigu *Šutnja Pija XII.*, koja je objavljena na talijanskom prije 35 godina (1965.), a na engleskom prije 30 (1970.). Cornwell je, očito, bio toliko impresioniran gradivom koje mu je ponovno netko ponudio da je i naslov toga uratka jugoslavenske tajne policije preuzeo za podnaslov svoje knjige.

Najdrastičniji je primjer Menachema Shelaha, zagrebačkoga Židova Raula Špicera, koji je tako pohebrejio ime te koji je u ulozi profesora na Sveučilištu u Haifi krivotvorio sve do čega je dolazio, a ticalo se NDH, Katoličke crkve i Hrvata općenito.¹⁶ Bio je najrevniji pronositelj srpske protuhrvatske i protukatoličke propagande u tolikoj mjeri da je njegovo vlastito sveučilište moralno izdati uvjerenje da se u pisanju ne služi časnom i prihvatljivom metodologijom.¹⁷

Ivo i Slavko Goldstein slijede, čini se, autore koji se užasavaju nad tim da Crkva nije spasila Židove od holokausta te papu Piju XII. promatraju kroz prizmu „naklonjenosti Njemačkoj“. Čak se i protužidovski istupi katoličkoga tiska u Hrvatskoj prije početka rata objašnjavaju silaskom sa scene pape Pija XI. koji je osudio nacizam te dolaskom Pija XII. (ožujak 1939) koji je bio „vrlo naklonjen Njemačkoj“ (50).

Problematična metodologija

Ako se knjiga Goldsteinovih ne može odvojiti od konteksta međunarodnih događaja, s bivšom jugoslavenskom historiografijom

¹⁵ *Tajni dokumenti o odnosima Vatikana i ustашke „NDH“*, Zagreb 1952.

¹⁶ Vidi, primjerice Menachem SHELAH, „The Catholic Church in Croatia, the Vatican and the Murder of the Croatian Jews“ *Holocaust and Genocide Studies*, 4/1989., br. 3., 323.-339. O njemu vidi razgovor s Franom Glavinom: Branko MADUNIĆ, „Kako su konstruirane neistine o Stepincu“, *Vjesnik* (Zagreb), 12. X. 1996., 3.

¹⁷ Vidi: Frano GLAVINA, „Čovjek koji je krivotvorio povijest i prezirao domovinu“, *Nedjeljna Dalmacija* (Split), 1. IX. 1995., 36.

bitno je povezana. Ta je knjiga baštinik historiografije u kojoj politička motivacija i poruka dominiraju. Autorima NDH nije stvarnost, objekt iz prošlosti čija se mnogovrsna pojavnost ispituje različitim analitičkim sredstvima i s mnogovrsnih stajališta. Naprotiv, sadašnji sud o NDH i o svim pojavnostima u njemu temelji se na predsudu, koji je ujedno i osuda. Taj, pak, sud je oblikovan na ideološkim i političkim procjenama političkoga sustava koji je dirigirao historijskim znanjem tijekom pola stoljeća.¹⁸

Za dokaz da je knjiga eminentno političko štivo pobrinuli su se sami autori. Ne krijući svijest o dobrom političkom zaledu, već su od predstavljanja knjige napravili političku predstavu nepriliku i neuobičajenu za historiografske radove, uprizorujući oko nje najviše političke predstavnike države i grada.

Nije samo time knjiga Goldsteinovih u suprotnosti s načelima i preporukama Vijeća Europe i UNESCO-a za pisanje povijesti.¹⁹ Pisanje povijesti, kao i njezino poučavanje, trebalo bi služiti promicanju demokracije i tolerancije drukčijih uvjerenja i pogleda. To, dakako, traži usvajanje nekih metodoloških načela, a najvažnije među njima zasigurno je da nema univerzalnoga pogleda na povijest ni apsolutnih autoriteta u interpretaciji prošlosti. Umjesto apsolutizacije povijesti nužno je usvojiti kriterij gledanja na prošlost, svoju vlastitu i svoga naroda, iz različitih perspektiva (*multiperspectivity*). To također znači da bi povjesničar trebao napose imati razvijen osjećaj poštovanja prema drugome te njegovoj povijesti pristupati s empatijom, tj. gledati tu povijest iz njegove točke gledišta. A kad se gleda povijest iz

¹⁸ Vidi Ivo BANAC, The Dissolution of Yugoslav Historiography, *The American Historical Review* 97/1992, br. 4; hrvatski prijevod: Rat prije rata: Raspad jugoslavenske historiografije, *Cijena Bosne*, Zagreb, 1994, 14-33: J. KRIŠTO, Hrvatska historiografija kroz trideset godišta *Časopisa za suvremenu povijest* (1969-1999), *Društvena istraživanja* 11/2002, br. 1, 171-188; ISTI, Stare i nove paradigme hrvatske historiografije, *Društvena istraživanja*, 10/2001, br. 1-2(51-52), 165-189.

ČSP 1/1969, br. 1-2, 5

¹⁹ Falk PINGEL, *UNESCO Guidebook on Textbook Research and Textbook Revision*, Hannover 1999.; *New Approaches to History Teaching in Upper Secondary Education*, Report on the 54th European Teacher's Seminar, Donaueschingen, Germany, 4-9 November 1991, Report, Strasbourg: Council for Cultural Co-operation, 1992.

perspektive drugoga (drukčije viđenje povijesti, druga nacionalna skupina i drugčije religijsko i/ili ideološko uvjerenje) poštuje se viđenje svoje vlastite prošlosti iz perspektive drugoga te se ujedno izbjegava njegovo stereotipiziranje.

Čini mi se da knjiga Goldsteinovih mnogostruko krši navedena visoka pravila povjesničarskog ponašanja.

Iako autori relativno često tvrde da u Hrvatskoj prije Drugoga svjetskog rata nije bilo antisemitizma, bilo je, zapravo, mnogo protužidovskih članaka u hrvatskome tisku kasnih 30-ih, na što i autori upućuju (31. – 65.). Ipak se u autora javlja uznenimirujuća tendencija generalizacije na temelju minornih ili potpuno opskurnih publikacija, koje jedva da su imale bilo kakva čitateljstva te za koje i sami autori kažu da su teško dolazile do možebitnih čitatelja (55.). Svojevrsni vrhunac je kad se antisemitizmom proglašava tvrdnja katoličkoga svećenika Milana Beluhana da je najljepši životni trenutak židovskog obraćenika na katolicizam Hinka Hinkovića upravo njegovo obraćenje (44.). Od katoličkoga svećenika koji piše o obraćenju na katolicizam bivšega prononsiranoga i žestokoga antikatolika – najmanje je važno da je obraćenik bio Židov – uistinu je teško očekivati drukčiji zaključak.

Takve su generalizacije to poraznije što autori na više mjesta opravdano prozivaju one koji su ili bi pokušali generalizirati o Židovima na temelju postupaka pojedinih Židova od ustaškog suparništva do jasenovačkog teroriziranja vlastitih suvjernika (sunarodnjaka) i drugih nevjernika. To je ilustrativan kontrast onome što meni podmeću da „na temelju jednog vrlo dvojbenog podatka ... stvara[m] dalekosežne posljedice“ (80, bilj. 324). Ne znam što je dvojbeno u originalu predstavke (vidi Faksimil 1) zagrebačkoga Židova Lavoslava Ebenspangera banskoj vlasti u kojem upozorava na protuhrvatsko raspoloženje vodstva Židovske zajednice u Zagrebu. No Goldsteini meni jednostavno podmeću da sam na temelju toga pisma *ja* donio zaključak o „židovskoj oporbi hrvatskim težnjama za suverenošću“, pri čemu me još i netočno citiraju. Jednostavno nigdje nisam donio takav zaključak, nego sam rekao da se kod *suvremenika* stvarao dojam židovske „neintegriranosti u hrvatsko društvo, štoviše njihovu oporbu ...“. Da je, pak, to točno

potvrđuju i Goldsteini. Je li to karakteristika i ilustracija „historiografske metode“ Goldsteinovih?! Oni, štoviše, Ebenspangerovo pismo tumače kao „denuncijaciju“ i kao ilustraciju ‘huškačke protužidovske atmosfere’ u Hrvatskoj početkom 40-ih godina XX. st., a njega diskvalificiraju time što je „njegova imovina bila skromna, može se reći da je zapravo bio siromašan“ (79.).

Još jedan primjer generalizacije i svojstvene historiografske metodologije. Janka Šimraka, grkokatoličkoga svećenika i urednika *Hrvatske straže* autori optužuju zbog ‘mržnje’ prema Židovima (49.) (Goldsteini i inače često upotrebljavaju riječ „mržnja“). Nedvojbeno je da je Šimrak pisao i protužidovske članke, premda mnogo češće protumasonske (a masonstvo je često, kao i njegovi suvremenici, identificirao sa židovstvom), ali bi bilo fer prema Šimraku spomenuti i to da je tijekom rata po cijenu života krio u svom stanu dvoje židovske djece te da je jedno od njih prevozio u automobilu nadbiskupa Stepinca, čime je dodatno izlagao životnoj opasnosti sebe i zagrebačkoga nadbiskupa.²⁰ Po tome bi zasluzio „medalju pravednika“, a ne osudu. U svakom slučaju, takvi postupci najbolji su znak da Šimrak nije ‘mrzio’ Židove.

U tom kontekstu groteskno zvuči isticanje Šimraku u prilog da je 1944. „antifašističkom pokretu“ (tj. partizanima) darovao milijun kuna (50). No ta grotesknost zapravo otkriva matricu historiografskoga pristupa Goldsteinovih: sve što je bilo vezano za „antifašistički pokret“ bilo je pozitivno i sve što je bilo vezano za suprotna opredjeljenja bilo je negativno. Stoga je nemoguće očekivati da se u knjizi takvoga ideoološkog i političkog opredjeljenja nađe podatak da je isti Šimrak izvijestio kako su mu „antifašistički“ partizani „nakon groznog mučenja“ ubili svećenika Aleksandra Vlasova, ‘poklali njegovu vlastitu kuću’ (tj. Šimrakovu), jednoga njegova vjernika živa zakopali, a drugoga krampom ubili, samostane

²⁰ Vidi: Tomislav VUKOVIĆ, „Križevački biskup Janko Šimrak i 'prekrštavanja' u NDH“, *Glas Koncila* (Zagreb), 19. I. 1992., 13.

i sela zapalili i sl., kao što su mu i ustaše progonili i ubijali njegove vjernike.²¹

Upravo je kompleksni primjer Janka Šimraka, među inima, najbolji pokazatelj da se protuzidovsko pisanje nekih listova u predratnoj Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, uključujući i katoličke, mora pokušati objasniti s nekih drugih polazišta, a ne pribjeći objašnjenju koje i samo može poticati na mržnju. Tako se, primjerice, ističe svjedočenje dr. Teodora Grünera koji prenosi riječi svoga oca da su ustaše izjavljivale kako Židove ubijaju u božićnoj noći 1941. „u čast Krista“ (316.). Ne vidim u čemu je relevantnost takve informacije za stjecanje pravilne slike o prošlosti, a nije teško vidjeti kako može poticati protukršćansko i protukatoličko raspoloženje. Nisam, pak, primjetio da autori donose podatak da je nadbiskup zagrebački Alojzije Stepinac tražio od vlasti NDH da puste na slobodu upravo Grünerove roditelje.²²

Goldsteini jednako lako rješavaju problem židovske „samomržnje“ kao i katoličke „mržnje“. Naime, sve što imaju reći na pisanje kroatiziranoga Židova Ernesta Bauera u prilog Njemačke tridesetih godina XX. stoljeća i u potporu rasne teorije jest da je to „tipičan primjer židovske *samomržnje*“ (52.). Istina, Goldsteini imaju posebno poglavlje (u Epilogu) o Židovima u ustaškom pokretu i državnom aparatu (619. – 628.), gdje se ponovno spominje i E. Bauer. Ali ni u Bauerovu slučaju ni u slučaju brojnih židovskih istaknutih osoba u državnim tijelima NDH nema ozbiljnijeg objašnjenja njihovih postupaka, nego samo iznošenje njihovih biografija, izračunavanje postotaka njihova pripadništva židovstvu („četvrtžidovstvo Dide Kvaternika“, 621) te isticanje da im njihovo židovstvo nije pomoglo u spašavanju vlastitih života, ako su nastradali.

Veliki je to propust knjige koja želi predstaviti sve dimenzije „holokausta u Zagrebu“, jer je Hrvatska vjerojatno rijedak slučaj u

²¹ Vidi: J. KRIŠTO, *Katolička crkva i Nezavisna Država Hrvatska, II, Dokumenti*, Zagreb 1998., 216.-219.

²² Ljubica ŠTEFAN, „Umrijeti za istinu“, *Hrvatsko slovo* (Zagreb), 6. II. 1998., 7.

području dominacije nacističke Njemačke gdje Židovi sudjeluju u tolikom broju u političkom aparatu, čak i kao čelni ljudi, državnih tijela njima nesklonih režima, uključujući i ona koja progone Židove (i druge „neprijatelje“). Historiju, očito, „pišu“ živi ljudi, a kad se o njima piše povijest onda treba pokušati objasniti svu kompleksnost ljudskih sADBINA, predilekcija, izbora i djelovanja u danim političkim prilikama. Povremena napomena da ni pojedinci iz tih redova nisu preživjeli ili da su ih sami ustaše eliminirali u najmanju ruku nije korektno prema tim pojedincima niti zadovoljavajuće objašnjenje njihovih idejnih stajališta i njihovih postupaka. Još manje je korisno minuciozno izračunavanje s koliko se postotaka oni mogu smatrati Židovima.

Goldsteini će vjerojatno nastaviti optuživati sve one koji upozoravaju na taj fenomen da pokušavaju umanjiti odgovornosti vlasti NDH za počinjene zločine nad Židovima.²³ Nije, međutim, riječ o nikakvu umanjivanju odgovornosti, nego o potrebi objašnjenja historijskih pojava, koje možda mogu biti relevantne za stjecanje znanja o širemu kontekstu. Neki Židovi, poput Hannah Arendt, suočili su se s tim „najmračnjim poglavljem“ židovske nesretne sADBINE (239.). Svjedoci smo da je nedavno u Sjedinjenim Američkim Državama ekrанизirana priča o Židovu koji odabire svoje sunarodnjake i suvjernike za uništenje. To su za mnoge, očito, dramatske ljudske sADBINE vrijedne da se na njihovu primjeru premisle neke dimenzije ljudskoga djelovanja u ekstremnim situacijama.

Fenomen židovskoga sudjelovanja u ustaškom pokretu koliko znam do danas nije ni bio objašnjan, a kamoli objašnen. Realno je bilo očekivati da će barem pokušaj njegova objašnjenja doći iz židovskih krugova. Zagrebački Goldsteini to rješavaju prizivom na nekaku tipičnost „židovske samomržnje“, što god to značilo.

Takvo ozbiljno promišljanje o sudjelovanju brojnih Židova u ustaškom pokretu i u državnom aparatu zahtijeva interna logika teksta Goldsteinovih. Oni, naime, odsutnost antisemitizma u

²³ Vidi: Nada KIŠIĆ-KOLANOVIĆ, *NDH i Italija*, Zagreb 2001., 62. bilj. 183.

ustaškim *Načelima*, čak i u listu *Ustaša* „koji izlazi u emigraciji 1932. – 1934.“ (94.), pripisuju onim Hrvatima koji su „po rasnoj teoriji i po nacističkim zakonima bili Židovi“ (94.). Ako je to tako, potrebno je objasniti i ulogu Židova, u nekim slučajevima tih istih ljudi, nakon emigracije. Drugim riječima, ako se smatra potrebnim istaknuti pozitivne učinke njihove prisutnosti i aktivnosti u jednom okruženju, potrebno je učiniti isto i u drugom okruženju.

Stereotipiziranje i netolerancija

Umjesto objašnjenja Goldsteini se prečesto pokazuju netolerantnima, a njihovo pisanje prenapučeno je stereotipima. Autori se ne koncentriraju na povijesnu ulogu pojedinca, nego vole osuđivati skupine. Napose je to slučaj s „ustašama“. Time ostaju nedovoljno objašnjeni neki fenomeni te se općenito prošlost objašjava nepovijesno. Primjerice, dok s pravom Goldsteini posvećuju mnogo prostora logorima u NDH, upravo je tu prepoznatljiva njihova ahistoričnost. Logor u Kerestincu svrstavaju u koncentracijske vjerojatno zbog toga što je iz njega izdvojeno 10 komunista (iz „komunističkog odjela“), među kojima je bilo i 6 Židova te je nad njima 9. srpnja 1941. izvršena smrtna kazna. Goldsteini zaključuju da je „vjerski (odnosno nacionalni) sastav“ te skupine dokaz za „genocidnu usmijerenost“ (271) vlasti prema Židovima. Istina, kažu da se iz toga samo dade „naslutiti“ ta genocidna namjera vlasti, ali nije jasno zašto na tako slabim temeljima donose tako krupne zaključke.

Kako je poznato, osuda desetorice komunista bila je osveta za ubojstvo redarstvenoga činovnika Ljudevita Tiljka. Premda je takva kazna krajnje nepravedna te protivna konvencijama o vođenju rata, mnoge su vojske i vojne formacije u svim ratovima, pa i ona u kojoj je Slavko Goldstein sudjelovao, na žalost primjenjivale načelo osvete te bi bilo pretjerano tvrditi da su takve represalije plod genocidne namjere prema jednoj vjerskoj ili nacionalnoj skupini. Jesu li postupci Talijana prema Hrvatima u NDH i prije dokaz njihove „genocidne usmijerenosti“ i genocidnih namjera? Jesu li Bleiburg i stratišta diljem Slovenije i Hrvatske dokazi genocidne usmijerenosti komunista prema Hrvatima? Kako S. Goldstein kvalificira osudu partizanskoga komandira Vasilja Gaćeše ‘prvih zarobljenih

neprijatelja' 'trojice ustaša, općinskog bilježnika i kompromitiranog vlasnika ciglane' „na strijeljanje“²⁴

Upravo je nevjerljivo da Goldsteini posežu za govorom mržnje i gotovo rasističkim stereotipima u svom pisanju, što ih svrstava ne samo u antieuropske nego i u anticivilizacijske trendove. Za ustaše se kaže da su potjecali „u velikoj većini ... iz siromašnih seoskih sredina, često iz zabitih krajeva“ te je njihovo ponašanje moralo nužno biti „u dubokoj opreci s nazorima građanske kulture“ (593.). Nešto slično je i Julije Makanac u svom poznatom rasistički usmjerrenom napisu protiv Stepinca pisao o afričkim primitivcima koje je kontrastirao uljuđenim Europljanima.

Takvo pisanje Goldsteinovih je uznemirujuće, pogotovo stoga što je danas u nekim glasilima postalo standardnim. Zanimljivo je da ta glasila za sebe drže da su napredna, lijeva, progresivna, zapadna i europska. U tim glasilima, a sada i u knjizi Goldsteinovih, ljudi se svrstavaju prema socijalnom, geografskom i područnom podrijetlu te se one seoskog, brdanskog i „hercegovačkog“ podrijetla omalovažava i svrstava u nižu kategoriju ljudi. Ta vrsta stereotipiziranja u ovom je slučaju i potpuno netočna, kao što je uostalom svako stereotipiziranje netočno i opasno. Naime, i po sudu Goldsteinovih jedan od najodgovornijih ljudi za progone Židova i drugih u NDH Eugen Dido Kvaternik, uz to što je bio „četvrtžidov“, bio je rođeni Zagrepčanin i obrazovan čovjek.

Uz stereotipe u knjizi Ive i Slavka Goldsteina ima puno prepostavka. Prepostavljaju da se Milan Šufflay ne bi složio s ‘hitlerizmom i ustaštvom’ da ih je doživio, jer je bio ‘lucidna, obrazovana’ ličnost i ‘humanist’, ali mu u isto vrijeme zamjeraju što su ustaše „rado citirali“ neke njegove teorije i ‘mitologeme’ te ga smatraju karikom koja povezuje Starčevićev nauk i ustaštvo (90. – 91.).

Goldsteini također prepostavljaju da ne bi bilo progona Židova da je na vlast u NDH došao Vladko Maček umjesto ustaša (627.). Prepostavka je posljedica neinformiranosti. Autori kažu da su

²⁴ Milan BEKIĆ, Ivo BUTKOVIĆ, Slavko GOLDSTEIN, *Okrug Karlovac 1941*, Zagreb 1965., 80.

nacisti doveli na vlast ustaše, jer su navodno ‘znali da će im po ideologiji i praksi biti vrlo slični’ (627.). Drugdje, vidjeli smo, pišu da ustaška načela nisu bila slična nacističima, a nacisti nisu mogli znati kakva će biti ustaška praksa, jer u ustaškim načelima nije bilo protužidovstva. Iznad svega, poznato je da su nacistima ustaše bili tek drugi izbor, kad Maček nije htio prihvati vlast u NDH.²⁵

Ima i drugih takvih pretpostavaka, ali je najzanimljivija ona kad autori objašnjavaju razliku u broju zatočenika u Jasenovcu u vrijeme posjeta međunarodne komisije logoru 6. veljače 1942. koji su spominjali njemački izaslanik u Zagrebu Siegfried Kasche (1000) i Ljubo Miloš na suđenju (3000 – 5000). Goldsteini to objašnjavaju ovako: „Moguće je ... da je logorska vlast pobila čak do dvije trećine zatočenika koji su ‘lošije’ izgledali i koje posjetiocu nisu smjeli vidjeti“ (318.). Čudno je da se autori barem nisu zapitali kako je „moguće“ da za to ne postoje čak ni svjedočenja preživjelih zatočenika, koja su im najčešći dokazi o stanju u logoru.

Takvo stereotipiziranje i takve paušalne ocjene ostavljaju također neobjašnjenu pojavnost da razne „ustaše“, čak i oni na visokim i najvišim državnim položajima, pokušavaju intervenirati i spašavati Židove – jedan takav je upozorio upravo S. Goldsteina da mu prijeti opasnost (120; 121; 123; 133; 134; 135; 136-137; 138; 140; 142; 146-147; 147-148; 149; 150; 151; 157; 157-158; 159; 170; 171; 215-222; 228-229; 234; 240; 251; 253; 262 itd., itd.). Ta pojava zahtijeva dublje i svestranije objašnjenje od onoga da je „NDH bila klijentistička država kojoj su osobne veze i novac i kod visokih dužnosnika i kod samoga poglavnika često bili presudni“ (136.). Nema sumnje da se neki ljudi prodaju za novac i da se ponekad za malu cijenu mogu kupiti, ali među onima iz ustaških redova koji su spašavali Židove bilo je i onih koji to nisu radili za cijenu. Uostalom, gdje su dokazi ili barem pokazatelji da im je bilo stalo samo do novca? Je li S. Goldstein morao platiti Ivanu Rukavini što ga je obavijestio o opasnosti? Zaciјelo ga je obavijestio bez uvjeta i očekivanja nagrade.

²⁵ Vidi: J. KRIŠTO, *Sukob simbola. Politika, vjere i ideologije u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*, Zagreb 2002., 20.-22; N. KIŠIĆ-KOLANOVIĆ, n. dj., 44.-45.

Isto tako, teško je razlučiti što su autori htjeli reći kad na jednoj strani kažu da je u postupcima prema Židovima bilo „mnogo dezorganizacije, improvizacije, samovolje i samoinicijative“ (123.), a na drugoj da je i to bila politika čelnih ljudi NDH kako bi se Nijemcima prikazali „papskiji od pape“ (123. – 124.; usp. 157.).

No iz toga kao i iz cijelokupne knjige nedvojbeno odsjeva predrasuda prema NDH i ljudima koji su je vodili. Teško je, uistinu, simpatizirati ljudi koji su ustrojili i vodili državu onako kako su je vodili te osobito politiku rasnih zakona, progon političkih protivnika i fizičku eliminaciju narodnosnih skupina, pa i onda kad se uzme u obzir prethodno iskustvo trpljenja, pritisici nacista i mali prostor za djelovanje koji je ostavljen tim ljudima te kad se također uzme u obzir njihovo nastojanje da se svide Nijemcima i pokažu se „papskiji od pape“. Još je manje moguće opravdati njihove postupke. No teško se oteti dojmu da je kod Goldsteinovih riječ o mnogo temeljnijem odnosu prema NDH koji svoje ishodište ima u predrasudi. Bez takve predrasude, postupci ljudi na vlasti, negativni i pozitivni, promatrali bi se s motrišta emocionalne i ideološke odmaknutosti od vremena kad su se događali te bi tako i povijest postala objektivnija i uravnoteženija.

Historiografija i revizionizam

Goldsteini ne donose nove informacije o Židovima u NDH, ali potkrepljuju dosadašnja saznanja novim dokumentima i osobito detaljima iz osobnih sudbina. Ti do sada nepoznati ili manje poznati dokumenti izazivaju pozornost, ali nije uvijek jasno čemu služi gomilanje osobnih svjedočanstava, osobito ako se tiču nevažnih ili manje važnih detalja. Možda se izuzetno detaljno pisanje o oduzimanju židovske imovine (173. – 214.) može razumjeti kao izvješće za možebitni odbor za reparaciju kakvi su se nedavno uspostavili u nekim europskim zemljama, što bi bilo razumljivo.

Ipak, čitajući 6. poglavlje (105. – 116.) teško je ne pitati: čemu sva ta detaljna nabranja, nerijetko temeljena na prisjećanju više ili manje vjerodostojnih svjedočanstava, čemu gomilanje rečenica i riječi, opisa i sjećanja, reminiscencija i pritužaba? Čemu služi to miješanje stilova historiografske literature i pripovjedačkog žanra?

Jesu li i Goldsteini podlegli „pornografiji nasilja“ o kojem govori Ruth B. Birn?

Goldsteini su se potrudili objasniti svoju metodologiju. Istaknuli su kako „nije dovoljno opisati opće trendove [holokausta]. Da bi se uopće moglo shvatiti što se događalo, držao sam [ovdje, očito, govori I. Goldstein] da moram prikazati i sADBINE pojedinaca, što više tih sADBINA, kako bi se kroz pojedinačne tragedije razumjela stravična sADBINA svih“ (105.). Iznošenje pojedinačnih sADBINA zacijelo je legitiman postupak, ali se ne čini uvjerljivim da je to uvjet da bi se „razumjela stravična sADBINA svih“. Dapače, to može opterećivati iznošenje „glavne priče“ i odvraćati pozornost od nje. A može, dakako, također stvarati osjećaj žrtve i poticati na osvetu.

Malo je reći da je vrlo problematična implikacija sadržana u naslovu petoga poglavlja da ‘ustaški antisemitizam’ vuče svoje korijene iz Starčevićeva „ekskluzivnog hrvatstva“, koje su međuratni hrvatski „ekskluzivni“ nacionalisti produbili i pojačali. Ta je teza skroz tendenciozna. Štoviše, i to je karakteristična teza bivše jugoslavenske historiografije i publicistike (više srpske nego hrvatske) i na tragu traženja „genocidnosti Hrvata“.

Stavljanje Goldsteinovih u pozu posljednjih sudaca historiografske istine nije samo protueropsko nego i arogantno. Autori se postavljaju na samoizabranu visoko postolje moralne pravednosti te s njega dijele veće ili manje packe hrvatskim „revisionistima“, pritom im upućujući primjedbe koje se nerijetko i ne slažu s onim što uistinu zastupaju u interpretaciji novije hrvatske povijesti. No od svega je najapsurdnije da sebe apsolviraju od krivotvorenenja povijesti na vrlo originalan način. Primjerice, u bilj. 128. na str. 558. autorи objašnjavaju da *Spomenica povodom pedesetgodišnjice Doma staraca Saveza jevrejskih opština Jugoslavije* „uopće ne spominje nadbiskupa Stepinca“, a kamoli da je puno pridonio za preseljenje doma na svoje imanje u Brezovici i za njegovo održavanje do kraja rata. No autorи ne kažu da Stepinčevu

ulogu u tome prešućuju ili umanjuju Slavko i Ivo Goldstein, suautori knjige o holokaustu u Zagrebu.²⁶

Ipak je najzanimljivije objašnjenje Goldsteinovih da je razlog prešućivanja Stepinčeve uloge taj što je to bilo „*sukladno tada vladajućoj politici*“. To je moje isticanje i treba to ponoviti: „*sukladno vladajućoj politici*“. Očito su Goldsteini odavno bili na poslu historijskoga revizionizma, slušajući, osluškujući ili pak određujući što „*vladajuća politika*“ nalaže da se piše o povijesti. Kako se zove ispravljanje takvog revizionizma? Možda revizionizam revizionizma. U svakom slučaju to je naznaka da je deideologizirana i depolitizirana historiografija naša nasušna potreba.

U sedmom poglavlju Goldsteini donose poznate rasne i druge protužidovske mjere, uredbe i zakone. Meni prigovaraju, zapravo optužuju me, da sam napomenom kako su rasni zakoni bili donošeni i primjenjivani i drugdje u Europi pod njemačkom dominacijom htio umanjiti odgovornost ustaša. Bi li se u istom smislu trebala tumačiti ova njihova rečenica: „Te odredbe [ustaške o rasnoj pripadnosti] ipak nisu bile toliko sveobuhvatne u određivanju pojma ‘Židov’, kao što je to učinjeno u nacističkim Nürnberškim zakonima i odredbama koje su u Njemačkoj za njima uslijedile“ (119.)? Naravno da ne bi! Nejasno je stoga zašto mene optužuju za postupke i zaključke koje i sami provode i donose. Da absurd bude veći Goldsteini zaključuju gotovo mojim riječima: „Nema sumnje da se to [eksterminacija Židova u NDH] odvijalo ne samo pod općim utjecajem politike Trećeg Reicha, koji je ustaški NDH nastojala [sic] po mnogo čemu slijediti, već i po neposrednim njemačkim savjetima, kasnije i zahtjevima, ali je tijekom cijelog tog vremena bilo i mnogo ustaške samoinicijative i samovolje“ (124.).

Brojke koje ne informiraju

Potrebno je reći i neku riječ o uporabi brojaka kod Goldsteinovih kojima njihova knjigu obiluje. Brojke su pridružene uz uhičene, zadržane u logorima, otpuštene iz logora, propuštene u talijansku zonu, pomilovane, ubijene i uz sve druge kategorije i to sve bezbroj

²⁶ Vidi: Lj. ŠTEFAN, „Prešućeno o Alojziju Stepincu“, *Hrvatsko slovo* (Zagreb), 8. V. 1998., 16.-17.

puta. Njihova je uporaba nerijetko problematična, ne zbog toga što je najčešće riječ o nagađanjima i procjenama te uvijek drukčijim brojkama, nego zato što se na balkanskim prostorima više od pola stoljeća manipuliralo brojkama te se njima htjelo postići političke ciljeve.

Za ilustraciju problematične uporabe brojaka upozoravam na poglavlje u Epilogu o broju židovskih žrtava u Zagrebu u knjizi Goldsteinovih (636. – 648.). Prekomjerno spominjanje različitih statistika, procjena i podataka riskira da ne informira čitatelja, nego da stvori zabunu (usp. str. 638).

Goldsteini ne objavljaju faksimile izvješća Židovske bogoštovne općine u Zagrebu Komisiji za istraživanje ratnih zločina odmah nakon rata. Oni, istina, komentiraju neke od njih, ali su izvješća mnogo jasnija od njihovih komentara, a njihovi komentari redovito povećavaju brojke u izvješćima (Vidi faksimile).

Izvješće od 18. rujna 1945., koje je potpisao dr. (Robert) Glücksthal (upotrebljava se i oblik „Glikstal“), tiče se broja Židova „zahvaćenih rasnim zakonima“ u NDH, a „prema bivšim jevrejskim općinama na području Federalne Hrvatske“ (Faksimil 2). Izvješće navodi da je na području Hrvatske bilo 22.310 Židova, a s onima na području Bosne i Hercegovine (10.936) 33.246. Glücksthal napominje da tu nisu uključeni „emigranti, koje je na području NDH zatekao slom Jugoslavije“, kojih je moglo biti oko 1.000 te oni koji su po rasnim zakonima NDH bili Židovi, a nisu bili uvršteni u općinske evidencije kao Židovi. Glücksthal zaključuje da je na području NDH na početku rata moglo biti „oko 35.000 duša“.

Izvješće Židovske bogoštovne općine u Zagrebu od 13. veljače 1946, koje je također potpisao predsjednik Glücksthal prilično se slaže s prethodnim Glücksthalovim izvješćem (oko 35.000) s time da je povećan broj „jevrejskih izbjeglica iz Njemačke“ na 2.000 od ranije prepostavljena broja od oko 1.000 (Faksimil 3).

Iz dopisa Josipa Abrahama od 24. svibnja 1947. koji daje podatke o broju Židova u Hrvatskoj „prema općinama 1939. godine“ zaključuje se da ih je bilo 20.466, dakle, za oko 2.000 manje nego u prvom izvješću od 18. rujna 1945. (Faksimil 4).

Goldsteini, pak, kažu da je „na teritoriju NDH živjelo prije rata oko 38.000 – 39.000 Židova“ (636.), a to zaključuju navodno na temelju pojedinačnih popisa članova židovskih zajednica. Oni tu brojku dobivaju povećanjem broja Židova u Hrvatskoj i BiH od oko 3.000. Njihov je postupak svakako čudan, budući da je u službenim izvješćima Židovske bogoštovne općine primjetna tendencija *smanjivanja* broja Židova u NDH. To je razumljivo, jer se sve neposredno nakon rata odmjeravalo od oka s tendencijom uveličavanja, a s protokom vremena realnost je preuzimala mjesto stihiji. Pri tome treba upozoriti da Goldsteini za izvješća Židovske bogoštovne općine kažu da su „procjene“, što nije posve točno, jer sami podnositelji izvješća kažu da su to podaci „kojima raspolaže ova općina“. Čudno je također da Goldsteini uvećavaju broj Židova u Hrvatskoj prije rata u odnosu na izvješća Židovske bogoštovne općine, dok u isto vrijeme prihvaćaju brojke navedene u njima za nastrandale.

Što je s brojem zagrebačkih Židova i s njihovim stradanjima?

Navedeno Glücksthalovo izvješće od 18. rujna 1945. navodi da je u Zagrebu prije rata bilo **10.130** Židova. Dopis Josipa Abrahama od 24. svibnja 1947. iskazuje identičan broj Židova u Zagrebu – 10.130. Glücksthalovo izvješće od 13. veljače 1946. navodi brojku od **12.500**, što se prilično slaže s prethodnim izvješćima, budući da prethodna nisu uračunala „emigrante“ i „neevidentirane“. Tu brojku, ponovno s tendencijom smanjivanja, potvrđuje i izvješće koje je potpisao David Levi 30. svibnja 1947. – **12.200**, uključujući *i pokrštene Židove*.

Levi izvješćuje da je „stradalо ukupno 9.000“ zagrebačkih Židova. Goldsteini upozoravaju da će se ta „brojka morati uvažavati“ dok „ne bude preciznijih istraživanja“. Oni imaju povjerenje u projekt poimenične identifikacije stradalih na području Zagreba koji je proveo Hrvatski državni arhiv 1967. – 1985. pod kodnim naslovom „Dotrščina“. No tamo je „prepoznato“ samo 6.399 Židova. Goldsteini pokušavaju objasniti tu razliku od 2.600 žrtava (9.000 – 6.399) nepronicljivom računskom operacijom. Bitno je, međutim, da oni dolaze „do brojke od 7.842 osobe“ (638.).

Tu matematika nije jasna. Levi u svom izvješću kaže da je „odvedeno u logor oko 7.500“, ali ne kaže da su tamo svi i ubijeni, kako to izrijekom kažu Goldsteini (637.). Od ukupnog broja nastradalih od 9.000 u Levijevu izvješću treba također oduzeti umrle prirodnom smrću, u emigraciji i drugdje, te poginule u ratnim operacijama da bi se moglo doći do broja žrtava „fašističkog terora“. Kad se uvaže te činjenice, Levijevo izvješće se potpuno podudara s nalazom projekta „Dotrščina“ o 6.400 stradalih zagrebačkih Židova. Goldsteini se, pak, pozivaju na knjigu *Popis žrtava* te broj od 7.492 židovske žrtve koji donosi ta knjiga uzimaju kao da je to brojka do koje je došao projekt „Dotrščina“, kojemu se dodaje 350 žrtava kako bi se došlo do broja od 7.842 osobe, „odnosno na broj od približno 7.800 – 7.900 židovskih žrtava“ (638.). To je utoliko čudnije kad se zna da je u tom popisu žrtava Židovske bogoštovne općine u Zagrebu uvršten priličan broj onih koji su se poslije javili kao živi, iako ima i onih, kako Goldsteini ističu, koji nisu na popisu.²⁷

Goldsteini izvode još nekoliko matematičkih poteza da bi došli do zaključka da je „u Holokaustu u Zagrebu stradalo između 8.000 i 9.000 Židova“ (639.).

Goldsteini mene opet optužuju da sam nepotpunim citiranjem drugih autora htio navodno umanjiti broj nastradalih Židova u NDH (615.), ali ponovno mi podmeću ono što nisam učinio. Objektivni će čitatelj vidjeti da nisam bio zaokupljen utvrđivanjem broja žrtava, nego da sam htio upozoriti na problematičnost isticanja brojka kad ih je nemoguće precizno utvrditi. To ponovno činim. Također ponovno želim pozvati Židovsku zajednicu u Zagrebu da konačno objavi poimenične popise žrtava koji će najprimjerenije, premda možda ne i konačno, rješiti neke dvojbe oko broja židovskih žrtava u NDH te na taj način zaustaviti manipulaciju brojkama.

²⁷ Preživjeli su se javljali na popis koji je u nastavcima objavlјivan u *Večernjem listu* s početkom od 25. studenoga 1985. pod naslovom "Nepoznate sudbine" i nadnaslovom „Tražimo podatke o poginulim i nestalim Zagrepčanima sudionicima NOB-a i žrtvama fašističkog terora“. Na marginama *Popisa žrtava* u Hrvatskome državnom arhivu pribilježeno je, na temelju odgovora na taj poziv u *Večernjem listu*, za mnoge da su živi.

Goldsteini o Stepincu

Ocjena Ive i Slavka Goldsteina nadbiskupa zagrebačkoga Alojzija također je primjer ahistorijskoga gledanja na stvarnost. Čak bih se složio sa sljedećom nimalo empatičnom rečenicom: „Svi prigovori koje je nadbiskup Stepinac upućivao ustaškim vlastima, pogotovo u počecima NDH, imali su karakter upute za korekciju unutar sustava“ (564.). Složio bih se s tim sudom, ali bih istaknuo njihovu umetnuto rečenicu „pogotovo u počecima NDH“. Zašto ističem tu rečenicu? Zato što Goldsteini u prosuđivanju Stepinčeva djelovanja ne žele uzeti u obzir konkretna čovjeka u konkretnim povijesnim okolnostima. A konkretni Stepinac je gledao oko sebe što se događa, prosuđivao politički položaj civilnih vlasti, pokušavao intervenirati preko čelnih ljudi vlasti, bilo da se radilo o ublažavanju zakonskih norma ili oslobođanju pojedinaca, uvijek pazeći da ne prijeđe prag razboritosti u odnosima s civilnim vlastima. U tom smislu se može reći da su njegove intervencije bile pokušaj „korekcije unutar sustava“. Ali nije točno da su svi Stepinčevi prigovori bili takva karaktera, pa ni oni „u počecima NDH“. To zasigurno nije bilo njegovo pismo Paveliću 14. svibnja 1941., u kojem je prosvjedovao protiv pogubljenja Srba u Glini. Evo toga pisma u cijelosti:

Ovaj čas primio sam vijest, da su ustaše u Glini postrijeljali bez suda i istrage 260 Srba. Ja znam, da su Srbi počinili teških zločina u našoj domovini u ovih dvadeset godina vladanja. Ali smatram ipak svojom biskupskom dužnošću, da podignem glas i kažem, da ovo po katoličkom moralu nije dozvoljeno, pa Vas molim, da poduzmete najhitnije mjere, na cijelom teritoriju Nezavisne Države Hrvatske, da se ne ubije nijedan Srbin, ako mu se ne dokaže krivnja radi koje je zaslужio smrt. Inače mi ne možemo računati na blagoslov neba, bez kojega moramo propasti. Nadam se, da mi nećete zamjeriti ovu otvorenu riječ. Sa odličnim štovanjem...

No treba također uzeti u obzir da je konkretni Stepinac u razgovorima s drugima i osobnom opservacijom proširivao svoja saznanja o događajima oko sebe, o naravi politike koja se provodi, o karakterima političara i o svemu drugome što ga je sililo na stupnjevitu učestalost svojih prosvjeda i na pojačavanje svojih osuda. Tako konkretni ljudi, osobito na važnim i odgovornim položajima u Crkvi, jedino i mogu reagirati. Goldsteini i njima slični moralisti zahtijevaju od drugih da budu u svakom trenutku jednak savršeni, a da pritom takve zahtjeve ne upućuju prema sebi i svojima. Reći za Stepinca, osobito u svjetlu njegovih stajališta u zrelijoj i kasnijoj fazi, da su *svi* njegovi prosvjedi bili samo zahtjev za korekcijom unutar sustava je ne samo netočno, nego i neodgovorno.

Goldsteinima je nejasna Stepinčeva rečenica u pismu Artukoviću 22. svibnja 1941., u kojem prosvjeđuje protiv obveze Židova da nose posebno rasno obilježje: „*U vezi s izloženim molim Vas, gospodine Ministre, da izdate shodne naloge da se židovski i ostali slični zakoni (mjere protiv Srba i dr.) provode tako, da se u svakom čovjeku poštuje ličnost i čovječje dostojanstvo*“.¹⁰ Goldsteini misle da je ta rečenica „nepomirljiva sa stanovišta logike, etike, pravne teorije i provedbene prakse“ (567.). To je točno samo kad se gleda iz određenog kuta i izvađenu iz konteksta. Iz onoga što je Stepinac prethodno i naknadno naveo u tom pismu posve je razvidno da se ta rečenica može, i mora, shvatiti tako da obezvrjeđuje sve te zakone i mjere koje se protive poštivanju ljudskoga dostojanstva. Prethodno je Stepinac istaknuo da mu je bilo obećano kako se rasni zakoni neće dosljedno provoditi u praksi, ali nove odredbe ga u tome razuvjeravaju: „*Današnje su novine donijele odredbu da svi Židovi, bez obzira na starost i spol, te na vjeru kojoj pripadaju, moraju nositi židovski znak. Tih mjera ima već toliko, da poznavaoци prilika vele, da ni u samoj Njemačkoj nisu rasni zakoni provedeni bili takovom strogošću i takovom brzinom*“.¹¹ Nakon izraženoga razumijevanja za položaj civilnih vlasti, Stepinac je nastavio: „*Ali da se pripadnicima drugih narodnosti ili drugih rasa oduzme svaka mogućnost egzistencije i da se na njih udari žig sramote, to je već pitanje čovječnosti i pitanje morala. A moralni zakoni vrijede ne samo za život pojedinaca nego i za državnu upravu*“.¹² Tek nakon još jednog

argumenta da će takvi zakoni imati negativan utjecaj na mladež, slijedi ta Goldsteinima neshvatljiva rečenica.

Takvo je „neshvaćanje“ neizbjegna posljedica izvlačenja dijela rečenice iz cjeline. Ne samo da u ocjeni Goldsteinovih uopće ne funkcioniра ono što je u Stepinčevu pismu rečeno prije njima problematične rečenice, nego ni rečenica koja neposredno slijedi onu koju ističu. Stepinac tom rečenicom upravo sugerira Paveliću kako bi se naredba o nošenju znaka provela tako *da se uopće ne bi provela*. Ne funkcioniра ni još snažnija rečenica glede katolika židovskoga podrijetla: „*Zar će sa žutom trakom oko ruke dolaziti na sv. misu i pristupiti sv. Pricesti? U ovom ću slučaju ja sam biti prisiljen da židove katoličke vjere upozorim da ne nose te znakove, da ne bude smetnje i senzacije u crkvi*“. Stepinac je, dakle, načelno protiv nošenja bilo kakva znaka raspoznavanja za Židove, protiv „žiga sramote“, a katolicima će sam morati reći da te znakove ne nose.

Ne smije se također previdjeti da je Stepinac, barem tada, bio uvjeren, jer je bio uvjeravan s najvišega vrha civilnih vlasti, da je pritisak nacističke Njemačke takav da je teško oduprijeti se. I to je jasno naznačeno u tom istom pismu: „*Tada [prije donošenja zakona od 30. travnja] nam je bilo rečeno da su radi razloga neovisnih o nama ti zakoni morali biti proglašeni u ovoj formi, ali da primjena njihova u praksi neće biti tako okrutna*.“ To je razlog zašto je Stepinac držao te zakone „potrebnima“, izraz u kojem su Goldsteini također pročitali Stepinčevu suradnju s ustaškim vlastima u donošenju rasnih zakona (566). Rasne je zakone Stepinac držao „potrebnima“, jer su ga hrvatske vlasti uvjeravale da se ne mogu oduprijeti nacističkim nalogodavcima, tj. da su bile prisiljene donijeti ih.

Kad se, dakle, razmatra dokument cijelovito jasno je da Stepinac zapravo zahtijeva da se „poštuje ličnost i čovječje dostojanstvo“ *onako kako je naveo*, pa neka se onda zakon provodi. Pitanje je, dakako, može li se išta od tog zakona provesti, ako se ispuni temeljni uvjet da se poštuje ljudska osoba. Vjerojatno ne, ali to je upravo svrha pisma.

U tipičnoj tradiciji komunističke historiografije, ideološki i politički formulirane u progonima neposredno nakon rata, osobito na montiranome suđenju A. Stepincu, Goldsteini predbacuju zagrebačkomu nadbiskupu „simpatije za NDH“ (563.), ‘simpatije ... prema novoj vlasti’ (566.). To mu se dokazuje istim onim argumentima iz optužnice da je „*požurio već* 12. travnja pohoditi Slavka Kvaternika“ te da je „*samo četiri dana kasnije, ... prvi dan* po Pavelićevu dolasku u Zagreb“ posjetio Pavelića (563.). Također mu se predbacuje da je bio „*fasciniran* činjenicom da je hrvatska država osnovana i smatrao je da je treba *apsolutno podržati*“ (563., naglasci moji).

Što se fascinacije tiče, time je bila fascinirana većina hrvatskoga naroda. Goldsteini, očito, ne prihvaćaju niti mogu prihvati Stepinčeve rječi upravo s toga neslavnoga suđenja da on ne simpatizira ni vlast ni NDH, nego da voli hrvatsku državu za koju se izjasnio hrvatski narod te da bi bio ništarija kad ne bi poštovao volju toga naroda. Prigovor Stepincu da se nije distancirao od hrvatske države dolazio je, dolazi i mogao je jedino doći od ideološki motiviranih komunističkih pobjednika, čija je motivacija ispunjena mržnjom ne samo prema toj konkretnoj državi, nego prema ideji hrvatske samostalne države.

Što se, pak, podržavanja tiče, stvari su mnogo kompleksnije. Stepinac je poznavao tradicionalno katoličko učenje i uz njega čvrsto pristajao da država i nacija *nisu* najveće vrijednosti u čovjekovu životu te nije ni mogao „*apsolutno podržati*“ novostvorenu hrvatsku državu. Parafrazirat ću izreku Vinka Nikolića: „Stepinac je bio fasciniran 10. travnjem, a o 11. se već može raspravljati“. Stoga je Stepinac nesumnjivo podržao novu državu i nastojao da u njoj institucije i moralne norme profunkcioniraju, ali je također znao da za to treba vremena, osobito kad se uzmu u obzir nevjerljivo teške okolnosti u kojima su se i narod i država našli. Bio je, dakle, voljan, dati novoj vlasti vremena da se potvrdi, ali nije mogao čekati u beskraj. Goldsteini nelogično i nerealno zahtijevaju da je nadbiskup Stepinac morao biti vidovit, intelligentan, politički zreo, hrabar i da posjeduje sve druge izvanredne kvalitete, i to u jednakoj mjeri u svakom trenutku u tim teškim vremenima. Ne znam zašto bi se

Stepinca trebalo osuđivati zbog toga što su ga vlasti, barem na početku, uvjerile o postojanju velikih pritisaka sa strane – koji su uistinu postojali – kad se zna da je tijekom većeg dijela trajanja države bio odlučno protiv njezine politike u tolikoj mjeri da ga je željela fizički eliminirati. Sve da je Stepinac potpuno šutio u početku NDH, a nije, komu to uopće nekoliko mjeseci može postati toliko važno da mu se sve ono što je učinio tijekom četiri godine briše, dapače stavlja protiv njega?!

Goldsteini također optužuju da Stepinac „nikada nije u potpunosti osudio ustašku ideologiju ni režim, niti se distancirao od NDH“ (577.). Bez okljevanja se može reći da je to najobičnija krivotvorina, također preuzeta iz komunističkih suđenja. Goldsteini, čini se, ne žele čitati Stepinčeva pisma te osobito propovijedi koje su bile najizravnije i najhrabrije osude nacizma, fašizma i ustašizma. Još gore: oni jednostavno zatvaraju oči pred tim dokazima. Ne žele se prisjetiti čak ni svjedočanstva Židova koji su smatrali dužnošću zahvaliti nadbiskupu za neke od tih propovijedi.²⁸

Goldsteini izrijekom kažu: „No, Stepinac nije protestirao protiv donošenja rasnih zakona kao takvih“ (568.). Da je takav sud neutemeljen jasno je iz pisma Artukoviću 22. svibnja 1941., dakle iz ranoga razdoblja NDH kad, složili smo se, Stepinac još studira opće stanje u državi i daje priliku civilnim vlastima da ga sredi. Evo još jedanput dijela toga pisma: „Ali da se pripadnicima drugih narodnosti ili drugih rasa [odnosi se, dakle i na Srbe i na Židove] oduzme svaka mogućnost egzistencije i da se na njih udari žig sramote, to je već pitanje *čovječnosti* i pitanje *moralu*. A moralni zakoni vrijede ne samo za život pojedinaca nego i za *državnu upravu* [...]. Pa kad se to ne čini s onima koji su svojom ličnom krivnjom zavrijedili da ljudsko društvo od njih zazire [kriminalci, javni grešnici i prostitutke], zašto da se to čini s onima koji su bez svoje krivnje članovi *druge rase*?“ (naglasci moji).

Na žalost, ni ovo ponovno isticanje Stepinčeve sasvim jasne osude svakog oblika i svake manifestacije rasizma neće uvjeriti Goldsteine, jer oni upravo to pismo naširoko komentiraju, čak

28J. KRIŠTO, *Sukob simbola*, n. dj., 85. i 295.-296.

citiraju, ali u zaključcima njegov sadržaj potpuno prešućuju i eliminiraju, jer su njihovi zaključci dirigirani ideološkim predrasudama.

Snaga predrasude je takva da Goldsteini važnost Stepinčeva istupa protiv rasizma u ožujku 1943. (koji odobravaju) umanjuju absurdnim i nesuvislim argumentom da je “takav stav o rasama bio dio vjerskog učenja“ (572.). Kao da katolički biskup *uvijek* javno ne istupa u svjetlu „vjerskoga učenja“! Takva nesuvislost objašnjiva je samo ako se uzme u obzir da Goldsteini pošto-poto žele opravdati optužbe komunističkoga suda da je Stepinac podržavao „zločinačku NDH“ te je pravilno postupio samo onda kad je morao govoriti o „vjerskom učenju“. Stoga ne začuđuje zaključak Goldsteinovih, iako ne slijedi logično iz njihova izlaganja, da se Stepinac „s jedne strane, dosljedno [...] zalagao za spas svakog života, posebice nevinih, s druge, prihvaćao [...] terminologiju ustaškog režima, a indirektno i argumente na temelju kojih su Židovi deportirani“ (576.). U prijevodu: Stepincu ništa ne vrijedi što je pokušavao spasiti Židove i druge od smrti, jer je podržavao ustašku NDH.

Mene opet optužuju da mi je “opravdanje“ Crkve i Stepinca ‘historiografski [...] nekritično i neuvjerljivo’ (571.) kad sam objašnjavao da se Crkva, u nemogućnosti da spasi sve Židove, hvatala načela da ima pravo štititi pokrštene. Kao dokaz moje ‘historiografske nekritičnosti i neuvjerljivosti’ navode da „pokatoličeni u velikoj većini nisu bili izuzeti od progona“. Ja, dakako, nigdje nisam tvrdio da je zauzimanje Crkve i Stepinca za pokrštene Židove uvijek bilo uspješno (dapače, izrijekom kažem da nije uvijek bilo uspješno) te činjenica da „pokatoličeni u velikoj većini nisu bili izuzeti od progona“ nikako ne može biti dokazom da Crkva i Stepinac osobno nisu pokušavali spasiti neke Židove upotrebljavajući argument njihova pokrštenja (još manje dokazom moje ‘nehistoričnosti i neuvjerljivosti’). Uostalom, Goldsteini i sami kažu da pokršteni Židovi „u velikoj većini“ nisu bili pošteđeni, što znači da neki ipak jesu, dapače, to i izrijekom nekoliko puta u knjizi pišu. Štoviše, već u sljedećoj rečenici kažu da su „znatnije [...] pošteđeni samo oni [Židovi] koji su bili u mješovitim brakovima i njihovi potomci“, a malo dalje u istom paragrafu navode da je „dobar

dio *pokatoličenih Židova u Slovačkoj*“ (571., moje isticanje) bio spašen istupom katoličkih biskupa. *Time*, pak, Goldsteini želete dokazati moju ‘historiografsku nekritičnost i neuvjerljivost’!

Opći zaključak

Holokaust? U Zagrebu? Holokaust znači potpuno spaljenje, uništenje (3.). U Zagrebu je stradalo oko 400 Židova, najčešće kao taoci (640.). Mnogo više zagrebačkih Židova stradalo je, dakako, drugdje u Hrvatskoj, ali i izvan Hrvatske. Nelogično je, međutim, implicirati da se holokaust dogodio u Zagrebu. Osim toga, Zagreb za Hrvate ima veću simboličku vrijednost od toga da je danas glavni grad Republike Hrvatske, što sintagmi dodaje težinu optužbe.

Kad je riječ o Zagrebu i o broju žrtava u njemu, treba podsjetiti na zaključke nekih novijih istraživanja da su *nakon* službenoga završetka rata pobjednički komunisti u Zagrebu pobili oko 26.000 osoba. Pri tome treba istaknuti morbidnu osobitost tog ubijanja da je gotovo 5.000 bolesnika/ranjenika bilo izvučeno iz bolničkih kreveta i likvidirano.

Zanimljivo bi bilo sučeliti knjigu Goldsteinovih s Goldhagenovom premisom da su obični Nijemci sudjelovali u ostvarenju holokausta u tolikom broju da se može reći da su svi u tome sudjelovali. Knjiga Goldsteinovih pruža dovoljno povoda za okretanje te premise u slučaju Hrvatske. Naime, toliko je običnih ljudi, crkvenih osoba i institucija te čak veliki broj ustaša do najviših pozicija, a da ne govorimo o pripadnicima partizanskih jedinica, sudjelovalo u spašavanju Židova da bi se moglo reći da je cijelokupan narod bio okrenut protiv holokausta, a da su progoni bili djelo vrlo ograničenoga broja pojedinaca kao suradnika nacista. Bi li se Goldsteini mogli barem pozabaviti tom premissom, logično izvedenom iz njihove knjige, kao polazištem za neke drukčije zaključke od onih do kojih su, nelogično, došli? Riječ bi nesumnjivo bila o historiografskoj reviziji, ali u odnosu na historiografiju koja je bila pod kontrolom ideologije i politike o potrebnom obratu. U svakom slučaju, tada se ne bi moglo pisati o holokaustu u Zagrebu.

Možda nam ponovno stavljanje te knjige u međunarodni kontekst može pomoći odgovoriti na neke od tih dvojbji. Nedavno je američki

Židov Norman G. Finkelstein objavio knjigu, koja je u Americi i u židovstvu općenito pokrenula raspravu o smislu velikoga inzistiranja na holokaustu.²⁹ Već je iz naslova knjige jasno da Finkelstein proziva industrijalizaciju holokausta, postupke kojima se židovsko trpljenje u prošlosti upotrebljava za političke, društvene i finansijske dobitke danas. Oštra je to kritika mnogih udruga američkih Židova te najnovijega nastojanja da preživjeli Židovi i njihova rodbina dobiju kompenzaciju za trpljenje u koncentracijskim logorima i drugdje u Europi. Pokušaj naplaćivanja holokausta Finkelstein nedvosmisleno izjednačuje s iznudom reketarskoga tipa.

Trebaju li Ivo i Slavko Goldstein možda svoju knjigu i motive za pisanje o holokaustu u Zagrebu (navodno se izrađuje nova o holokaustu u Hrvatskoj) sučeliti s tom snažnom kritikom suvremenih događaja u židovskome korpusu? Je li i njihova knjiga možda dio one proizvodnje koja oblikuje suvremenu holokaustologiju koju žigoše Finkelstein, a on nije usamljen?

U svakom slučaju, njihova knjiga ne predstavlja pozitivan pomak u historiografiji. Dapače, ona je u bitnome retrogradna, jer ponavlja prosudbe novije hrvatske povijesti iz vremena poslijeratnih ideološki i politički motiviranih masovnih komunističkih ubijanja i osuda katoličkih svećenika i laika koje su kulminirale suđenjem i osudom zagrebačkoga nadbiskupa Alojzija Stepinca. Utoliko ta knjiga ne pridonosi miru i razumijevanju.

Bilo bi ipak pogrešno zaključiti da je knjiga Goldsteinovih beskorisna. Treba je koristiti kao i mnoge druge koje su bile napisane u vrijeme komunističke dominacije u historiografiji, tj. preuzeti dokumente, a odbaciti interpretaciju.

²⁹ N. G. FINKELSTEIN, *The Holocaust Industry: Reflections on the Exploitation of Jewish Suffering*, New York 1999.

**‘AKO VOLIŠ HRVATSKU SVOJU’, ZAGREB,
2014.**

**ARGUMENTIMA PROTIV
NEARGUMENTIRANIH JAVNIH
PROZIVANJA**

VIJESTIHRVATSKA 'SDP se neprovedbom europskog uhidbenog naloga štiti od povijesne osude zbog po 'SDP se neprovedbom europskog uhidbenog naloga štiti od povijesne osude zbog političkih likvidacija'

- Politika pomirbe nije značila izjednačavanje ideologija, niti je članstvo HDZ-a – koje je svojim najvećim dijelom bilo žrtva komunističkog režima – željelo skrivati ili prikrivati zločine sustava protiv kojeg su ustali. SKH-SDP sam se sebi ispričao početkom 1990-ih, ali nikada nije poslao jasnú i dovoljno snažnu simboličku poruku da je osudio komunističke zločine koje je počinila stranka koje su sljednici.- kaže Miroslav Tuđman.

Sve (komunističke) diktature, da bi opstale, morale su izgraditi komplikiran sustav tajnih službi. Bivša Jugoslavija nije iznimka, a njezine službe su operativno djelovale na svim mjestima gdje su se

nalazili oni koji su u evidencijskim kartonima bili označavani kao "neprijateljska emigracija". Ljude se pratilo i ucjenjivalo, a najradikalnija je metoda bila ubojstvo. Hrvati, koji bi iz domovine otišli u svijet, bilo iz ekonomskih, bilo iz političkih razloga, uvijek su bili u opasnosti da ih "služba ne odradi". Danas je Hrvatska demokratska zemlja, ali s teretom događaja iz prošlosti. Njemačko pravosuđe procesuiralo je nekadašnjeg jugoslavenskog agenta Josipa Perkovića te tako pokrenulo pitanje kažnjavanja naredbodavaca političkih ubojstava hrvatskih emigrantata.

Povjesničar Klasić bio trebao znati elementarne stvari o ljudima koje proziva Kukuriku koalicija je s "Lex Perković" "zakuhala" situaciju, pa je u tom kontekstu i razumljiv istup povjesničara Hrvoja Klasića, koji se na jednom internetskom portalu dotakao odgovornosti za politička ubojstva. Iznio je niz tvrdnji, poput one da su za neprocesuiranje odgovornih zasluzni "oni koji su stvarali Hrvatsku", dakle hrvatske vlasti iz 1990-ih. Pošto je povjesničar Klasić prozvao neke ljude, poput Miroslava Tuđmana, odlučili smo prozvanome dati prostora da argumentirano odgovori prozvatelju. Klasiću Tuđman poručuje da, prije no što nekoga javno prozove, prouči "barem elementarne činjenice o ljudima koje proziva".

- Od početka agresije na Hrvatsku bio sam u Hrvatskoj vojsci, a od 1993. bio sam ravnatelj Hrvatske izvještajne službe. HIS je bio vanjska izvještajna služba, a to znači da nije imao zadaću i nije se smio baviti hrvatskim građanima. Drugim riječima, stvar je elementarnih institucionalnih pravila ponašanja da u ingerenciji HIS-a nisu bila ubojstva jugoslavenska Udbe, a niti pisanje prijava, a još manje optužnica protiv bilo koga. - pojasnio je Tuđman.

- Kada "povjesničari" daju izjave kako bi se dodvorili aktualnoj vlasti, onda stradaju i činjenice i istina. Tako Hrvoje Klasić optužuje "cijelu staru "gardu" HDZ-ovaca" zašto nije procesuirano nijedno političko ubojstvo Udbe. Logika bi povijesnog mišljenja trebala prvo postaviti pitanje zašto u povijesnim udžbenicima (za osnovnu i srednju školu) nema podataka da su međunarodne organizacije Jugoslaviju svrstavale u grupu zemalja koje "nisu slobodne"; da je "Jugoslavija zemlja s najvećim brojem političkih zatvorenika u Europi" (Amnesty International, 1982.); da je samo u zadnjih 30 godina komunističke Jugoslavije potvrđeno kako je Udba u

inozemstvu izvela stotinjak likvidacija i otmica; da je Udba izvršila u inozemstvu više likvidacija, nego KGB itd. - kaže Tuđman i pojašnjava da su to podaci o kojima postoji niz dokumenata i tekstova, a i sam je pisao o tome.

Opravdavanje za izostanak takvih ocjena i činjenica posredno nudi i sam Klasić, tvrdi naš sugovornik. Drugim riječima, objašnjava Tuđman, prema Klasiću, likvidacije su bile normalne u "onim" vremenima jer se ne radi o likvidacijama nekih romantičara i pjesnika, nego o okorjelim ubojicama. Klasić je, naime, ustvrdio da su ubijeni "nerijetko bili ljudi koji su bez problema bili spremni ubiti", ali i "spremni s oružjem ući u Jugoslaviju, postavljati bombe".

Najuže partijsko vodstvo je odlučivalo tko će i kada biti likvidiran

Tuđman kaže da je suglasan s Klasićem da se takva ubojstva trebaju kazniti, no pita se zašto odgovornost za nekažnjavanje takvih obojstava Klasić adresira na njega osobno i još neke onih živućih "koji su stvarali Hrvatsku".

- Bilo bi razložno usmjeriti takav upit na hrvatsko pravosuđe i razmotriti prepostavke da se takvi procesi pokrenu i privedu kraju. Ali tada bi trebalo prihvati dobro poznatu činjenicu da je politika (najuže partijsko vodstvo u Beogradu i Zagrebu) određivala tko će i kada biti likvidiran. Beograd nije htio otvoriti arhive JNA niti Haagu, a SKH je svoju arhivu učinio nedostupnom istraživačima. Jasno, da bi te arhive omogućile izravan put do pokretanja sudskih procesa, ali "povjesničari" čini se nisu zainteresirani za otvaranje tih arhiva Lakoća kojom se "okreće pila naopako" fascinira. SKH-SDP nikada nije osudio komunističke zločine, koje je komunistička stranka činila od 1945. godine. Cijelo vrijeme te zločine skriva iza paravana antifašizma, a čim su došli na vlast 2012., uskratili su pokroviteljstvo Sabora nad Bleiburgom. Spomen dan na totalitarne režime u pravilu prolazi bez njihova spominjanja komunističkih zločina, dok je za neke Tito još uvijek veća povjesna ličnost od bilo koje osobe koja je stvarala samostalnu Hrvatsku. - kaže Tuđman.

Pojašnjava da 1990-ih suđenja za likvidacije koje su odradile jugoslavenske tajne službe nisu bile prioritet iz nekoliko razloga.

- Za vrijeme agresije, rata i 16 000 ubijenih – za koje i do danas nema pravde – prioriteti su očito bili drugi, a mogućnosti nedostatne. Vodstvo HDZ-a 1990-ih nije provelo lustraciju, jer bi to značilo imati bojišnicu i prema jugo-komunističkom agresoru i bojišnicu u vlastitoj pozadini. Drugim riječima, lustracija bi Hrvatsku vodila u građanski rat, a politika pomirbe ka nacionalnom jedinstvu i međunarodnom priznanju. Politika pomirbe nije značila izjednačavanje ideologija, niti je članstvo HDZ-a – koje je svojim najvećim dijelom bilo žrtva komunističkog režima – željelo skrivati ili prikrivati zločine sustava protiv kojeg su ustali. SKH-SDP sam se sebi ispričao početkom 1990-ih, ali nikada nije poslao jasnú i dovoljno snažnu simboličku poruku da je osudio komunističke zločine koje je počinila stranka koje su sljednici. Tako se ponaša i danas jer SDP, a ne oporba, ne želi primjenu europskog uhidbenog naloga kako bi se zaštitio od rekonstrukcije (a potom i neizbjegne povijesne osude) političkih likvidacija u za koje je odgovoran u komunističkoj Jugoslaviji. - pojasnio je Tuđman.

Povjesničar Josip Jurčević: U javnom govoru prevladava jednoumlje Svaki zločin jest zločin. Bilo kakav pokušaj opravdavanja ili relativiziranje jednog zločina pričom da postoji neki drugi zločin predstavlja devijantnost u svakom pogledu: zdravorazumskom, moralnom, znanstvenom i političkom. 'Lex Perković' je neka vrsta javnog testa za sve osobe koje o tome javno govore. Osobe koji se na bilo koji način solidariziraju sa zločinima režima, Hanah Arendt je opravdano nazvala ubojicama za pisaćim stolom. Nažalost, takvih u Hrvatskoj ima previše. Totalitarni komunistički jugoslavenski režim koristio se stigmatizacijom svih nepoželjnih osoba i društvenih skupina.

Tako je hrvatsko iseljeništvo u jednoumnom javnom jugogovoru nazivano fašističkom ili neprijateljskom emigracijom, koja je politički navodno radikalna i teroristička. Na taj način se u Jugoslaviji i Hrvatskoj širio neopravdani strah od hrvatskih osoba i organizacija koji su živjeli u zemljama prema standardima razvijene pluralne građanske demokracije. To što takvo jednoumlje prevladava i u javnom govoru samostalne Hrvatske ne govori ništa objektivno o hrvatskom iseljeništvu, nego o mizernom stanju u jednoumnim

glavama. Imamo sličan pristup kao i kod postojećih ili nepostojećih zločina u demokratskim državama.

Naravno da treba pravosudno procesuirati i javno osuđivati svako prikrivanje ili nesuočavanje sa zločinima, uključujući i one koji su se događali nakon 1990., što je posebna tema koja još nije otvorena. No, isto tako treba procesuirati i osuđivati i sve lažne optužbe.

Autor: Damir Galić

<http://www.dnevno.hr/vijesti/hrvatska/95765-sdp-se-neprovedbom-europskog-uhidbenog-naloga-stiti-od-povijesne-osude-zbog-politickeh-likvidacija.html>

KOMENTAR JAVORA NOVAK

".prema povjesničaru Hrvoju Klasiću, likvidacije su bile normalne u "onim" vremenima jer se ne radi o likvidacijama nekih romantičara i pjesnika, nego o okorjelim ubojicama. Klasić je, naime, ustvrdio da su ubijeni "nerijetko bili ljudi koji su bez problema bili spremni ubiti", ali i "spremni s oružjem ući u Jugoslaviju, postavljati bombe".

Koje krasno priznanje i puni dokaz zločinstava Titove vlasti. Ne samo da su bez suđenja otimali i ubijali ljude, nego evo, to su opravdano činili jer su emigranti POTENCIJALNO bili "spremni ubiti, s oružjem ući u Jugoslaviju i postavljati bombe". To je zaista jedno krasno pravo i uvjerljiv zakon, koji odobrava ubojstva svih onih koji bi možda mogli počiniti kazneno djelo. Kako je tu riječ o djelu nedokazive namjere, Titu i suradnicima pošteno suđenje takvim "zločincima" nije bilo ni potrebno, a niti je bilo izvedivo. Oni su ih ubijali unaprijed i za svaki slučaj. Zaista socijalizam s ljudskim likom.

Javor Novak

POGLEDAJTE TKO JE TAJ NOVI NAPADAČ NA MT . njemu je Predsjednik Tuđman bio diktator.

Zgodno zar ne? Napada se MT a ne Predsjednik:)

Hrvoje Klasić: Ako izbacujemo Tita zato što je bio diktator, hoćemo li i Dioklecijana? Ili Tuđmana?

<http://www.politikaplus.com/novost/44130/hrvoje-klasic-ako-izbacujemo-tita-zato-sto-je-bio-diktator-hocemo-li-i-dioklecijana-ili-tudmana>

**ŽIVJELA NAM ANTIFAŠISTIČKA, TJ
BRANITELJSKA HRVATSKA, ZAGREB, 2015.**

**JOŠ O "ZNANSTVENICIMA"
(PO PUSIĆU) IZ DRUŠTVA ZA ISTRAŽIVANJE
TROSTRUKOG LOGORA JASENOVAC**

Iako se Mladen Ivezić sustavno prešućeje ipak se dobro zna za njegov rad. Jeste li primijetili kako je Zoran Pusić u zahtjevu za poništenje upisa Društva za istraživanje trostrukog logora Jasenovac u Registar udruga posebno izdvojio tri imena, navodnih znanstvenika: dr. sc. Stjepana Razuma, prof. dr. sc. Josipa Jurčevića i mr. sc. Mladena Ivezića. Nije izdvojio nekoga s doktoratom znanosti uz najpoznatije članove Društva predsjednika dr. Razuma i profesora Jurčevića nego baš Mladena Ivezića! Već sam reagirao na Pusićevu tvrdnju o svima nama kao "znanstvenicima". S obzirom da je to bila i posredna kritika HAZU što je u svoje redove primila jednog od tih "znanstvenika" obavijestio sam i predsjednika Akademije:

PREDsjedniku HAZU-a

Poštovani predsjedniče HAZU-a

Kardinal Josip Bozanić, u homiliji prigodom obilježavanja 70. obljetnice Bleiburške tragedije poručio je:

"U našoj zemlji, natopljenoj krvlju, važno je tražiti istinu da ne bismo ostali zatvoreni u prošlost i stalno bili izlagani potpirivanju mržnje kojom se hrane ideologije zla. Očekujemo da se hrvatske institucije i pojedinci koji bi mogli tome pridonijeti zauzmu za sustavno iznošenje istine. Istina će nedvojbeno otkriti posljedice zločina, ali će dopustiti i da progovori nada, bez koje je budućnost zatvorena."

Uvjeren sam da su Vam poznate mnogobrojne krivotvorine i uporaba velikosrpskog i jugokomunističkog mita o Jasenovcu u borbi protiv slobode hrvatskog naroda i njegove države. To i jeste zločin protiv hrvatskog naroda i hrvatske države.

Ovih dana je Društvo za istraživanje trostrukog logora Jasenovac upisano u Registar udruga. Vidjeti npr. tekst člana Društva Tomislava Vukovića:

Zasad utvrđeno 14.000 krivotvorina na jasenovačkome popisu, a za 20 tisuća 'pogubljene' djece ne postoji absolutno ni jedan dokaz!

<http://www.hkv.hr/hrvatski-tjednik/20319-t-vukovic-polustoljetni-ples-dinosaure-u-jasenovcu-2.html>

A to je samo manji dio onoga što se hrvatskoj javnosti otkriva zahvaljujući radu Društva.

Očekivano, takve spoznaje ne odgovaraju onima koji su radili na tim krivotvorinama ili im koriste, pa se javila nekakva Antifašistička liga koja traži od ministra uprave poništenje upisa Društva.

"Bez daljnega podržavamo nepristrano prikupljanje podataka o svakom događaju iz prošlosti, pa tako i o Jasenovcu, no sasvim je druga stvar zanemariti sve postojeće podatke koji su skupljani desetljećima s različitim strana i iz nezavisnih izvora i proglašavati ih dijelom jedne zavjere nevjerljivih dimenzija", kaže se u pismu Bauku koje potpisuje predsjednik Lige Zoran Pusić.

<http://direktно.hr/en/2014/domovina/15078/Pusi%C4%87-pisao-Bauku-Izbri%C5%A1ite-Dru%C5%A1tvo-za-istra%C5%BEivanje-Jasenovca-iz-registra!.htm>

Očito je da Liga traži od ministra da se zaštite krivotvorine o kojima je riječ, tj. za iznošenje u javnost očitih krivotvorina se kaže kako

Društvo zanemaruje sve postojeće podatke koji su skupljani desetljećima s različitih strana i iz nezavisnih izvora.

Kao da bi Društvo uopće i bilo osnovano da nisu krivotvorili mnoge činjenice i da su *svi postojeći podatci koji su skupljani desetljećima s različitih strana i iz nezavisnih izvora* bili istiniti.

Da ne bi bilo zabune da im upravo istina smeta Pusić piše ministru: *Djelovanje, objavljeni radovi i javne izjave ljudi koji stoje iza osnivanja toga Društva, poput Stjepana Razuma, Josipa Jurčevića, Mladena Ivezića i drugih, ukazuju da se radi o takvoj vrsti "znanstvenika".*

Kako sam i sam član Društva i na mene se odnosi tvrdnja da sam "znanstvenik", a posredno se optužuje i HAZU jer je u svoje redove primila nekoga tko je navodni znanstvenik.

Meni je nešto takvo razumljivo samo ako dolazi od bolesnog čovjeka (kolega Pusić je matematičar, umirovljeni Viši predavač koji je u svojoj karijeri objavio jedan stručni rad – koji nije iz matematike). Zato sam zatražio mišljenje i od stručnjaka i od ministra Bauka, koji je također završio studij matematike.

Međutim, s obzirom da se radi o veoma utjecajnom čovjeku (sestra mu je podpredsjednica Vlade i ministrica) moja obaveza je da Vas obavijestim o mišljenju tako važne osobe kako sam ja "znanstvenik". Ne bi mi bilo drago da HAZU ima posljedice zbog toga što je u svoje redove primila "znanstvenika".

S poštovanjem,
Akademik Josip Pečarić

Prilozi: PISMO MINISTRU; PISMO STRUČNJACIMA (Vidjeti:
Mr. sc. Mladen Ivezić, Član Društva za istraživanje trostrukog logora Jasenovac

<http://glasbrotnja.net/kolumnе-akademik-josip-pecaric/je-li-zoran-pusic-bolestan>

Poznati komentator Damir Kalafatić, komentira sramotnu izjavu jednog od pripadnika stranke nasljednika komunističkih, tj. tzv. antifašističkih poslijeratnih ubojica tako što svoj tekst završava navodeći Mladena Ivezića:

GRBIN PEĐA I MRTVE VRIJEĐA!

Komemoracija u Bleiburgu "nije žalovanje za žrtvama već žalovanje za propalom državnom tvorevinom, za NDH", vrijeđajući i mrtvi i žive rezolutan je glomazni SDP-'ustavotvorac' Peđa Grbin!

Tko zna, možda mu je prečesto konzumiranje opojnog napitka *Jacky-cola* kontaminiralo ionako tanke moždane vijuge.

Što bi mu na takvu prostačku uvredu mogao kazati veliki dio od onih 60.000 okupljenih na blajburškom polju (po 'Radmanu' tek 25 tisuća!), koji su došli oplakati svoje pobijene rođake jer za neobilježeni grob nikad nisu ni mogli ni smjeli doznati; zahvaljujući upravo ovakvim 'grbavim peđama'?

Pa, poručili bi mu:

"*Srami se što vrijeđaš i mrtve ljudе, balavče jedan neodgojeni!*"

Ali, nastavlja taj politički redikul i dalje...

"Oni (vlada i sabor!, op. a.) koji doista žele žalovati za žrtvama užasnih zločina odlaze u Tezno, u Macelj i na Kočevski rog. Oni koji idu na Bleiburg žele iskoristiti današnji dan za *jeftine političke poene* i ne razmišljaju o tome da relativiziraju zločine počinjenje u NDH" – poručio je, što se poznavanja povijesne istine tiče, veoma grbavi Peđa Grbin!

Ako oni koji luksuznim limuzinama odlaze na Tezno, Macelj, Kočevski Rog, to ne rade zbog '*jeftinih političkih poena*' onda čemu taj licemjerni, javni nastup pred Radmanovim tv-kamerama, jeli to naglo probuđeni pijetet?

Ipak, možda su se Kukurikavci zabunili misleći da su došli pokloniti se '*virtualnim*' žrtvama (trostrukog) logora Jasenovac ili kao što već godinama farizejski čine, klanjati se duhovima prazne Šaranove jame razvikanog ustaškog logora Jadovno!

Mogli su otići i do Hude Jame te pred Barbarinim Rovom razgledati pramenove ženskih kosa djevojaka, živih ugušenih u rudarskim oknima!

U jednu ruku Grbin Peđa ima i pravo kad govori o žalu za NDH jer oni, domobrani i ustaše, koji su – uz mnoštvo civila – predali oružje (zahvaljujući britanskoj nevjeri!) na blajburškom polju i sami

postadoše civilima računajući na Međunarodne konvencije o elementarnim pravima zarobljenika.

Uzalud, i civili, i žene i djeca kao i razoružani vojnici dobiše od 'osvetnika' jednaku etiketu-ustaše, dakako, i jednak 'tretman'!

Ali 'na povratku kući', krvavim križnim putovima, nije ih dočekala ni majka ni Hrvatska domovina nego Titina Jugovina i okrutna partizanska smrt bez suđenja...jer "da ih nismo sve pobili ne bi ni Jugoslavija mogla živjeti" (Milovan Đilas).

A mjesa 'užasnih zločina', Tezno, Macelj, Kočevski Rog, Huda Jama-Barbarin Rov, a posebno Bleiburg i Križni Putovi ne samo da su bile strogo čuvane tabu teme dugih 45 godina Titine komunističke satrapije, nego je samo i spomen tih imena bio 'garancija' sudskega postupka (primjerice kod anti-'fašističkog' suca Ivana Fumiča!, op. a.) protiv narodnih izdajica jer su se drznuli ogoljeti opskurnu komunističku laž.

Dakle, u tih 45 godina Peđini ideološki preci bili su, eto, 'uskraćeni' plemenitog izražavanja pjeteta žrtvama koje su sami, bez suđenja, otpremili na onaj svijet zaoravši i prekopavši njihova stratišta.

Ipak, u znak 'pažnje' na preoranu zemlju posadili su cvijeće ali samo zato kako bi mirisnim cvijećem prekrili trag svom smradnom zločinu (vidi nalog partizanskog ministra UP-a, Vicka Krstulovića)!

A da nije bilo obrambenog Domovinskog rata i pobjede nad jugosrbijanskim fašistima još i danas bi ostala zatrpana i preorana sva ta partizanska stratišta pa se ni današnji Peđini Kukuriku komunisti ne bi nikomu trebali/mogli ispričavati niti bi, kao što danas farizejski čine, svoju plemenitu sućut ikomu mogli uputiti, jer:

Partizani su nakon ulaska u Zagreb za sobom, dakle, samo u Zagrebu i gradskoj okolici ostavili 120 masovnih, dakako, neobilježenih, 'tabu' grobnica.

To nije bilo nikakvo, ponajmanje antifašističko oslobođenje jer je uslijedio čitav niz zastrašujućih zločina nacističke provenijencije koje je iz 'pravedne osvete' proveo Titin komunistički režim – bez suđenja. Radilo se o čak 850, dakako, prikrivenih i neobilježenih stratišta u Hrvatskoj...koja polako dolaze na svjetlo dana.

S time se i desetljetne komunističke laži polako ali sigurno razgoličavaju pa se ni gorostasni Peda Grbin – zadojen

komunističkom ideologijom – ne bi trebao bojati gole istine jer samo istina oslobađa.

Ako je komunističkim lažima bio opijen neka se povjesnom istinom konačno i otrijezeni...i, ako je imalo 'čovjek' trebao bi se barem okaniti vrijeđati nedužno pobijene ljude; oni se nisu ni živi mogli, a mrtvi se i ne mogu pred sudom braniti!

Bleiburg i blajburško polje nakon drugog svjetskog rata ostali su, nažalost, jedino mjesto gdje su domoljubni Hrvati mahom iz 'dijaspore' mogli izraziti svoj pijetet pobijenima i prešućenim grobovima svojih nedužno pobijenih rođaka jer u jugoslavenskoj Hrvatskoj to nisu ni smjeli ni mogli raditi; osim uz rizik stroge kazne i kazamata.

Uoči 15. svibnja svake godine, do 1990., svaki čudom preživjeli sudsionik Križnih Putova dobio bi milicijski poziv na 'obavijesni razgovor' gdje bi mu tom prigodom 'organi' zaprijetili: *pratimo te, pazi sutradan što radiš i što govoriš!*

Mnogo njih, deseci tisuća, koji su pukom srećom umakli 'pravednoj ruci Peđinih komunističkih osvetnika' i pješice prijeđoše preko vrleti Dolomita i nadioše utočište po logorima u Italiji.

I gle čuda:

Godine 1947. kad je, primjerice, Argentina otvorila granice za prijam ratnih izbjeglica, pohitali su ti nesretnici u Genovu kako bi se ukrcali na brod spasa za daleku, tuđu zemlju. Tamo, u Genovi kod ukrcaja čekala ih je jugoslavenska, Budo Lončareva OZNA, koja je uz brižan nadzor talijanske policije odvajala muževe od žena i slala ih u Titinu Jugovinu, uglavnom pred streljački stroj!

A što se tiče žalovanja, žalosno je to što se iako onako gorostasan i korpulentan, Grbin Peđa ne može/ne želi suočiti sa svojom anti-'fašističkom' prošlošću pa smoći snage i barem pokloniti se na grobu don Mira Bulešića kojeg su njegovi 'istrijanski' antifašisti zaklali 1947. godine.

Možda bi ga to, opijenog komunističkom ideologijom, konačno i otrijezenilo!

I za kraj, od relativizacije daleko je gore višestruko umnožavanje žrtava, pa bi bilo poželjno da drug Peđa pročita i slijedeće:

U radnom i sabirnom logoru Jasenovac, uključujući i logor u Staroj Gradiški, umrle su tijekom četiriju ratnih godina (1941. – 1945.) sveukupno 403 osobe (u Jasenovcu 262, a u Staroj Gradiški 141. osoba).

To je podatak koji je tadašnjoj jugoslavenskoj javnosti otkrio Brozov general Jefto Šašić, ali tek nakon Brozove smrti, 1986. godine, i to 20 godina nakon njegove spoznaje.

Naime, Savezni zavod za statistiku u Beogradu, na temelju Brozove naredbe, došao je do tog podatka 1966. godine, ali zbog tadašnjega pada Aleksandra Rankovića nije bilo uputno izlaziti s njime u javnost, jer bi se uz nemirili 'aveti' velikosrpske politike, što bi ugrozilo Brozovu političku moć.

No, nakon Brozove smrti, a na početku političkoga uspona Slobodana Miloševića, general Šašić izlazi u javnost s tim podatkom, ali ne radi istine, već kako bi njime dokazio kako su se i Broz i Savezni zavod za statistiku urotili u Jugoslaviji protiv Srba.

Taj podatak hrvatskoj javnosti donosi mr. Mladen Ivezić u svojoj najnovijoj knjizi, 'Titov Jasenovac'.

Evo jednog komentara Ivezićeve račlambe nastupa Hrvoja Klasića. Kazimir mi piše:

Poštovani, iskreno sam Vam zahvalan na ovoj iscrpnoj analizi uvaženog mr. sc. Mladena Ivezića. Njemu sam osobito zahvalan i nadam se pokretanju postupka za veleizdaju protiv H. Klasića. Čini mi se, to bi bilo najmanje što je trenutno moguće. Ove argumente širit ćemo svim dostupnim korisnicima interneta.

Vratit će se na moje ismijavanje Pusićeve tvrdnje o nama "znanstvenicima" iz Društva za istraživanje trostrukog logora Jasenovac. Zapravo, dovoljno je bilo spomenuti da ti čudni antifašisti tvrde za jednog tako poznatog povjesničara kakav je prof. dr. sc. Josip Jurčević kako je "znanstvenik" i svima bi bilo jasno da nešto nije u redu s ljudima koji tako nešto tvrde.

Iako je Jurčević autor (i) knjige *Nastanak jasenovačkog mita*, Zagreb, 1998., dovoljno je vidjeti njegov komentar nastupa Hrvoja Klasića, pa će biti jasno koliko je "antifašistima" nezgodno imati takovog znanstvenika za protivnika:

JURČEVIĆ: KLASIĆ JE UBOJICA ZA PISAĆIM STOLOM, ŠALJE DRUŠTVU UBILAČKE PORUKE

Hrvatskom se upravlja na krajnje kriminalan i razarački način, a u pozadini svih kriza pa i gospodarske leži duhovno vrijednosna kriza

Direktno, 18. 5. 2015., Autor: Petra Zahran

"Zapanjujuća je količina neznanja i zlonamjernosti koje su izrečene u emisiji. Čak je i Stanković bio šokiran", komentirao je povjesničar Josip Jurčević za direktно.hr jučerašnji nastup drugog povjesničara Hrvoja Klasića kod Aleksandra Stankovića u emisiji Nedjeljom u dva.

"Kada je riječ o pozdravu 'Za dom', on je postojao u raznim varijantama i svaki totalitarni sustav ga je koristio, jer je to ono što se sviđa narodu. Za dom se učestalo pojavljuje tijekom povijesti, a naročito u 19. stoljeću. Teško je pronaći neku budnicu bez toga, dakle koristi se u svim sferama, od pjesništva do politike. Razumljivo je da su mnoge političke stranke u Hrvatskoj krajem 19. i u 20. stoljeću koristile riječi 'Za dom'. Svatko tko je htio utjecati na javnost je koristio tu riječ, odатle i domobranstvo. Uzmimo za primjer glavno glasilo HSS-a. Ni HDZ ni SDP nemaju moć kakvu je imao HSS u prvoj Jugoslaviji i Antun Radić nije slučajno odabrao riječ Dom kao naziv lista, osvajajući time puk. Ustaški pokret koristio je niz tradicijske baštine kao i Komunistička partija. Ustaški režim koristio je cijelu abecedu, najbolje bi onda bilo da Hrvati ne govore niti ne pišu", komentirao je Jurčević jučerašnje navode Klasića kako "Za dom spremni" nije starohrvatski već isključivo ustaški pozdrav.

Smatra kako je sve izrečeno u emisiji usmjereni na kompromitaciju Domovinskog rata, jer je 'Za dom spremni' korišten u najžešćem razdoblju 1991. godine.

"S pečatom RH i institucija pozdrav 'Za dom' je korišten u Domovinskom ratu bez ustaškog konteksta. Kao i krunica, to je bilo spontano, bez političke konotacije. Uvijek je ta riječ živjela u hrvatskom puku. Glavni cilj u ovoj emisiji je kompromitirati samostalnu hrvatsku državu koja je demokratska. Jugokomunističkom tezom iz 1941. i 1991. godine pokušava se

kompromitirati Hrvatska, spajanjem s totalitarnim režimom kakav je bio NDH", ističe Jurčević.

"Naslijedene strukture iz komunizma i Jugoslavije banaliziraju zločine iz totalitarnog vremena"

Jurčević je istaknuo kako se potvrdila teza najpoznatije filozofkinje koja se bavi totalitarnim režimima Hannah Arendt.

"Glavni problem obnavljanja totalitarizma nisu Tito, Staljin ili Hitler pa čak niti izvršitelji, nego su glavni tzv. ubojice za pisaćim stolom, gdje pripada i Klasić. Takvi poput Klasića, daju intelektualnu potvrdu, pristaju služiti zlu i to najprije kada se zlo događa te ga onda pravdaju višim interesima. Još tragičnije je kada dođe do suočavanja sa zločinima, tvrdi ona, ubojice za pisaćim stolom na vrijeme sele u nove okolnosti i polako relativiziraju zločine i tu je opasnost ljudi poput Klasića. U Hrvatskoj postoje organizirane naslijedene strukture iz komunizma i Jugoslavije, koje su preuzele moć u svakom obliku. S jedne strane relativiziraju, banaliziraju i opravdavaju zločine iz totalitarnog vremena te simboliku, slijednike i metodologiju stavljaju u položaj da opet izvrše zločine", objasnio je. Podsjetio je i na tezu političkog aktivista Elie Wiesela, koji je nedavno rekao kako 'onaj tko prešuće žrtve, taj ih polako ubija'.

"Danas imamo prešućivanje na drugi način. Radilo se o koljačima, a Klasić kao ubojica za pisaćim strojem izriče presude o ljudima. Najveća pogubljenja u Jasenovcu ili Bleiburgu su bila sustavna, masovna i bez sudskih postupka. Vojnici su se vodili na stratišta, primjerice samo u Teznom je poginulo između 15 i 20 tisuća Hrvata. Niti za jednog nisu vođeni popisi, a kamoli da se utvrdi odgovornost. Danas kada vidimo mladog čovjeka, poput Klasića, koji je rođen 70-ih i formira se 90-ih, a posjeduje čvrstu pripadnost ubojicama za pisaćim strojem trebamo se zabrinuti za hrvatsku budućnost. Tu je riječ o javnoj televiziji koja šalje ubilačke poruke i afirmira ubojice za pisaćim stolom. Sam voditelj je smatrao kako su izrečene preradikalne teze koje je pokušao ublažiti. Tita nije proglašio diktatorom, što je neupitna činjenica. Svi su totalitarni režimi bili zločinački i radili masovna pogubljenja čime je kršeno niz prava", tvrdi Jurčević.

"Klasić je prepoznao da je za njegovu karijeru korisno biti dio 'ubilačkog stroja'"

Na temelju svega, ovakve događaje Jurčević smatra tragičnim za hrvatsku budućnost, jer je Hrvatska bogata zemљa.

"Prema procjenama bi trebali biti jedna od najbogatijih zemalja, a mi smo na pragu fizičke gladi i siromaštva. Hrvatskom se upravlja na krajnje kriminalan i razarački način, a u pozadini svih kriza pa i gospodarske leži duhovno vrijednosna kriza. Imamo nakaradnost institucija gdje predsjednik u Haagu svjedoči protiv države (Stjepan Mesić), Josipović blati Hrvatsku u vanjskoj politici, a vlasti pokazuju otvorenu mržnju prema zemljii. Klasić je, kao obrazovan čovjek, svjestan u kojim okolnostima živi i prepoznao je da bi u njegovoj karijeri moglo biti korisno biti dio tog ubilačkog stroja", naveo je Jurčević.

Jurčević tvrdi kako, kada se provodi lustracija, postoje kriteriji sukladni onome što se primjenjivalo u svim bivšim komunističkim država od Njemačke do Srbije.

"Oni su civilizacijski, a ne revanšistički. Ne pita se koga će lustracija zahvatiti. Napravi se civilizirani kriterij i koga god zahvati. Bitni su kriteriji. Nevažno je ime i prezime, a uostalom jedan znanstvenik ne može u prvi mah reći koga će zahvatiti. Lustracija je potrebna društvu. Tko god je bio kompromitiran u totalitarizmu ne može biti djelatnik kojeg će plaćati porezni obveznici", zaključio je Jurčević komentarom na jučerašnju Klasićevu izjavu kako se prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman u lustraciji ne bi dobro proveo.

Na kraju spomenimo i prvog Pusićevog "znanstvenika" dr. sc. Stjepana Razuma, predsjednika Društva i to tako što ćemo pogledati kako je on nedavno prikazao spomenutu Jurčevićevu knjigu o Jasenovcu. Dakle jedan "Znanstvenik" o radu drugog "znanstvenika":

STJEPAN RAZUM: VELIKOSRBSKI JASENOVAČKI MIT

Hrvsijet, 23. 6. 2014.

Prikaz knjige: Jurčević, Josip. *Nastanak jasenovačkog mita. Problemi proučavanja žrtava Drugog svjetskog rata na području Hrvatske*. II. izdanje. Niz: *Povijest*, sv. 1. Izd. Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb, 2005., 203 stranice.

Josip Jurčević objavio je 1998. godine knjigu gornjega naslova, a njezino drugo izdanje objavljeno je 2005. godine. Premda je vrijeme od prvog, a i od drugog izdanja već poprilično odmaklo, raspre koje su se oko jasenovačkoga sabirnog polja vodile u tisku proteklih godina, pokazuju da je Jurčevićeva knjiga itekako dobrodošla za poznavanje predmeta tih raspri, pa nije na odmet da se na sadržaj i zaključke te knjige ponovno podsjetimo.

Nakon *Uvoda* (str. 5–11), knjiga Josipa Jurčevića sastavljena je od tri dijela. Prvi je naslovjen: *Rezultati komisijskih i antropoloških istraživanja te popisa žrtava rata* (str. 13–70). Drugi dio je: *Problem žrtava rata u demografskim djelima* (str. 71–112), a treći: *Problem žrtava Drugog svjetskog rata u historiografskim i publicističkim djelima* (str. 113–158). Nakon toga slijedi *Zaglavak* (str. 159–170), popis korištenih kratica (str. 171), popis izvora i literature (str. 172–180), pločni pregled brojčanih pokazatelja jasenovačkoga mita (str. 181), sažetak na hrvatskom (str. 183–186) i engleskom jeziku (str. 187–190), te *Pogovor* Dragutina Pavličevića (str. 191–192). Tu je još *Bilješka o piscu* (str. 193), a onda nadasve korisno *Kazalo osobnih imena* (str. 195–196) i *Kazalo zemljopisnih pojmova* (str. 197–199), te pregled sadržaja (str. 201–202).

Predmet Jurčevićeve knjige nije istraživanje sabirnog polja u Jasenovcu, kao takvog, i njegovih žrtava, već kritičko predstavljanje istraživanja i pisanja o njemu. Pisci koji su predmet Jurčevićeve obrade ne donose poimenične popise žrtava, već se "igraju" brojkama do te mjere da im brojčano razilaženje od 100.000 ne predstavlja nikakvu poteškoću.

Zbog toga je dobro u prikazu ove Jurčevićeve knjige početi od stranice 181. na kojoj je objavio pločni prikaz brojčanih pokazatelja jasenovačkoga mita. Taj prikaz nedvosmisleno pokazuje da se u govoru o jasenovačkim žrtvama, izraženim u brojkama, radi uistinu o mitu, koji nema veze sa stvarnim povijesnim događanjima u razdoblju između 1941. i 1945. godine.

Broj žrtava	Godina nastanka	Autor
-------------	-----------------	-------

55	18. V. 1945.	Očevid u Jasenovcu kojeg je učinila <i>Anketna komisija</i>
481	lipanj 1964.	Antropološko iskopavanje stručne komisije
8.500 (do ožujka 1942.)	31. III. 1942.	Direktiva Josipa Broza Operativnom štabu NOP-a za Bos. Krajinu
8.500 (do ožujka 1942.)	4. IV. 1942.	Pismo Josipa Broza Izvršnom komitetu Komunističke internacionale
30.000 do 40.000	1989.	Franjo Tuđman
50.000	1992.	Vladimir Žerjavić, jugoslaven koji nastoji izjednačiti krivnju Hrvata i Srba kako bi očuvao Jugoslaviju
200.000 do 300.00 (do pred kraj 1942.)	1942.	<i>Brošura PO AVNOJ-a</i>
480.000 do 900.000	1986.	Antun Miletić, velikosrbin
500.000 do 600.000	1946.	<i>Zemaljska komisija</i>
500.000 do 600.000	1986.	Jefto Šašić, umirovljeni general JNA-a i član Savjeta Spomen-područja Jasenovac
500.000 do 700.000	1989.	Vladimir Dedijer, velikosrbin

550.800	15. XI. 1961.	<i>Komisija SUBNOR-a Bos. Dubica</i>
600.000 (do 1943.)	1945.	<i>Državna komisija</i>
700.000	8. X. 1989.	Srboljub Živanović, jedan od trojice antropologa koji su vodili istraživanje 1964.
700.000	1974.	Radovan Trivunčić, velikosrbin
900.000 (do 1943.)	18. V. 1945.	Milan Duzemlić, bilježnik u občini Jasenovac, te zatvorenik, svjedok Anketnoj komisiji
1.110.929	1990.	Radomir Bulatović, velikosrbin
1.400.000	18.V. 1945.	Mihajlo Marić, svjedok Anketnoj komisiji

Čitatelj ne može ne uočiti brojku od 55 žrtava koje su posvjedočili članovi "Anketne komisije", koja je djelovala u sklopu Zemaljske komisije za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, s ciljem da prouči baš samo jasenovačko sabirno polje. Nasuprot te brojke, koja je očevidom utvrđena, stoji brojka od 1.400.000 navodnih žrtava koju je toj istoj Anketnoj komisiji rekao svjedok Mihajlo Marić. Dakle, u istom danu, na istom mjestu pojavljuju se dvije krajnje brojke koje se ne mogu nikako uskladiti. Prva je utvrđena očevidom nekoliko ljudi, a druga je plod mašte jednog čovjeka koji je preuzetno rekao brojku koju nije mogao, niti znao ičim podkrijepiti.

S obzirom na činjenicu da danas znamo da je nakon navedenoga očevida Anketne komisije sabirno polje u Jasenovcu služilo novoj

kommunističkoj vlasti za uništavanje hrvatskoga naroda, jer su tu završavale mnoge povorke križnoga puta, kosti žrtava su pomiješane, pa je onda i iskapanje 1964. godine donijelo na svjetlo dana veći broj žrtava. Na primjeru Jasenovca očevidna je svirepost pobjednika koji je sve svoje zločine i učinjene gnusobe pripisao poraženoj strani.

Pisac, dakle, u prvom dijelu knjige piše o radu Državne komisije za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, koja je osnovana već 30. studenoga 1943., da bi tijekom 1944. bile osnovane Zemaljske (republičke) komisije, a onda i one niže razine (okružne, sreske i občinske). Komisije su zadani posao obavile u roku od samo jedne godine, od sredine 1945. do sredine 1946. godine. Državna je komisija objavljivala *Priobćenja* o plodovima svoga rada. U tim je *Priobćenjima* uočljiva drastična neobjektivnost, terminološka i interpretativna ideologiziranost, te jednostranost, kako je to dobro uočio pisac (str. 25). Stoga tim *Priobćenjima* kao povjesničkom izvoru treba pristupiti s velikim znanstvenim oprezom. Zemaljska komisija Hrvatske posebno se posvetila istraživanju sabirnog polja u Jasenovcu, pa je i objavila knjigu "Zločini u logoru Jasenovac" (1946.). Samim se naslovom sugestivno upućuje čitatelja da se tu radi o zločinačkom logoru, bez obzira na to što je u samoj knjizi objavljen nacrt sabirnog polja s tumačenjem pojedinih gospodarskih zgrada. Tako iz te knjige vidimo da se unutar sabirnog polja nalazi šest industrijskih pogona: ciglana, lančara, pilana, kožara, rafinerija i električna centrala. Osim toga, tu je dvadesetak zanatskih radionica: bravarija, limarija, kovačnica, strojobravarija, alatnica, tokarija, puškara, precizna mehanika, montaža, automehanika, remenarija, kolarija, stolarija, krečana, ugljenara, drvara, krpara, krojačnica, keramika, a onda nadasve veliko gospodarstvo (ekonomija): mljekara, mesnica, ledara, pekara, štale, svinjci, konjušnica, peradarnik, pčelarnik i vrtlarija. Za dovoz sirovina i odvoz proizvoda koristili su se brodovi, splavi, željeznica i kamioni, čiji su pristupi bili izravno povezani sa sabirnim poljem. Kad Komisija dalje piše o broju žrtava, to postaje igra brojkama, koje nemaju ni najmanje vjerodostojnosti, jer nakon pojedinačno iznesenih brojki daje se zbroj koji višekratno prelazi stvarni zbroj. Zapravo, te brojke ne treba ni spominjati, jer one nemaju cilj ustanoviti žrtve, već opravdati

tadašnju politiku državne vlasti. Svi činovnici i istražitelji morali su brojke prilagođavati zadanim okvirima službene politike.

Tom su cilju služila i tri popisa žrtava rata, 1946., 1950. i 1964. godine, od kojih onaj prvi, iz 1946. godine, vjerojatno nije niti učinjen, budući da o njemu saznajemo samo iz naknadnih spominjanja, ali nitko nije predočio stvarni popis žrtava, već je naknadno smišljen upravo radi potvrde izmišljenih brojki. Znakovito je to da se stvarni rezultati tih popisa kriju; navode se samo brojke, ali ne i imena osoba koje su stradale.

Službenu komunističku politiku trebala su potvrditi i sama istraživanja grobišta (antropološka istraživanja), koja su prvi put provedena tek 20 godina nakon rata, tj. 1964. godine. Treba uočiti da je to vrijeme koje je prilično odmaklo, kako od ratnoga, tako i od poslijeratnoga logora. Ta je činjenica zasigurno išla na ruku svirepim komunističkim vlastodršcima da su žrtve koje su oni prouzročili nakon rata, mogli lako pripisati svojim ratnim protivnicima, ustašama. No, i usprkos tome, djelomična istraživanja grobišta nisu potvrdila napuhane lažne brojke. Drugo istraživanje bilo je 1976. godine, ali bez iskapanja. Učinjeno je samo zrakoplovno snimanje područja. Treće istraživanje obavljeno je u travnju 1984., kada je samo provjereno sedam mjesta na koja su upućivali snimci kao moguća grobišta.

U drugom nas dijelu pisac upoznaje s problemom žrtava rata u demografskim djelima. Ovdje je po naravi znanstvene discipline – demografije još više riječ o brojkama. No, važno je u brojčanim podatcima razdvajiti dvije stavke, a to su demografski gubitci rata i neposredne ratne žrtve. Treća stavka koja je u žarištu promatranja pisca su pak samo žrtve sabirnog polja Jasenovca. No, kako je pisac dobro uočio, demografima je unaprijed zadana brojka od 1,7 milijuna gubitaka stanovništva, koju je brojku partizanski maršal Tito izgovorio u svibnju 1945. u Ljubljani, pa su svi jugoslavenski demografi moralni kasnije prilagođavati svoje izračune toj brojci. Prvi demografski izračun gubitka stanovništva, koji je trebao znanstveno potvrditi Titovu brojku, učinio je student matematike druge godine, Vladeta Vučković, negdje u proljeće 1947. godine. Njegov izračun iznosi upravo 1.700.000 duša gubitaka.

Znanstveni pristup proučavanju žrtava rada učinio je Bruno Bušić sa svoja dva rada iz 1966. i 1969. godine. On je time dirnuo u komunističku dogmu, pa je na kraju zbog toga i životom platilo (1978.).

Od pojedinaca koji su se bavili izračunom gubitka stanovništva i žrtava rata treba još istaknuti Bogoljuba Kočovića (1985.) i Vladimira Žerjavića (1989.). Jurčević je dobro uočio kako je kod njihovih izračuna bitnu ulogu odigrala njihova motiviranost. Kočović je po političkom uvjerenju velikosrbin, pa je kod izračuna gubitaka i žrtava bio motiviran srbskim nacionalnim probitcima, a to znači da mu polazište nije bilo objektivno, već ponavljanje stajalište kako ustaška politika dovodi do istrebljenja Srba, pa je nedopustivo da bi Hrvati ponovno imali svoju državu jer bi opet izazvali istrebljenje Srba, o čemu, eto, svjedoče njegove brojke. Žerjavić je pak po političkom uvjerenju jugoslaven. Vidjevši da su temelji Jugoslavije uzdrmani, a uzrok tome je vido u različitim brojkama žrtava, nastojao je izjednačiti krivnju Srba i Hrvata tako da je Hrvatima pripisao oko 50.000 žrtava prouzročenih u Jasenovcu, a Srbima, gle čuda!, oko 50.000 žrtava prouzročenih u Bleiburgu. Dakle, krivnja je pola-pola, pa nitko nema razloga za nezadovoljstvo i za rušenje Jugoslavije. Žerjavić je u svojoj političkoj kratkovidnosti mislio da su brojke uzrok, a nije uočio da su one samo sredstvo velikosrbske politike. Pisac je zaključio kako Kočovićeva i Žerjavićeva knjiga po svome pristupu predstavljaju neznanstvena djela s naglašenom političkom motivacijom.

Konačno, u trećem dijelu knjige Jurčević predstavlja bitne značajke knjiga i članaka pojedinih pisaca koji su se bavili žrtvama rata i posebno žrtvama sabirnog polja u Jasenovcu. To su knjige Jure (Đorđe) Miliše (1945.), Viktora Novaka (1948.), Andrije Ljubomira Lisca (1956.), Vladimira Dedijera i Antuna Miletića (1989.), Fikrete Jelić-Buntić (1977.), Dragomira Džoića (1980.), Narcise Lengel-Krizman (1985. i 1986.), ponovno Antuna Miletića (1986. i 1987.) kao i Vladimira Dedijera (1987.), Dragoljuba Živojinovića i Dejana Lučića (1988.), Milana Bulajića (1988. i 1989.), te Franje Tuđmana (1989.). Uz svako prikazano djelo pisac ističe njegovu značajku u smislu znanstvenosti ili neznanstvenosti. Tako za knjigu Đorda Miliše piše da je zasićena uglavnom negativnim emotivnim stavom

prema situaciji u logoru (str. 116). Knjiga jugoslavena Viktora Novaka je običan politički pamflet. Koristeći mnoge riječi i složenice emotivnog podrijetla koje ne pripadaju znanstvenoj terminologiji, Novak na svađalačkoj razini optužuje "ustaše i klerofašiste" (str. 122), stoga njegova knjiga "Magnum crimen" nema vjerodostojnost znanstvenog djela. Andrija Ljubomir Lisac objavio je kvalitetan znanstveni rad u kojem obrađuje okolnosti organiziranoga iseljavanja Srba iz Hrvatske u Srbiju (str. 125). Kad o istom predmetu pišu Vladimir Dedijer i Antun Miletić, oni svoj rad temelje na velikom broju različitih svjedočenja i isprava. No, sa znanstvenog motrišta tu se za znanost pojavljuju netipični problemi, jer nije moguće utvrditi porijeklo i vjerodostojnost tih svjedočenja i dokumenata (str. 126). Knjigu Fikrete Jelić-Buntić pisac ocjenjuje ocjenom koju je napisao Franjo Tuđman, a to je da se Jelić-Buntić nije usudila izaći iz sumračja jasenovačkog mita (str. 130). Za magistarski rad Dragomira Džoića može se utvrditi da je to jad i bijeda od znanosti. Obći pristup Narcise Lengel-Krizman, usprkos tome što u svom radu o ženskim sabirnim logorima daje niz objektivnih i korisnih podataka, ne probija politički zadane okvire. Drugi njezin rad, o sudbini Roma, zasićen ideološkim pristupom [...] nema nikakvu znanstvenu vrijednost (str. 136). U posljednjem desetljeću postojanja Jugoslavije, kad se već nazirao njezin kraj, problem žrtava rata sveden je na sabirno polje Jasenovac, ili još točnije, na broj žrtava u Jasenovcu. Taj trag slijedi i Antun Miletić u svom trosveščanom radu o Jasenovcu. Pogовор prvoj njegovoj knjizi napisao je umirovljeni general pukovnik tzv. JNA i član Savjeta Spomen-područja Jasenovac, Jefto Šašić koji polazi od jednostavno protumačene političke ugroženosti Jugoslavije [...] pa on jasenovačke žrtve i ulogu Miletićeve knjige promatra kao vrstu oružja pomoću kojeg se Jugoslavija može spasiti (str. 138–139). Uvod i pogовор pisca Antuna Miletića, inače pukovnika tzv. JNA, ostao je u istim koncepcijskim odrednicama kao i predgovor J. Šašića. Ni jedan od tih tekstova (ukupno šezdesetak stranica) ne temelji se na dokumentima, koji su u istim knjigama objavljeni na približno dvije tisuće stranica (str. 139). Prema tome, dokumenti objavljeni u Miletićevoj trosveščanoj knjizi imaju vrijednost povjesne građe, dok autorski dio teksta nema ni vanjske niti

unutarnje značajke znanstvenog rada, zaključuje Jurčević (str. 143). Knjige "Vatikan i Jasenovac" Vladimira Dedijera, "Varvarstvo u ime Hristovo" Dragoljuba Živojinovića i Dejana Lučića, te "Ustaški zločini genocida..." Milana Bulajića obilježene su agresivnim stilom pisanja, te znanstvenom neutemeljenosću izloženih koncepcija i primijenjenih metoda (str. 144). U sva tri rada najveći dio prostora zauzima pokušaj dokazivanja velikog i planiranog genocida koji je navodno izvršen nad Srbima, te stavljanja glavne odgovornosti na Katoličku crkvu kao idejnog pokretača i ustaša kao izvršitelja (str. 144). Dedijerova knjiga ipak je korisna za proučavanje načina kako su velikosrbi širili istinu o genocidu koji su Katolička crkva i ustaše izvršili nad približno milijun Srba (str. 145). Knjiga D. Živojinovića i D. Lučića je pak očigledan primjer djela koje pokazuje kako titula sveučilišnog profesora ne daje jamstvo da će rad uvažavati barem donju razinu znanstvenog pristupa (str. 147). Milan Bulajić je kod pisanja motiviran stavom, kako je Andriji Artukoviću, bivšem ministru Nezavisne Države Hrvatske, trebalo suditi za zločine genocida, a ne za odgovornost radi nekoliko pojedinačnih ubojstava (str. 147).

Velikosrbsku megalomaniju i podpuno neznanstveni pristup pitanju ratnih žrtava, koji se pretvorio u velikosrbski jasenovački mit, prekinuo je Franjo Tuđman svojom knjigom "Bespuća povijesne zbiljnosti" (1989.). On uočava nastanak i prati rast jasenovačkog mita, kojemu se svrha sastoji u tome da bude podlogom teoriji o genocidnosti svakog hrvatstva. No, ni kod te knjige, tvrdi pisac Jurčević, ne radi se o znanstveno-istraživačkom radu, nego o raspravi koja ima filozofsко-povijesna polazišta i namjere (str. 153). Ona je ipak znanstveno djelo koje se izravno suprotstavilo sustavnom stvaranju jasenovačkoga mita.

Treba reći da se početak stvaranja jasenovačkog mita vremenski poklapa s osnivanjem spomen-područja u Jasenovcu, a to su 1960-e godine. Tako su te dvije stvarnosti bile i ostale u izravnom suodnosu. Stoga i danas, nakon što su u Hrvatskom obrambenom ratu podkresana krila velikosrbskoj zamisli, Spomen-područje Jasenovac trajni je podsjetnik na velikosrbski jasenovački mit, tim više što je sadržaj tog područja postojanje samo ustaškog ratnog sabirnog polja,

a nije i postojanje poslijeratnog komunističkog logora mučenja i ubijanja.

Pisac Jurčević u zaglavku knjige ističe kako se temeljna značajka proučavanja žrtava Drugoga svjetskog rata u komunističkoj Hrvatskoj (i Jugoslaviji) sastojala u odlučujućoj ovisnosti i povezanosti ove teme s političkim interesima i zahtjevima jugoslavenske vlasti (str. 159). Glavnina pisanih radova obilježena je jednostranošću i neznanstvenošću, a ideološke složenice bile su nadomjestak za utvrđivanje objektivnih činjenica i uzročno-posljedičnih obrazloženja (str. 161). Pitanje žrtava rata u cijeloj tadašnjoj Jugoslaviji postupno se svodilo na područje Hrvatske, tj. na broj srpskih žrtava u jasenovačkom sabirnom polju. Sav je taj postupak imao za cilj pritisak na Hrvatsku, kako se Hrvati u jugoslavenskoj krizi, koja je po nekim započela već 1960-ih godina, ne bi usudili pomisliti na vlastitu državu.

Pisac Jurčević je ovim svojim radom sažeto i pregledno predstavio nastanak i razvoj jasenovačkog mita koji je nastao radi potrebe velikosrbske politike u Jugoslaviji. Sadržaj knjige je podkrijepljen sa 448 podnožnih bilježaka, što tome djelu daje obilježe izvornoga znanstvenoga rada. Ali ne samo to, njegova se znanstvenost očituje na svakoj stranici knjige, na kojima pisac objektivno i trijezno prosuđuje svaki doprinos, ali i svaki nedostatak pojedinih obrađenih pisaca. Ova bi knjiga trebala biti trajni priručnik svima onima koji pokušavaju bilo što reći o ratnom sabirnom polju u Jasenovcu.

S druge strane, Jurčević ustvrđuje kako mnogobrojni i obsežni radovi o žrtvama rata nisu donijeli znanstvene i objektivne rezultate, pa je pred sadašnjim i budućim znanstvenicima zadat da konačno istraže i napišu znanstvene demografske i žrtvoslovne radove o žrtvama Drugoga svjetskog rata i porača.

Objavljeno u: Marulić, 47./2014., br. 1–2 (259), str. 177–184.

<http://www.hrvsijet.net/index.php/kultura/74-knjigozori/32796-stjepan-razum-velikosrbski-jasenovacki-mit>

DR. STANKO SIELSKI – PRAVEDNIK MEĐU NARODIMA

Svi mediji u RH zabilježili su vijest kako je liječniku Stanku Sielskom posmrtno dodijeljeno odličje "Pravednik među narodima" za spašavanje Židova od ustaških i nacističkih progona u Drugom svjetskom ratu. Ovu medalju preuzeila je unuka Stanka Sielskog, Maja Juras, dok je na svečanosti bila prisutna i hrvatska predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović.

Na svečanosti je veleposlanica Izraela u Hrvatskoj Zina Kalay Kleitman rekla kako Hrvatska, iako mala država, ima 111 pravednika među narodima, a to "dovoljno govori o ljudima koji ovdje žive i koji su u teška vremena bili spremni riskirati život za drugoga".

Pozdravivši sve okupljene, predsjednica Grabar-Kitarović istaknula je kako "živimo u vremenima u kojima smo često naplavljeni beznađem, sumnjom u čovjeka i budućnost svijeta te smo jednostavno zgranuti okrutnošću i stupnjevima beščutnosti koja nas okružuje", stoji na stranici Ureda predsjednice. "Čin proglašenja "Pravednika među narodima" podsjeća da svijet i čovjek nisu osuđeni na zlo, nego da žive od vjere u smisao i važnost života", dodala je.

Prisjetivši se svih "hrvatskih pravednika", među kojima su ljudi različitih vjera, nacija, političkih i drugih uvjerenja, rekla je kako su to jedinstveni ljudi koji su znali razlikovati dobro od zla i koji se nisu bojali stati na stranu dobra.

(Vidjeti npr narod.hr 14. 4. 2015..: <http://narod.hr/hrvatska/izraelska-veleposlanica-hrvatska-iako-mala-drzava-ima-111-pravednika-medju-narodima-dovoljno-govori-o-ljudima-koji-ovdje-zive>)

Na stranicama Izraelskog veleposlanstva dato je opširno obrazloženje:

Dr. S. Sielski – Pravednik među narodima

15. 4. 2015.

Odličje "Pravednik među narodima" posmrtno je dodijeljeno liječniku Stanku Sielskom u Zagrebu u utorak, 14. travnja 2015.

7. listopada 2014. Yad Vashem je priznao dr. Stanka Sielskog kao Pravednika među narodima.

Dr. Stanko Sielski (1891. – 1958.)

Priča o dr. Sielskom je priča o ljudskim vrijednostima, poštenju i hrabrosti da se pobrine za progonjene i bezbroj puta stavi u opasnost svoj život zbog njih.

Kada su Nijemci ušli u Zagreb u travnju 1941., ustaše su preuzele vlast i u srpnju 1941. je počelo hvatanje Židova. Prvi cilj su bili židovski intelektualci, odvjetnici i liječnici. Istovremeno se šef zdravstvene službe u Bosni obratio vlastima Nezavisne Države Hrvatske da se u Bosnu pošalje što više liječnika da bi se ograničilo širenje zaraznih bolesti, posebno endemijskoga sifilisa. Dr. Miroslav Schlesinger, židovski liječnik iz Zagreba, je čuo za to i u tome ugledao mogućnost da spasi židovske kolege. Obratio se svojem prijatelju dr. Anti Vuletiću, specijalistu za zarazne bolesti i ravnatelju Zavoda za kontrolu lijekova u Zagrebu i zamolio ga da se obrati vlastima. Vuletić je obavijestio Antu Pavelića o manjku liječnika u Bosni koji bi se nadoknadio slanjem židovskih liječnika.

Vlasti su nakon šest mjeseci konačno odlučile prihvati prijedlog i odabrano je 169 liječnika koji su otišli s obiteljima u Banja Luku gdje je već bio osnovan Zavod za suzbijanje endemijskoga sifilisa, s ciljem da se ova bolest konačno iskorijeni iz bosanskih sela. Ravnatelj Zavoda bio je dr. Stanko Sielski, od osnutka Zavoda 26. lipnja 1941. sve do kraja kolovoza 1944. godine.

Dr. Stanko Sielski, bosansko-hercegovački Hrvat, rođen je 1891. godine u Gračanici, a Medicinski fakultet završio je u Beču. Još kao apsolvent medicine vršio je liječničku dužnost tijekom 1. svjetskog rata. Gotovo čitav svoj radni vijek proveo je u Bosni i Hercegovini; bio je izuzetno široko obrazovan, govorio je nekoliko svjetskih jezika a u slobodno vrijeme bavio se slikarstvom, kolekcionarstvom i istraživanjem kulturne baštine pokazujući poseban interes za

narodna vjerovanja, stare turske i arapske medicinske rukopise, etnologiju i arheologiju.

Dr. Sielski odigrao je vrlo značajnu ulogu u zaštiti židovskih liječnika i njihovih obitelji. Kada su neki liječnici prebjegli u partizane Dr. Sielski nije o tome obavijestio ustaške vlasti nego je, naprotiv, njihova imena vodio i dalje na popisu kao da se nalaze na svojim radnim mjestima, riskirajući pritom svoj život i život svoje obitelji. Njemačke vlasti su 1943. zahtijevale da svi židovski liječnici budu deportirani u logore. Dr. Sielski, zajedno s dr. Vuletićem, usprotivio se tom zahtjevu rekavši da su židovski liječnici neophodni s obzirom na masovnu pojavu pjegavog tifusa i da postoji velika opasnost da se zaraza prenese na njemačke vojnike. To je spriječilo odvođenje liječnika Židova u logore.

Jedan od preživjelih liječnika koji danas živi u Zagrebu, dr. Teodor Grüner, svjedoči kako mu je Dr. Sielski u dva navrata spasio život. Dr. Grüner uhićen je 1942. godine i oslobođen je iz ustaškog zatvora samo zahvaljujući zalaganju dra Sielskog. Drugi puta pomogao mu je da se u posljednji trenutak makne s teritorija gdje su se odvijale žestoke borbe između Njemaca i ustaša s jedne i partizana s druge strane, upozorivši ga službenim brzojavom koji mu je omogućio da se prebaci na sigurno.

Većina židovskih liječnika i njihovih obitelji koji su bili u Bosni i Hercegovini preživjeli su rat uz pomoć dr. Sielskog.

Krajem listopada 1944. dr. Sielski je premješten u Sarajevo gdje je obnašao dužnost dekana novoosnovanog Medicinskog fakulteta i profesora Povijesti medicine. Bavio se suzbijanjem pjegavog tifusa na Kozari 1945. godine, nakon čega je premješten u Tuzlu gdje je radio sve do svoje prerane smrti.

Umro je u Zagrebu 30. listopada 1958. godine u 68. godini života i sahranjen je na groblju Mirogoj.

7. listopada 2014. Yad Vashem je priznao dr. Stanka Sielskog kao Pravednika među narodima.

Stanko Sielski više nije s nama ali su ga njegovo junaštvo i humanost nadživjeli i služe da osvijetle put današnjim naraštajima ljudi u

Hrvatskoj i drugdje. Humanost i dobra djela ne bi trebali imati zapreke u granicama ili razlikama u vjeri, narodnosti, rodu ili kulturi. Dobro je jednostavno i kristalno jasno.

<http://embassies.gov.il/Zagreb-hr/NewsAndEvents/Pages/Pravednik-me%C4%91u-narodima.aspx>

Međutim, nekoliko dana poslije toga na Židovskom groblju na Mirogoju održana je Jom Hašoa, židovski Dan žalosti. Tom prilikom predsjednik Židovske općine Ognjen Kraus je pokazao krajnju beščutnost prema stotinama tisuća ubijenih pripadnika drugih naroda, a posebno ubijenih Hrvata. Naime, on je ustvrdio:

"Ne dozvoljavamo da se ustaštvo relativizira, da se povijest prekraja i antifašizam i ustaštvo izjednačavaju".

Danas je svima poznato da je predvodnik tog antifašizma Josip Broz Tito uvršten među najveće zločince prošlog stoljeća, a na tim listama nema imena Poglavnika NDH. Kako je veliki dio ubijenih nastao po završetku Drugog svjetskog rata, dakle u vremenu kada umjesto partizana imamo tzv. antifašiste, očito je kako se Kraus na dan žalosti svoga naroda ruga svim tim ubijenima. Očito nije razumio zašto je **Slavko Goldstein** pokušao nemoguće (na osnivanju tzv. Lige antifašista) tvrdeći da antifašizam danas ne mogu braniti **Titovim** imenom jer Tito nakon rata, odmah 1945., više nije bio antifašist zato što je uveo Staljinove metode. Kao da je Tito sam pobio na stotine tisuća ljudi, a ne da su "antifašisti" to radili po njegovoj zapovjedi!

Umjesto da Jom Hašoa bude doista židovski dan žalosti, Kraus ga je iskoristio za političke poruke. Tako je on ustvrdio i slijedeće:

"U nedavnoj predizbornoj kampanji predsjednik jedne od najvećih stranaka promovirao je rigidni nacionalizam, provocirajući mržnju, netoleranciju, ksenofobiju i marginalizaciju drugih i drugaćijih. Na stadionima stalno se skandira 'Za dom spremni' bez ikakvih sankcija. To je samo nekoliko eklatantnih primjera".

(<http://www.trt.net.tr/bosanski/news/detail/region/2/jom-haoa-ognjen-kraus-ukazao-na-neoustatvo-u-/42455>)

Na taj način Kraus se svrstao na stranu onih koji ne vole hrvatski narod i kojima ni danas ne predstavlja problem što su oni ili njihovi

očevi poubijali na stotine tisuća ljudi, pripadnika naroda zemlje u kojoj žive.

Jedan od eklatantnih primjera te mržnje je upravo odnos prema starom hrvatskom pozdravu ZA DOM SPREMNI, s kojim su hrvatski branitelji davali svoje živote za dom tj. domovinu. To je i razlog što taj poklič smeta "antifašistima". Branitelji, koji su porazili fašističku velikosrpsku agresiju su kao takvi istinski antifašisti, pa je taj poklič itekako antifašistički poklič. A branitelji su pokazali kako je netočna tvrdnja najvećeg "antifašiste" Josipa Broza Tita kako će prije Sava poteći uzvodno nego će Hrvati imati svoju državu.

A dr. Hannah Arendt nas uči: "*Odricanje od nacionalnih simbola je akt samomržnje*" Kao da opisuje hrvatske "antifašiste" jer mržnja prema hrvatskom narodu, ako su pripadnici tog naroda i jest samomržnja, zar ne? A što reći kada se pripadnici drugih naroda priključe takovoj mržnji?

Pogledajmo kako o dr. Arendt, tj. o njezinim pogledima na NDH, piše Dr. Ivo Derado, emeritus Max-Planck-Instituta za Fiziku, München:

Dr. Hannah Arendt

O toj istoj NDH piše i profesorica dr. Hannah Arendt. Profesorica Arendt je dugo surađivala s poznatim filozofom Martinom Heideggerom i doktorirala u Heidelbergu kod profesora Karla Jaspersa. Arendt je rođena 1906. godine u Njemačkoj i kao židovka morala je dolaskom Hitlera 1933. na vlast emigrirati iz Njemačke. Dolaskom u SAD postala je glavni urednik časopisa "The New Yorker" i profesorica na University of Chicago.

Godine 1961. bila je službeni dopisnik na procesu Adolfa Eichmanna u Jeruzalemu. U Jeruzalemu je, između ostalog, sakupila sve dokumente o zločinima Nacionalsocialističke Njemačke i njenih satelita na Balkanu. S tim materijalom napisala je knjigu koja je prevedena na mnoge jezike: Hannah Arendt, Eichmann in Jerusalem, Ein Bericht von Banalität des Bösen, Serien Piper 1964, Band 308, München.

Paragraf XI te knjige počinje s deportacijom Židova iz balkanskih država: Jugoslavije, Bugarske, Rumunjske i Grčke (stranica 222).

Njemački Reichminister unutarnjih poslova je naredio da NDH mora biti do veljače 1942. "Judenrein", čista od Židova. Eichmann, odgovoran za progon Židova na zapadnom Balkanu je poslao svog najbližeg suradnika Franz Abromeita u Zagreb da kontrolira i provede naređenje zajedno s njemačkim Polizeiattachéjom. Nijemci su uočili da su mnogi Židovi iz okolnih država došli u Zagreb i odatle otputovali u Italiju. Kad je Italija 1943. kapitulirala, trebalo je ispitati zašto naređenje "Judenrein" nije provedeno.

*Nijemci su našli da u hrvatskom antižidovskom zakonu stoji čudni paragraf: Svi Židovi koji su nešto pridonijeli (Sache Kroatiens), hrvatskoj stvari postaju "Ehrenarien", počasni Arijevci i zato se ne smiju progoniti (stranica 225)! Nadalje SS-Nachrichtendienst je otkrila da su mnogi članovi vladajuće klike sve do poglavnika imali za žene Židovke, pa su javili Kaltenbrunneru da su ustaše "jüdisch versippt", židovski u srodstvu (*ibidem*) i zato se ne provode radikalne čistke. Sasvim je drugačija situacija bila u susjednoj Srbiji. Tamo je s ponosom sekretar vojne uprave za civilna pitanja Harald Turner javio u Berlin: "Srbija je jedina zemlja u kojoj je problem Židova i Cigana potpuno riješen (stranica 226)." Zadnji vagon s plinskom komorom u kojem je ugušeno 6280 žena i djece vraćen je u Berlin (*ibidem*). Taj kontrast između Srbije i Hrvatske Eichmannova obrana je pokušala iskoristiti u njegovu obranu!*

(<http://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/c-h/derado-ivo/10929-i-derado-nijemci-prigovarali-zbog-neprovodenja-rasnih-zakona-u-ndh.html>)

Kako Krausovo ponašanje nije netipično ne iznenađuje što ni doista ljubazne riječi izraelske veleposlanice prilikom posmrtnе dodjele medalje Pravednika među narodima dr. Stanku Sielskom nisu ponegdje blagonaklono dočekane. Tako nalazimo i ovakve komentare kao što su npr. Slijedeća dva:

Saga

Poštovana gospodo Kleitman, ima Hrvatska odavno i 112-og Pravednika među narodima samo ga uskogrudnost vaših nadređenih ne vidi ili ne želi vidjeti.

To je kardinal i uskoro Sveti Alojzije Stepinac. Ako jednom stresete velikosrpsku i britansku propagandu s istine, slobodno se javite...

sposaric

Ako u tom popisu "pravednika među narodima" nema, npr. hrvatskog književnika Slavka Kolara i kardinala Stepinca, onda vam to priznanje ništa ne vrijeti!

[\(http://www.hkv.hr/vijesti/hrvatska/20106-izraelska-veleposlanica-broj-hrvatskih-pravednika-mesu-narodima-dovoljno-govori-o-ljudima-koji-ovdje-zive.html\)](http://www.hkv.hr/vijesti/hrvatska/20106-izraelska-veleposlanica-broj-hrvatskih-pravednika-mesu-narodima-dovoljno-govori-o-ljudima-koji-ovdje-zive.html)

Ako bi parafrazirali riječi Izraelske veleposlanice mogli bi reći da činjenica da Stepinac nije Pravednik među narodima dovoljno govori o Židovima koji žive u Hrvatskoj, ili barem o najpoznatijim među njima. Sjetimo se samo knjige oca i sina Goldstein, Holokaust u Zagrebu, knjige-antihrvatskog pamfleta uperene i protiv hrvatskog blaženika kardinala Stepinca.

Ali vratimo se našem novom pravedniku. Nameće se pitanje: Zašto je Židovima koji žive u Hrvatskoj trebalo toliko dugo da se sjete što je dr. Stanko Sielski učinio za njih, pa tek sada dobiva tu medalju. Odgovor je doista porazan: Oni ga se još nisu sjetili. Naime, član Akademije znanosti i umjetnosti BiH (ANUBiH). Husref Tahirović je 2013. godine predložio izraelskom memorijalnom centru "Yad Vashem" da Sielskog proglaši pravednikom među narodima
[\(http://travelora.com/?date=2015-02-01&category=8&lang=cr&detail=558906&lng=cr&\)](http://travelora.com/?date=2015-02-01&category=8&lang=cr&detail=558906&lng=cr&)

Zbog toga sam, znajući da o spašavanju skupine zagrebačkih liječnika postoji posebna sekcija u spomenutoj knjizi Goldsteinovih pogledao i što oni pišu o našem novom Pravedniku. Nema o dr. Stanku Sielskom ni riječi!

Kako sam napisao knjigu u kojoj sam polemizirao s knjigom Goldsteinovih: *Brani li Goldstein NDH?* Zagreb, 2002. pisao sam i o spašavanju zagrebačkih liječnika i o dr. Sielskom. Ipak je zanimljivo da tada nisam posebno napomenuo kako ga Goildsteini uopće nisu spomenuli u svojoj knjizi. Bez obzira na to, pogledajmo što sam pisao te 2002. godine o tome:

Spašavanje grupe zagrebačkih liječnika

Autori knjige "Holokaust u Zagrebu" dr. Ivo Goldstein i Slavko Goldstein suočeni s mnogobrojnim kritikama načina na koji su prokazali ulogu nadbiskupa Stepinca u svojoj knjizi pokušavaju se obraniti ukazujući da su njihovi kritičari proučili samo jedno poglavlje u knjizi. Naravno svakome tko je pratilo polemiku bit će jasno da ta primjedba ne стоји. Na primjer, u poglavlju "Skrb za logore i za opstanak općine",³⁰ govori se što je Stepinac rekao u katedrali o rušenju sinagoge: "'Kuća Božja bilo koje vjere je sveta stvar i tko u to dira, taj će životom platiti. I na ovom i na onom svijetu bit će proganjan.' Stepinac je još pridodao da su to počinili 'ustaše i njihove vođe'". Komentar koji je dat u poglavlju o kome je riječ "Katolička crkva, nadbiskup Stepinac i Židovi" je nešto doista sramotno:³¹ "Nadbiskup Stepinac bio je u ovom slučaju kritičniji, jer je takav stav o rasama bio dio vjerskog učenja. Isto tako je bilo i kada je kritizirao rušenje sinagoge."

Slično je već komentirano da se u poglavlju "Pokušaji spašavanja",³² odnosno u poglavlju "Djelatnost zagrebačke Židovske općine"³³ nalazi dio o dr. Miroslavu Dujić–Deutschu. On je bio liječnik zagrebačkog Kaptola i nije se smatrao Židovom. Ali Stepinac mu je ipak savjetovao da se prijavi za suzbijanje sifilisa u Bosni. Poslušao je nadbiskupa i spasio se.

Pogledajmo zato što odgovara dr. Jure Krišto na takve prigovore u *Glasu Koncila*, 3. veljače:

Na kraju, Goldsteini neprestano ponavljaju da sam se osvrnuo samo na jedno poglavlje iz njihove knjige. Obaveštavam ih da sam opširni osvrt poslao "Novom listu", novinama koje su započele napad "njihove strane" na mene, uz molbu da ga objave, makar i u nastavcima. Do danas to nisu učinili...

Jasno je da Slavko Goldstein, kao čovjek sa završenom (?) gimnazijom, i dr. Ivo Goldstein, o čijem znanstvenom radu veoma loše pišu i njegove kolege (recimo današnji dekan Filozofskog

³⁰ I. Goldstein, Holokaust u Zagrebu, Zagreb, 2001. str. 386.

³¹ Isto, str. 572.

³² Isto, str. 494.

³³ Isto, str. 240.

fakulteta Neven Budak piše:³⁴ "Veliki broj metodičkih grešaka ponovo pokazuje da autor znanstvenom radu pristupa površno i neoprezno. Po znanost je najopasnija njegova navika da tamo gdje nema izvora izmišlja, a onda na temelju takvih fikcija izvodi dalje zaključke. Neupućenom se čitatelju tako može učiniti da je Goldsteinu uspjelo otvoriti čitav niz do sada neobrađenih tema, pa čak i riješiti niz problema, dok je pri tome, zapravo, riječ o znanstvenoj fantastici."), nisu ni u ostalim dijelovima svoje knjige mogli biti na većoj razini.

Pokazat ćemo to i na primjeru sekcije *Spas za grupu liječnika*, koju je napisao dr. Ivo Goldstein. U ovom poglavlju se uopće ne spominje uloga nadbiskupa Stepinca u spašavanju dr. Miroslava Dujić–Deutscha.

Evo kako on počinje tu sekciju:³⁵

Zbog velikog broja bolesnih od sifilisa u Bosni ustaške su vlasti u Banjoj Luci potkraj lipnja 1941. godine osnovale Zavod za suzbijanje endemijskog sifilisa. Kako se hrvatski liječnici očigledno nisu javljali, iako im je obećan dvostruki radni staž i "primjerena nagrada", njemačke i ustaške vlasti (izgleda uz osobno znanje Pavelića) poštadjele su deportacije najmanja 81 židovskog liječnika iz Zagreba i poslale ih u jesen 1941. godine u najzabačenije bosanske krajeve kako bi suzbijali tu bolest. U kasnijim sjećanjima dr. Samuel Deutsch (ili Dajč), jedan od liječnika koji se uključio u akciju, tvrdi da su akciju smislili dermatovenerolog i higijeničar dr. Ante Vuletić u sporazumu sa svojim prijateljem dr. Miroslavom Schlesingerom kako bi spasili živote liječnika i njihovih familija (...) Vuletić je dosta dugo pregovarao s nadležnim institucijama o osnivanju Zavoda za suzbijanje te bolesti, jer poglavnik Pavelić neko vrijeme nije pristajao na njegov prijedlog (Vuletić je kasnije proglašen Pravednikom među narodima). Napokon je prihvaćen Vuletićev prijedlog, jer je njegova argumentacija bila: "proglašili ste muslimane cvijetom hrvatskog naroda, a taj cvijet nagriza endemski sifilis. Umjesto da šaljete židovske liječnike u radne logore,

³⁴ Neven Budak, "O knjizi Ive Goldsteina 'Hrvatski rani srednji vijek' Novi Liber', Zagreb 1995., 511. str." Radovi, Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb 28 (1995.), 299–333.), str. 316.

³⁵ I. Goldstein, nav. djelo, str. 215–216.

iskoristite ih da iskorijenite sifilis u Bosni. Kada s time završite, još uvijek ih možete strpati u logore."

Već samo korištenje svjedočenja pokazuje mnogo. Posljednje je prof. dr. Stjepana Steinera i to svjedočenje je Goldsteinu dovoljno za tvrdnju zašto je akcija prihvaćena. Ono drugo svjedočenje ide s: "U kasnijim sjećanjima dr. Samuel Deutsch... tvrdi da...".

Zanimljiv je također Goldsteinov komentar vezan uz Pavelića. Prvo je sve išlo "izgleda uz osobno znanje Pavelića", a poslije "poglavnik Pavelić neko vrijeme nije pristajao na njegov (Vuletićev, J. P.) prijedlog".

Radi se o vremenu kada su Nijemci prepustili rješavanje "židovskog pitanja" vlastima NDH, ali Goldstein zna da su "njemačke i ustaške vlasti poštovale deportaciju najmanje 81 židovskog liječnika". Dakle, kada treba umanjiti zasluge vlasti NDH u spašavanju Židova, Goldstein zna da su one to mogle samo uz Njemačku suglasnost, tj. zna da su u svemu bili glavni Nijemci. Goldstein nije svjestan što zapravo pokazuje to što Pavelić neko vrijeme nije pristajao na Vuletićev prijedlog. Pa upravo zato što je znao da je akcija smisljena zbog onog što tvrdi dr. Deutsch:³⁶

Sredinom juna sazvao je akcioni odbor jevrejskih liječnika u Zagrebu sastanak svih liječnika Jevreja i tu je prikazan plan odašiljanja jevrejskih liječnika u Bosnu i Hercegovinu u tzv. akciju za suzbijanje endemskog luesa.

Nama se činilo čudno da se započinje jedna takva akcija. Međutim, ubrzo smo saznali u čemu je stvar. Jedan od najboljih savremenih poznavalaca problema, dermatovenerolog i higijeničar dr. Ante Vuletić, tada na radu u Higijenskom zavodu u Zagrebu, došao je na ideju da se organizuje takva akcija, ne bi li se na taj način spasili ne samo životi jevrejskih liječnika u NDH, nego i njihove familije.

Bez obzira što to Goldstein eksplicitno ne spominje, jasno je da je u tom spašavanju židovskih liječnika i njihovih obitelji sudjelovalo i ministarstvo zdravlja na čelu s ministrom dr. Ivanom Petrićem. Jasno

³⁶ Lj. Štefan, *Stepinaci i Židovi*, Zagreb, 1998., str. 42–43.

je zašto Goldstein ministra ne spominje. Međutim, njega, i ne samo njega, spominju drugi židovski izvori:³⁷

Osim imena dr. Ante Vuletića, židovski izvori navode i druge hrvatske liječnike koji su se angažirali u formiranju te ekipe radi pomoći svojim židovskim kolegama. To su spomenuti ministar dr. Ivan Petrić, zatim dr. Mile Budak, osobni liječnik Ante Pavelića (istakao J. P.), dr. Stanko Sielski, dr. Ivan Raguž, dr. Berislav Borčić.

Nailazimo i na ovakav podatak: kada je postao ravnatelj Zavoda u Banjoj Luci, dr. Sielski je od Pavelića tražio i dobio dozvolu da za svog stručnog savjetnika postavi Židova dr. Ernesta Grüna."

S obzirom da se radi o akciji u kojoj su sudjelovale i hrvatske vlasti u spašavanju zagrebačkih židovskih liječnika, jasno je da Goldstein ne želi dati sve relevantne podatke. Ljudima se spašavaju životi a on će:³⁸

Neki proustaški nastrojeni liječnici bili su dvostruko zadovoljni odlaskom židovskih liječnika u Bosnu: rješavali su se u Zagrebu konkurencije koja je poslana da ordinira u krajeve u koje nitko nije želio ići, a istovremeno su se mogli okoristiti pljačkom koju je ustaški režim proveo po ordinacijama židovskih liječnika.

"Pljačku" Goldstein ilustrira ovako:³⁹ Prilog 23: Stranica iz *Popisa preuzetih* (istakao J. P.) stvari židovskih ordinacija. Inače, Goldstein uredno navodi kroz cijelu knjigu takve popise kao dokaz pljački. O partizanskim sličnim popisima ne govori ništa. Znamo da su i oni uzimali što su htjeli, ali ovakvih popisa nema. Što su hrvatske vlasti trebale učiniti s ovim stvarima iz židovskih ordinacija? Goldsteinu je odgovor jasan: Nisu ih trebali dirati, jer je to korišteno za liječenje Hrvata. U pravu je Goldstein. Ustaške vlasti ne valjaju i kad su spašavale Židove. I još su koristili stvari iz njihovih ordinacija da spašavaju Hrvate.

Evo kako Goldstein opisuje spašavanje obitelji:⁴⁰

Obitelji liječnika koji su u Bosni liječili sifilis bile su u načelu zaštićene i smjele su čak ostati u svojim dosadašnjim stanovima.

³⁷ Isto, str. 44.

³⁸ I. Goldstein, nav. djelo, str. 218.

³⁹ Isto, str. 219.

⁴⁰ Isto, str. 217.

Takva je okružnica bila proslijeđena svim župskim redarstvenim oblastima, ali se izričito naglašavalo da se od "prisilnih mjera" ima izuzeti samo "najuža" obitelj, tj. supruga, djeca i roditelji liječnika". Već spomenuti Samuel Deutsch dobio je zaštitu, a zajedno s njim i supruga Ljerka rođ Grünberg i Deutschova majka Laura rođ. Freund, ali ne i supruzini roditelji Lazar i Irena Grünberg rođ. Singer. Deutsch i supruga su preživjeli. Suprotno onome što se službeno proklamiralo, Deutschova majka je ubijena, a roditelji Deutschove supruge su preživjeli.

Da je Goldstein konzultirao knjigu hrvatske Pravednice, video bi da je dr. Deutsch otisao u Bosnu kao domobranski časnik, a ne s ekipom liječnika.⁴¹ Možda to Goldstein "ne zna" zato što bi činjenica da je ubijena majka domobranskog časnika, koji nije među židovskim liječnicima, sugeriralo čitateljima da su u svemu tome ipak glavni Nijemci. Zato je bilo važno skloniti te liječnike i njihove obitelji. Evo kako sam dr. Deutsch, dakle čovjek kome je ubijena majka, piše o tome pitanju:⁴²

Funkcionirala je i obećana zaštita za užu familiju – ženu, djecu i roditelje. Neki su uspjeli spasiti i članove šire obitelji.

Goldstein opisuje sudbine nekih obitelji.⁴³ Tako je poznati zagrebački ortoped dr. Edo Deutsch u kolovozu 1941. godine otisao raditi u Tuzlu. Tamo mu je stigla obavijest da je njegova majka Berta umrla u početku travnja 1942. godine u đakovačkom logoru. Kasnije je zajedno sa suprugom i sinovima Velimirom (1931.) i Đuricom (1935.) otisao u partizane, ali su ih sve zajedno ubili četnici u okolini Brčkog 1944. godine. Dr. Teodor Grüner i supruga bili su u početku 1942. godine uhapšeni u Varešu pod sumnjom da surađuju s "odmetnicima", ali su nakon intervencije pušteni. Grüner je pokraj srpnja 1942. godine intervenirao za roditelje, za mlađu sestruru Editu te za supruginu obitelj. Iako se Ministarstvo zdravstva u kolovozu 1942. godine zauzelo za Grünerovu punicu, samo su se roditelji (otac, natkantor, kao jedina osoba koja je u Zagrebu nakon svibnja 1943. godine mogla voditi bogoslužje) uspjeli spasiti. Sestra je

⁴¹ Lj. Štefan, nav. djelo, str. 44.

⁴² Isto, str. 43.

⁴³ I. Goldstein, nav. djelo, str. 217–218.

unatoč "zaštiti" (ne čudi što Goldstein tu zaboravi napomenuti da je to vrijeme kada Nijemci ponovo uzimaju "rješavanje židovskog pitanja" u svoje ruke, op. J. P.) *deportirana u Auschwitz*.

Postavlja se pitanje kako je dr. Vuletić postao pravednik, ako je sprovodio akciju spašavanja židovskih liječnika i njihovih obitelji zajedno s ustaškim vlastima. Da parafraziramo samog Goldsteina:⁴⁴ od koga su ih ustaške vlast spašavale? Od sebe samih?

Dakle, funkcionalna je obećana zaštita za obitelj, ali ipak:⁴⁵ "Od 76 liječnika, najmanje njih 58, a najviše 67, pristupilo je potom partizanima, četvoricu su ubili Nijemci ili ustaše, a trojica su umrla radeći u Bosni." Jesu li njihove obitelji otišle zajedno s njima u partizane? Ili su ih ostavili na milost i nemilost ustašama? Znali su valjda što čeka njive obitelji u zločinačkoj državi. O tome nam Goldstein naravno ne govori. O tome piše gđa Štefan:⁴⁶

Jaša Romano, koji nije bio u ekipi u jednom svom članku spominje dr. Vuletića, dr. Sielskog i dr. Raguža, i kaže:

"(Njihova) uloga u spašavanju lekara Jevreja i njihovih porodica bila je vrlo velika. Svojim su radom rizikovali ne samo svoj položaj, već i mogućnost da i sami budu odvedeni u logore. Naime... Nemci su 1943. zahtevali da se svi lekari Jevreji iz Bosne i Hercegovine pošalju u logore. Srećna okolnost je bila što je u to vreme u Bosni harao pegavi tifus, pa su navedeni drugovi izvestili nemačke vlasti da su ti lekari neophodni za suzbijanje pegavca i da oni ne snose odgovornost ako se odvođenjem tih lekara zaraza prenese na nemačke oružane snage. Takav odgovor je još jednom spasio lekare Jevreje od sigurne smrti."

Neki židovski liječnici... "počeli su odlaziti u partizane ostavljajući svoje porodice u mestu službovanja. O njihovom odlasku navedeni drugovi nisu izveštavali vlasti, već su ih i dalje vodili u evidenciji. Na taj način spasili su njihove porodice..." .

Zar nije strašno da jednom zagrebačkom sveučilišnom profesoru ovakve činjenice nisu važnije od preuzetih stvari iz ordinacija ljudi kojima je spašavan život? A da i ne postavljamo pitanje zar je bilo

⁴⁴ Isto, str. 585.

⁴⁵ Isto, str. 216.

⁴⁶ Lj. Štefan, nav. djelo, str. 44–45.

moguće sakriti od ustaških vlasti odlazak "najmanje 59, a najviše 67" židovskih liječnika u partizane? Vjerojatno je mogućnost postavljanja takvih pitanja učinila da je Goldsteinu bilo jednostavnije pisati o manje bitnim stvarima nego o tome. Vjerojatno je to i utjecalo što je proglašenje dr. Vuletića pravednikom išlo kako jest. Evo što o tome piše gđa Štefan:⁴⁷

Dr. Deutsch 1970. godine piše:

"Prigodom svog boravka u Izraelu aprila-maja 1967., razgledanja Yad Vashema, ja sam o toj akciji i zaslugama prof. Vuletića govorio nadležima i bilo je u planu da bude pozvan kao Pravednik. No, rat koji je ubrzo izbio (Izrael je napao Egipat i Siriju, a Tito prekinuo diplomatske odnose, op. a.) odložio je da se oda zasluženo priznanje tome plemenitom čoveku, kojega krase sve odlike duboko humanog pravog narodnog lekara. Zato, neka mu bude u ime svih nas, makar na ovom mestu sa zakašnjenjem, nakon 29 godina, izražena iskrena i duboka hvala."

Jaša Romano se tada pridružio dr. Deutschu:

"Na kraju želimo upozoriti da jevrejska zajednica u Jugoslaviji, a u prvom redu lekari Jevreji, koji su preživeli drugi svetski rat, do danas nisu odali potrebno priznanje i zahvalnost dr. Vuletiću i dr. Sielskom. Ne smiju se zaboraviti ovi veliki prijatelji Jevreja. No, još nije kasno i pridružujemo se predlogu dr. Deutscha da se u Aleji pravednika zasade stabla koja će budućim pokolenjima govoriti o delima dr. Vuletića i dr. Sielskog."

PRIJEDLOG YAD VASHEMU NIKADA NIJE POSLAN!!!

A tužno je čitati što o organizatorima "ekipe za sifilis" taj isti Jaša Romano piše deset godina kasnije, 1980. godine:

"Za odvođenje lekara Jevreja na prisilan rad angažovali su se proustaški nastrojeni lekari, kako bi se domogli njihovih ordinacija i istodobno oslobodili stručne konkurencije"

⁴⁷ Isto, str. 45–46.

(nešto slično smo vidjeli i kod Goldsteina – razlika je samo što to nije moglo biti rečeno u tom obliku jer je dr. Vuletić u međuvremenu postao Pravednik, op. J. P.).

Od članova "ekipe za sifilis", a ima ih još i danas u Zagrebu, nitko nije rekao ni jednu riječ zahvale.

Samo na temelju podataka iz židovskih izvora, HAZU je u travnju 1995. podnijela pismeni prijedlog da se Pravednicima proglaše dr. Ante Vuletić, dr. Stanko Sielski i dr. Ivan Raguž, te također, slijedom židovskog izvora, i dr. Mihovil Silobrčić iz Splita. Dr. Silobrčić i njegov zamjenik dr. Andrija Poklepović zvanje Pravednika dobili su posmrtno, 1997. godine, a dr. Ante Vuletić, također posmrtno, 1998. godine. Nisu nažalost, dočekali da u svoje ruke prime medalju na kojoj ispod njihova ugraviranog imena piše: ZAHVALAN ŽIDOVSKI NAROD.

Odličja su uručena obiteljima.

Knjiga hrvatske pravednice Ljubice Štefan nije dana čak ni u popisu literature sveučilišnog profesora Iva Goldsteina. Zar mu nije bilo jasno da će upravo to prikrivanje upozoriti iole upućenije čitatelje na njegov "znanstveni" rad, tj. na ono što je o njegovom radu pisao profesor Budak, i ne samo on?

**MATEMATIKA, PJESME I NOGOMET.
ZAGREB, 2018.**

**UGROZE TEMELJA OPSTANKA
HRVATSKE I ZDS**

Posvećeno g. Nikoli Štedulu

Ugroze temelja opstanka Hrvatske su najveće u samoj Hrvatskoj. Oni koji su se posvetili borbi protiv hrvatskog naroda i hrvatske države stalno su napadali blaženog Alojzija Stepinca. Najnoviji takav napad je onaj u Sisku gdje mu „antifašisti“ zabranjuju podizanje spomenika. Napali su i ustašku kunu, ali to je bilo u vrijeme Predsjednika Tuđmana, pa im je on brzo pokazao gdje im je mjesto. Napadali su i Hrvatski DRŽAVNI Sabor, pa i ZDS. Napadima se pridružuje svojim odlukama Ustavni sud RH a vlast na proslavi oslobođenja Dubrovnika nije smjela ni spomenuti HOS-ovce koji su ginuli na Srđu spašavajući Dubrovnik da se ne zamjere – kako kažu u najnovijem Hrvatskom tjedniku – PUPOVCU!

Pri tome se napadači, po svojim uzorima iz Srbije, stalno koriste lažima.

Tako i predsjednik Židovske općine Zagreb (ŽOZ) Ognjen Kraus na 79. obljetnice Kristalne noći kaže:

„*Danas se u Hrvatskoj izjednačavaju antifašistički pokret i ustaški pokret. To je naša sramota.*“, Tako je Kraus pred pedesetak okupljenih, među kojima su bili i veleposlanici Njemačke i Austrije te diplomatski predstavnici drugih zemalja ponaša kao sljedbenik poznate tvrdnje: „laž je Srbima najviše pomogla u njihovoj povijesti“.

Naime, nitko u Hrvatsko danas ne izjednačava tzv. antifašiste i ustaše. „Antifašisti“ su uvijek bili protiv neovisne hrvatske države, a ustaše su se borile za hrvatsku državu i to nitko kome je strana upotreba laži ne bi izjednačio. Sasvim suprotno, istina je da mnogi danas poistovjećuju taj „antifašizam“ s fašizmom. Zapravo sami „antifašisti“ to čine kada zbog suradnje ustaša s Hitlerovom Njemačkom proglašavaju fašističkim ustaški pokret pa i sve u NDH. Naime, poznato je kako su komunisti surađivali sa Hitlerom prije ustaša pa je SSSR podijelio s njim Poljsku.

Tako, zapravo ŽOZ organizira obljetnicu prvog masovnog pogroma Židova u nacističkoj Njemačkoj zajedno sa **samoproglašenim** fašistima.

Kraus se, kao „antifašist“ samo bori za očuvanje jugokomunističke povjesnice bazirane na lažima.

Nedavno sam upozorio i na činjenicu kako su hrvatski komunisti rasli sa spoznajom da su njihovi ideolozi Mars i Engels govorili o Hrvatima kao najgorem narodu na svijetu. Zato je njima bijeg u tzv. Jugoslavenstvo bio nekakav spas od pripadnosti svom narodu. Iako već svi znate ponovit ču i ovdje moju pitalicu:

-Koja je razlika između četnika i Jugoslavena

-Četnik je pošteni četnik, a Jugoslaven je POKVARENİ četnik.

Da, zar to nije SAMOMRŽNJA? A Židovka Hannah Arendt nas uči:
„*Odricanje od nacionalnih simbola je akt samomržnje.*“

Kraus nije Hrvat, ali sve to dobro zna pa i kaže:

„*Nije moguće imenovati komisiju koja bi, kao u Hrvatskoj, odlučivala što znači pozdrav 'Za dom spremni', koji je obilježio takozvanu NDH...*“

Njemu kao deklariranom „antifašisti“ smetaju nacionalni simboli.

A simbol „antifašizma“ i njihove „borbe za Hrvatsku“ je danas među nama, To je g. NIKOLA ŠTEDUL kome sam i posvetio tekst! Kao što pokušavaju „ubiti“ Hrvatsku „antifašisti“ su pokušali ubiti i Štedula. Dva metka pogodila su ga u usta a četiri u tijelo, od kojih mu je jedan okrznuo kralježnicu - nisu ga ubili. Kao što ne mogu ubiti Hrvatsku nisu uspjeli ni Štedula. I ne samo to. Štedul uči današnje vlasti kako se tom zlu treba suprotstaviti pa je tako nedavno niz hrvatskih portala objavilo njegovu studiju **U prilog raspravi Vijeća za suočavanje s prošlošću nedemokratskih režima**. Dat ју ovdje neke dijelove te studije o pozdravu ZDS. Naime, s obzirom da sam u mnogim svojim tekstovima i knjigama zastupao slična ili istovjetna gledišta, čini mi se da je dobro ovdje pokazati kakvi su pogledi g. Štedula, pogledi čovjeka čiji život toliko podsjeća na sudbinu naše domovine :

- Mnogi govore da uopće nije potrebno trošiti vrijeme na stvari kao što je ZDS, da to nije bitno ... Ne slažem se, ..., radi se na podrivaju temelja hrvatske države kao i nacionalnog identiteta. Nije sam pozdrav kao takav bit problema nego način i razlozi radi kojih ga se osporava. Unatoč brojnim dokazima da je to pozdrav koji je usidren u duhu i povijesti našega naroda, razni "stručnjaci" stalno ponavljaju očite neistine da ZDS nema uporište u našoj ranijoj tradiciji, nego da je nastao za vrijeme NDH i da je stoga isključivo **fašistički**. Kao što rekoh, tvrde to i stalno uporno ponavljaju političari lijevih i desnih opredjeljenja, prominentni intelektualci, akademici, pa i neki povjesničari, koji bi se kao znanstvenici u toj disciplini trebali strogo držati zadanih načela znanosti, a ne tvrditi nešto samo zato što je to u određenom trenutku politički oportuno, popularno, ili zato što mainstream mediji to nekritički prikazuju kao neupitnu istinu.

- Većina članova Vijeća za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima izrazila je mišljenje da se o Jasenovcu više nema što raspravljati, a predsjednik Vijeća je odbio podržati inicijativu potpisano od velikog broja ljudi, u kojoj ugledni akademici i intelektualci traže od HAZU da podrži i zaštiti organizirani znanstveni pristup u istraživanju naše povijesti.

- Pozdrav **Za dom spremni** pojavljuje se u ovakovom obliku 1932. godine u dokumentima Ustaša, organizacije nastale ubrzo nakon

krvoprolića za vrijeme rasprave u beogradskoj Narodnoj skupštini 20. lipnja 1928., kad je Puniša Račić ubio Pavla Radića i Đuru Basaričeka i smrtno ranio Stjepana Radića, a Ivan Grandić i Ivan Pernar ranjeni su bez smrtnih posljedica. Dakle ustaški pokret nastao je kao izravna posljedica masakra u beogradskoj Skupštini, izvršenog nad legitimnim i na demokratski način izabranim parlamentarnim zastupnicima hrvatskoga naroda, kao odgovor na teror fašističkoga i terorističkoga nasilju nad hrvatskim narodom u monarhističkoj Jugoslaviji.

Dakle, ZDS zapravo simbolizira prvi ozbiljan otpor deklariranoj kraljevoj šestosječanskoj diktaturi odnosno velikosrpskom fašizmu i terorizmu.

- Tadašnji ustaški otpor velikosrpskom fašističkom teroru pozdravilo je čak i onodobno vodstvo komunističke partije. Tj. komunisti tada nisu ZDS smatrali fašističkim pozdravom, niti ustaše fašistima, nego sasvim suprotno, smatrali su poželjnim i opravdanim ustaški otpor protiv fašističke diktature kralja Aleksandra i njegova velikosrpskoga hegemonizma

- U svim tadašnjim komunističkim glasilima, od Proletera, Našeg puta pa do partizanskog Vjesnika iz ratnih dana, vodstvo komunističke partije stalno je pisalo o neviđenom nasilju i teroru beogradskog režima, služeći se obično terminom „**vojno-fašistička diktatura i velikosrpska hegemonija**“. Upravo u tom razdoblju Ustaše su se čitavo desetljeće borili protiv Fašizma, služeći se pozdravom Za Dom Spremni.

- Ogramna većina Ustaša su i kasnije za vrijeme rata u NDH ostali ono što su bili i kad su se borili protiv krvave fašističke diktature kralja Aneksandra – dakle ostali su borci u obrani svoje tek uspostavljene države, služeći se pozdravom ZDS – doduše, kasnije modificiranim u NDH za određene prigode u - Za Poglavnika i Dom Spremni.

- Štedul odgovara i na pitanje **Kada su i zašto komunisti počeli ustaše nazivati fašistima?** Komunisti su se stavili na čelo partizana i NOP-a, s tada glavnim ciljem da tek uspostavljenu NDH unište. To je pravi uzrok i začetak tadašnjega GRAĐANSKOGA RATA. (Treba istaknuti da velik dio partizana možda nije bio ni svjestan o čemu se zapravo radilo.) ... Da nije bilo tako onda bi se komunisti i

partizani borili protiv Pavelićevoga režima, a ne protiv države. I tu leži pravi razlog zašto su komunisti odjednom morali ustaše proglašiti fašistima, izdajicama i tuđim slugama a njihov pozdrav ZDS fašističkim. Paradoksalno, boriti se u obrani svoje domovine i biti izdajicom!? Ali kako bi komunisti inače mogli opravdati svoju borbu protiv ustaša i domobrana, koji se nisu borili za bilo koju ideologiju, nego su se borili **protiv** - kako su je komunisti zvali - vojno-fašističke velikosrpske monarhije u obrani svoje domovine i svoje tek uspostavljenе države -NDH. Komunisti su pak, zajedno s partizanima i po nalogu Kominterne, nakon raskida sporazuma između Hitlera i Staljina, morali promijeniti svoju politiku i boriti se za uspostavu nove Jugoslavije, a to je bilo nespojivo s postojanjem samostalne hrvatske države, pa je i NDH trebalo proglašiti **fašističkom**, da bi bilo opravданo rušiti ju i boriti se protiv svih onih koji su ju branili, pa i proglašiti ih izdajicama i fašistima, po boljševičkom običaju

- Kad su 1989. Gorbačova pitali što misli o sporazumu između Hitlera i Staljina neposredno prije Drugog svjetskog rata, on je odgovorio da je to bila opravdana odluka jer se radilo o spašavanju SSSR-a i tamošnjih naroda. Zašto bi taj slučaj bio politički i moralno opravdaniji od onoga što je napravio Pavelić? Hrvatski narod u to doba sasvim sigurno nije bio izložen manjoj pogibelji od Rusa i drugih naroda u SSSR-u. Napokon, zašto bi bilo s moralnog stanovišta opravdanje za zapadne sile, zbog ugroze od Hitlera, ući u savezništvo sa Staljinom, koji je imao radikalno drukčiju ideološku stajališta i svjetonazorska uvjerenja. Zapadni saveznici su ipak imali veći izbor jer nije im prijetila onakva pogibelj s kakvom je bio suočen Pavelić i hrvatski narod, koji i nije imao stvarnoga izbora.

- Kako se pozdrav ZDS može uspoređivati sa Zig Hail? Kako se Ustaše kao branitelje svoje domovine može uspoređivati s agresorskom vojskom Trećeg Reicha, čiji je cilj bio u ime nazi-fašističke ideologije osvajati i pokoravati svijet?

Zato će ovaj tekst i završiti Štedulovim riječima:

-A ovih dana imamo priliku vidjeti kako se na očigled istinu krivotvoriti i tumačiti kao da smo svi odjednom oboljeli od neke kolektivne amnezije, pa se Domovinski obrambeni rat naziva

građanskim, branitelje se proziva fašistima, Tuđmana i sve koji su ga slijedili ustašama. Možemo lako zamisliti kakva bi novija povijest bila da smo rat izgubili, da su tu povijest kao pobjednici tumačili i pisali naši susjedi i domaća peta kolona. Bilo je dosta pokušaja da se i branitelje iz Domovinskog rata stigmatizira kao apsolutno zlo. Da je rat izgubljen lako je zamisliti kakva bi sudbina branitelja bila. Ne treba se zavaravati, bili bi sotonizirani isto kao i ustaše. Progon HOS-a i njihovog vojnoga pozdrava samo je predigra za ono što bi uslijedilo ako se svi skupa ne bismo tomu ozbiljno suprotstavili.

HVALA gospodinu Štedulu i svima vama!

Akademik Josip Pečarić

ANKICA TUĐMAN, ZAGREB, 2021.

**VJEROVALI ILI NE: TOMIĆ BRANI
„LEGALISTE“ 2.**

(JOŠ UVIEK NE ZNAMO ZAŠTO PROF.
TUĐMAN NIJE BIO PROFESOR EMERITUS!?)

Poštovani kolega Juričić,

Štef me pita je li moguće da Ante Tomić doista misli da je 'biti doktor znanosti' veće od 'biti akademik'. Ja sam naučio da pazim kome će reći da sam akademik, jer sam više puta doživio da su mi znali reći kako oni poznaju još akademskih slikara. Davno sam komentirao i priču koju glupavo ponavlja Tomić o doktoratu nekoga tko je akademik . to je slično kada nekome tko doktorira negirate taj doktorat pozivajući se na ocjenu koju je imao u osnovnoj školi. Štefov pitanje me je podsjetilo da sam Vam trebao poslati i moj komentar o onom ranijem članku kada je Tomić pisao o HAZU- Još tada sam mu u naslovu dao lijep savjet (tekst vam dajem u Prilozima):

TOMIĆU, DRŽITE SE ONOGA ŠTO ZNATE

Iako ispad prof. Goldsteina sugerira kako je u pravu moj kolega koji mi je povodom njegovog neizbora za redovitog člana HAZU napisao još tada da svaki fakultet ima svoga redikula pa je za Filozofski fakultet to Goldstein, to ipak nije točno. Danas ih na FF-u ima mnogo više.

Meni su Goldsteinovi studenti pričali kako su se njegova „predavanja“ pretvarala u govore protiv predsjednika Tuđmana, pa su mu se oni svi znali potpisivati kao Franjo Tuđman. Očito su ga i oni doživljavali kao redikula.

Moglo bi se shvatiti da i dr. sc. Vlatka Vukelić zna za to kada upozorava na štetu koju Goldstein svojim redikulizmom čini FF-u:

„Meni je na osobnoj i profesionalnoj razini žao da Filozofski fakultet u Zagrebu vežemo isključivo uz profesora Goldsteina. Tamo radi jako puno dobrih i kvalitetnih hrvatskih znanstvenika koji su zbilja demokratski orijentirani i afirmativni u svom znanstvenom djelovanju Međutim mediji konstantno ističu samo nekolicinu tih ljudi sa Filozofskoj.

<https://narod.hr/hrvatska/dr-sc-vukelic-o-novom-goldsteinovom-kolegiju-to-je-politicka-zloporaba-i-zloporaba-pojmova>

Da, danas imamo niz sličnih redikula na FF-u o kojima zapravo i govori dr. Vukelić! Zato sam nedavno jedno poglavlje posvetio „akademiji redikula“ i u knjizi:

J. Pečarić, O sučeljavanju Bulajić vs. Pečarić, Portal dragovoljac.com:

http://www.dragovoljac.com/images/minifp/suceljavanje_hazu.pdf

O članovima „akademije redikula“ i danas piše Zvonimir Hodak:

<https://direktno.hr/kolumnne/jedna-stvar-ne-prestaje-me-muciti-koga-mislio-dostojevski-kada-napisao-legendaro-djelo-idiotg-236892/>

(Hodak citira i dr. Vukelić: "Tzv. antifašisti nikada se nisu borili za Hrvatsku, nego protiv nje...". Ali i **Hannah Arendt**: *Židovka, jedna od najznačajnijih politologinja prošlog stoljeća, protivnica svih totalitarizma, žena koju je proganjao Gestapo i od kojeg je morala pobjeći u SAD, a koja je nakon Drugog svjetskog rata kazala: "Nitko nema moralno pravo nazvati se antifašistom tko istodobno nije i antikomunist"*. Meni je ipak najdraže ono o kokošarima dr. Vukelić. To već i drugi ponavljaju, ali bit je u tome što se vidi stvarna razlika

između pobjeda u Domovinskom ratu i „Oluje“ i činjenice da tzv. antifašisti slave kokošarenje. Uvijek se pitam rugaju li se oni sebi kada tvrde i obilježavaju svoje žrtve tvrdeći da su neki od njih u jamama u kojima su pronađene jedino ostaci životinja.)

Ovo Tomićeve javljanje me upozorilo i na veliku pogrešku u toj knjizi. Zaboravio sam da sam davno definirao i tzv TOMIĆ-GOLDSTEINOVA POVIJEST (tekst vam dajem u Prilozima).

Međutim, mnogim mladim (istinskim) znanstvenicima važno je da im mentor bude istinski znanstvenik. Sigurno nisu sretni kada im je na FF-u mentor bio netko iz „akademije redikula“. Pisao sam već o jednom poznatom hrvatskom povjesničaru kojem je mentor bio prof. Goldstein. S nevjericom mi je govorio kako je njegovu temu zapravo odobrio – vjerovali ili ne – tata doktora Iva Slavka Goldstein (još uvijek nisam dobio odgovor od Predsjednika države o njegovom doktoratu). Naravno na istinskog znanstvenika ne može utjecati takva činjenica i uvijek mi je drago vidjeti što radi taj doktor dr. sc. Ive Goldsteina i 'dr. sc.' Slavka Goldsteina.

A danas čitam da je jedan od takvih i dr. sc. Zlatko Hasanbegović. Za razliku od mene koji sam kao publicist skloniji tekstovima rugalicama on postavlja stvari na pravo mjesto.

Ja redikule objašnjavam pričom o tome kako Bog nije uzalud stvorio budale:

Drugi im se rugaju, a oni su sretni jer su u centru pažnje.

A pogledajte što je o svom mentoru danas napisao Zlatko Hasanbegović u tekstu: *Novi Goldsteinov kolegij ideološki je konstrukt zato što radikalna desnica u Hrvatskoj ne postoji*
<https://narod.hr/hrvatska/hasanbegovic-novi-goldsteinov-kolegij-ideoloski-je-konstrukt-zato-sto-radikalna-desnica-u-hrvatskoj-ne-postoji>

Citiram:

“*Nema u Hrvatskoj niti radikalne ljevice, SDP je uvijek bio stranka oportunistica, pa bi za kolegij na Filozofskom fakultetu primjerena tema bila – postkomunistički revizionizam i relativizacija zločinačkih aspekata jugoslavenskog komunizma u historiografiji i društву. Moj nekadašnji mentor Ivo Goldstein bi svakako bio predmet izučavanja u okviru takvog kolegija*“,

Ne dvojim da će, kada u RH na vlast dođu državotvorni Hrvati, Goldstein i ostali iz „akademije redikula“ biti tema jednog ovakvog kolegija. A ovakvima kakav je Hodak ili ja oprostite što ćemo im se i dalje rugati.

Akademik Josip Pečarić

PRILOG

Akademik Pečarić piscu Anti Tomiću

TOMIĆU, DRŽITE SE ONOGA ŠTO ZNATE

Ovo reagiranje akademika Pečarića na tekst Ante Tomića «Šverc i intelektualni komerc» u dotičnom dnevniku nije objavljeno. Zato ga donosi *Hrvatsko slovo*.

Odavno me ništa nije tako razveselilo kao tekst u «Jutarnjem listu» o mojoj knjizi «Kako su rušili HAZU?» Ante Tomića: «Šverc i intelektualni komerc». Tako mi i treba kad sam se usudio narugati jednom njegovom tekstu u kojem Tomić piše o stvarima u koje se ne razumije (izbori u HAZU) i ruga se nama akademicima. Ja sam taj tekst jednostavno uvrstio u knjigu zajedno s tekstovima niza akademika, sveučilišnih profesora – dakle onih koji se razumiju u to o čemu on piše. Dakle – narugao sam mu se i time izazvao njegove duševne boli. Da stvar bude još i gora, u «Proslovu» knjige piše: «Međutim, zbog želje da čitatelji budu što točnije informirani izvršio sam izbor tekstova koji su se pojavljivali u tisku. Ti tekstovi su dani u Prilozima uz pojedine tekstove ili su čak neka cijela poglavlja sastavljena od njih. Pritom sam se trudio da su dani svi najvažniji tekstovi koji zastupaju i jednu i drugu stranu. Pogotovo oni koji su napadali Akademiju. Jer oni najviše govore o onima koji su rušili HAZU!» To su istakli i prikazi s predstavljanja knjige dani u «Jutarnjem listu» i «Glasu Koncila».

Možda je nekome iznenadenje da Tomić, koji tako «brzo kopča», ne misli kako nije baš inteligentno javno pokazati ljutnju zato što se njegov tekst može usporediti s onim drukčijim. Takav može pomisliti: «Pa ako je napisao nešto pametno čega se ne mora stidjeti bila bi mu draga svaka takva usporedba, zar ne? Ili, kad već spominje komuniste, misli da smo još uvijek u komunizmu i da samo jedna strana ima pravo glasa?»

Međutim, Tomićev tekst ima znanstvenu vrijednost. Naime, dosadašnja znanost misli da je matematika vrhunac logičkog

razmišljanja. Međutim Tomić svojim tekstrom pokazuje kako to nije istina. Evo kako razmišljaju ti koji tako površno misle o matematici, a što je – kako nam je dokazao Tomić – potpuno pogrešno.

Tomić je u rečenom tekstu pokazao da «kopča» na razini lošeg učenika prvog ili drugog razreda osnovne škole. Evo kako mu ide račun. Kaže: «Četrdeset godina je pokorno cupkao po Srbiji (misli na mene, op. J.P.), da bi napokon otkrio da su Srbi naši vjekovni dušmani. Već u tome, vidite, prepoznaje se intelektualac... Taj Pečarić ima gotovo šezdeset godina...»

Dakle po Tomiću nisam u ovih dvadesetak godina koliko sam u Zagrebu imao razloga ustanoviti da su «Srbici naši vjekovni dušmani». Nije se ništa događalo sa Srbima u glavnoj ulozi, zar ne? Naravno da bi ga za takve klevete netko tužio, ali ja ne bih. Pa, ne može se tužiti nekoga tko uopće ne zna što je logika. Nekoga tko je na razini prvog ili drugog razreda osnovne škole.

Zašto? Kako sam u Zagrebu dvadesetak godina i četrdesetak (po Tomiću) u Beogradu,ispada da sam po njemu diplomirao odmah po rođenju. Ili čovjek samo misli kako me je jako nahvalio? A možda misli da sam diplomirao i prije. Dok sam bio u majčinoj utrobi u Kotoru dopisno sam diplomirao u Beogradu?

A možda misli da sam poslije onih 18-19 u Kotoru sve vrijeme bio u Beogradu i tamo napisao ovih dvadesetak knjiga o «Srbima našim vjekovnim dušmanima». Dapače, oni su mi ih i financirali.

Ili mu je samo $20 + 40 + 20 = 60$. Pogledajmo još jedan račun iz drugog osnovne: «Pečarić je to brižljivo skupio, dao valjda da mu neka tipkačica u HAZU učisto prepiše i jedan kroz jedan objavio u knjizi za koju je nadrljao samo možda dvadesetak stranica originalnog teksta». Da našem intelektualcu Tomiću račun i nije jača strana pokazuje i to što nije znao izbrojiti da u knjizi imam 14 tekstova, a samo jedan ima 36 strana. Očito naš intelektualac ne zna da je 36 veće od 20. Ipak su to dvoznamenasti brojevi, a to je previše za jednog intelektualca.

A *nedajbože* da je Tomić razumio da je taj tekst gostujuće predavanje na povijesnom simpoziju u Akademiji. Dakle, «pisca amaterskih ogleda o povijesti» pozvali su akademici povjesničari da o tome priča. Tako naš veliki intelektualac Tomić eto zna više o povijesti i od akademika povjesničara, kao što je u logici jači od akademika

matematičara. Doista se moramo diviti kako Tomić «brzo kopča», zar ne?

Ali, pogledajmo malo bolje njegov tekst: «*Who is Josip fuckin' Pečarić*, pitate. Ili možda znate, ja nisam znao. Internet mi je otkrio da je gospodin cijenjeni autor u najopscenijim desničarskim glasilima, pisac amaterskih ogleda o povijesti u kojima su Hrvati uzor čestitosti i dobrote». Opet će mi netko tvrditi da bih Tomića trebao tužiti sudu zbog ovakvih uvreda. Ali, taj i ne razumije koliko je Tomić pretrpio duševnih boli dok je čitao moje tekstove u kojima ja tvrdim da «su Hrvati uzor čestitosti i dobrote». Ili dok je čitao moju poznatu pitalicu: *Koja je razlika između četnika i Jugoslavena? Četnik je pošteni četnik, a Jugoslaven je pokvareni četnik!* Meni je žao Tomića. Nisam znao da će tako nešto čitati. Mogu zamisliti kako mu je teško bilo.

Zapravo, meni je najviše žao Tomića zbog toga što je on povjerovao kolegi Silobrčiću koji je u «Jutarnjem listu» rekao za knjigu «Dovoljno je znati tko ju je sastavio i tko promovirao, pa da se na to ne osvrćem ozbiljno». Vidjeli smo kako se Tomić služi internetom. Ako je usporedio u WoS-u moj rad s onim kolege Silobrčića i ustanovio da je tamo od 1991.g. naveden moj 231 rad, a Silobrčićevih 25 radova, kao čovjek koji «brzo kopča» ustanovio je da je loše po mene što ih imam desetak puta više. Sličan odnos se pokazuje i kod citiranosti. Vjerljivo je, pritom, netko rekao Tomiću da je broj časopisa iz biomedicine desetak puta veći od onih iz matematike, pa je cijeli taj račun postao prekompliciran za njega. Pa i kolegi Silobrčiću, našem istaknutom «futuristu» taj odnos 1:100 je nepovoljan za «znanstveno impotentnog moguševca». A što će tek reći kada dozna da će povodom šezdesetog rođendana tog «znanstveno impotentnog moguševca» biti održan međunarodni znanstveni skup s pozvanih 16 predavača (troje iz SAD, po dvoje iz Švedske, Kanade i Hrvatske i po jedan iz Australije, Danske, Češke, Velike Britanije, Švicarske i Mađarske) i njih 31 u Znanstvenom odboru kojim predsjedava bivši predsjednik Švedskog matematičkog društva. Možda će nekome biti zanimljivo da će kao pozvani predavač i kao član Znanstvenog odbora na tom skupu biti i jedan član Francuske akademije prirodnih znanosti, dakle one iste u kojoj je redoviti član akademik Radman.

Ali za razliku od kolege Silobrčića g. Tomić se dosjetio: «Osim toga je matematičar (Josip Pečarić, op. J.P.), čak i član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a znanstveno se ostvario, kako je to s našim desničarima zapravo neobično čest slučaj, uglavnom u Beogradu». Zaključno s 1987. g. imam 101 znanstveni rad, a danas preko 670. Ali znamo već kako Tomić «brzo kopča». Jasno da je 101 mnogo veće od 570, zar ne? Ma ne vrijedajmo Tomića i budimo precizni: 570 je zanemarivo malo u odnosu na 110! Ili ako uzmememo da sam praktično do 1987.g. vodio samo jedan doktorat (u Sarajevu!), a u Hrvatskoj je dosad iz mojeg područja doktoriralo 17 matematičara i 2 u Australiji, očito je prema g. Tomiću 19 zanemarivo malo u odnosu na 1, zar ne? Ili bi mu samo bilo drago da sam ja srpski, a ne hrvatski matematičar.

Kad sve to shvatimo, jasno nam je da je g. Tomić s razlogom u svom članku elaborirao napomenu kolege Silobrčića o «autorskim pravima».

U autoriziranoj verziji mojeg intervjeta za «Vjesnik» u mojoj knjizi stoji: «Zasad po reakcijama iz medija vidim da oni na drugoj strani baš i nisu zadovoljni njezinim pojavljivanjem. Čini se da vide isto što i ja: naši su argumenti mnogo jači». Zadnja rečenica, nije tiskana. To je ispalo jako dobro. Da je tiskana, možda Tomić ne bi napisao ovaj znanstveni uradak i tako opovrgnuo pogrješno mišljenje o matematici. Tako vrijedno djelo mora ostati sačuvano za budućnost pa obećavam Tomiću da će u narednoj svojoj knjizi dati, uz ovaj svoj tekst, tiskati ovo njegovo izuzetno znanstveno otkriće. Ja mu čestitam na njemu!

“Hrvatsko slovo”, 24. studenoga 2006.

**DOPISIVANJE S LILI BENČIK,
DRAGOVOLJAC.COM, 2021.**

LIJEVOM NAŠOM

**I ZATO DANAS IMAMO ALANFORDOVSKI
SPEKTAKL IZMEĐU PREMIJERA I
PREDSJEDNIKA DRŽAVE**

ZVONIMIR HODAK

22.11.2021.

Ima jedan zgodan post koji govori kako su pet Židova navodno mijenjali svijet i to tako da je prvo **Mojsije** rekao: "Sve je u zakonu!", potom je **Isus** rekao: "Sve je u ljubavi!". Puno kasnije je **Marks** rekao: "Sve je u novcu!", a potom je **Freud** ustvrdio kako je "Sve u seksu!", na kraju je **Einstein** zaključio: "Sve je relativno!".

Foto: Direktno.hr

U potvrdu te relativnosti svega, kad su navodno Alberta Einsteina jednom zapitali: "Kako to da žene tako često boli glava u krevetu?", on je odgovorio: "Sve je relativno, u jednom ih krevetu boli, a u drugom ne boli".

Sjetih se velikog fizičara u ove tmurne i depresivne vukovarske dane kad je **Ivan Penava** rekao: "Velika je sramota da generalštab JNA nije odgovarao pred pravosuđem ove države i to je nešto što govori kakvi smo mi ljudi, kakav pijetet imamo prema ljudima koji su izgubili živote u ovom gradu...". Dakle, stvarno je sve relativno.

Ja očekujem poziv suda, zasluženi poziv, jer sam ovih dana zabunom u putnu torbu stavio penkalu s jednim zahrdalim metkom kalibra 2,5 mm iz 1991. godine. Zbog toga ću biti kažnjen, a trbušasti generali, admirali i članovi generalštaba JNA koji su u roku od 87 dana sravnili jedan barokni grad sa zemljom, pobili tisuće ljudi, a tisuće i tisuće drugih odveli u svoje fašističke logore, neće imati u svojim izvodima iz kaznene evidencije ni sudsku opomenu.

I stoga se s pravom Penava i stotine tisuća drugih pitaju kakav smo mi to narod? Zadnju komunističku armiju u Europi najurimo iz zemlje, a onda poltronški propuštamo maturu. Već sam pisao da je operacija "Oluja" bila završena u maturalnom roku od četiri dana. Maturalni ispit je trebao biti optužnice i presude agresorima i zločincima. Kao što su to učinili saveznici na Nurnberškom procesu 1946. godine.

'Laganje i nema za cilj da narod povjeruje u laži već je cilj da ni u što ne vjeruje'

Na žalost, mi u našem četverogodišnjem ratu nismo imali saveznika. Umjesto pobjedonosnog naroda, što mi to danas imamo? **Hannah Arendt**, njemačka filozofkinja, jednom je napisala: "To stalno laganje i nema za cilj da narod povjeruje u laži već je cilj da ni u što ne vjeruje. Takvom narodu nije oduzet kapacitet za akciju već kapacitet da misli i sudi. S takvim narodom možete raditi što hoćete". S takvim narodom danas imate alanfordovski spektakl između Premijera i Predsjednika države.

Sve to govori da se državom upravlja izvana. I zato je sve više ljudi koji na dan 18. studenog "eksplodiraju" kao, recimo, **Nikša Marinović** koji na Fejsu kaže: "Koga nije bilo briga onda, nije ga briga ni danas. Proklet bija svako k'o na tisućama ljudi koji su živjeli k'o psi u smrtnom strahu.... na mrtvima i nasilno prekinutim djetinjstvima želi kupiti političke bodove...".

Puno je onih na koje je Nikša aludirao. Po meni prije svega na one koji su bili "na drugoj strani", a danas na vidljiv način "vladaju" Lijepom našom. Što je najgore, oni su "pobjednički glasni". Tipičan primjer je zastupnica u saboru **Mirela Ahmetović**. Njenoj suptilnoj i senzibilnoj duši zasmetao je izbor pjesama kojima se slavilo na Poljudu: "Čestitam hrvatskoj nogometnoj reprezentaciji plasman na Svjetsko prvenstvo. Ipak, slavlje s pjesmom 'Moja Hercegovina'?". Još gore, prije toga je revao **Thompson**. Neukusno".

Mirela, oni rokću od 5. kolovoza 1995. i ne prestaju

Za Mirelu je Thompson "revao"! Jako ukusno i damska rečeno! Ona zna da revu magarci. Njenih oko 30.000 tisuća. A kako se, Mirela, oglašavaju splitska orijuna i njihovi medijski jurišnici? Čuli ste za roktanje. Ako Thompson reče, onda mogu i ja, jedan stari i olinjali ognjištar, reći da oni rokću od 5. kolovoza 1995. godine. i ne prestaju. Počeli su još i prije, kad su tenkovi JNA bili zaustavljeni u Hercegovini, na putu prema Dalmaciji. Prvi put kod Širokog Brijega gdje su ih "dočekali do zuba naoružani" fratri **Ive Josipovića**.

Drugi put između Mostara i Čitluka u akciji "Lipanska zora" kad su Mirelini planirali odsijecanje doline Neretve. Treći put kod Šuice, nakon pada Kupresa. Jugo-Mirela nije ni čula da su se i Hrvatska i Dalmacija branile u Hercegovini. Je li uopće čula koliko je Hercegovaca branilo Vukovar? Pitajte mog branjenika **Milu Dedakovića-Jastreba**. Još je živ.

I tako je naša lijeva Mirela odlučila stati na stranu **Dežulovića, Tomića, Pavičića** i splitske orijune te podučiti Torcidu da je ova zemlja začeta i nastala na tekvinama ZAVNOH-a i AVNOJ-a. Neka više ne revu Thompsona kad mogu svoju navijačku radost iskazati s Bajagom, Lepom Brenom i Beogradskom filharmonijom pod ravnanjem **Branimira Pofuka**.

Svaka čast hrvatskom pravosuđu s nasušno posebnim potrebama

Sve napisano vrijedi i za malo dalmatinsko mjesto Škabrnju smješteno u središtu Ravnih Kotara. I za zločine u Škabrnji nema ni presuda ni kazni. I tamo su valjda "Marsijanci" 18. studenog 1991. godine pobili 48 mještana i 15 branitelja. Kao da su ubijeni tamo negdje predaleko, recimo, na Novoj Gvineji. Ni imena, ni prezimena zločinaca i njihovih orijunaških ortaka. Spominje se **Ratko Mladić**, ali samo kao prozirni alibi za preživjele ubojice. Svaka čest hrvatskom pravosuđu s nasušno posebnim potrebama.

Trideset godina šutnje, muka... Zagreb je u međuvremenu postao novi glavni grad stare Jugoslavije dok ubojice, silovatelji i ratni

zločinci slobodno šetaju Vukovarom i istočnom Slavonijom. Neki u čudnim koalicijama vladaju Lepom njihovom... Ljevičarski jugo-nostalgičarski mediji iz dana u dan Peru mozak naivnima: "Okrenimo se budućnosti!"(?), "Ne treba zaboraviti, ali treba oprostiti!", "Mi ne smijemo nikoga mrziti!". Bez pravde, to su samo floskule. Pitajte prosječnog Ircu voli li Britance? Zapravo, bolje da ga ne pitate. Pitajte Armence jesu li oprostili turski genocid? Opet, bolje da ne pitate...

Živimo u raritetnim vremenima. Doživjeli smo čak i to da danas suci i tužitelji upoznavaju zatvorske ćelije zbog svojih nepodopština. Ali nitko, baš nitko, nije osjetio pravne posljedice za uporno i neshvatljivo neprocesuiranje ratnih zločina i ratnih zločinaca u Domovinskom ratu u Lijepoj našoj. Po tome smo zaista jedinstvena država u svijetu.

Zanimljivo kako se delegacija ljevičarskog Možemo 'ukazala' u Vukovaru...

U Njemačkoj dovlače na sud čuvare i čuvarice nacističkih zatvora stare i preko sto godina. Psihijatri ih moraju u sudnici uvjeravati kako nisu u Disneylandu i da im se za nešto sudi. Kod nas se zbog nekakve svjetlige sadašnjosti i budućnosti ne privode pravdi ni ratni zločinci koji su još u najboljim godinama. Uostalom, zašto se svemu tome čuditi? Kod nas, voljom "naroda" vladaju ljevičari poput onih iz Možemo koji prebojavaju murale posvećene generalu Praljku, Vukovaru i Zvoni Bobanu. Zanimljivo je kako se delegacija ljevičarskog Možemo "ukazala" u Vukovaru. Vijence su, s kiselim osmijehom, bacili u Dunav baš onako kako to godinama rade **Pupovac, Stanimirović i bratja...** I to je Hrvatska.

Kažu kako je HDZ ipak započeo s transformacijom. Iz "zna se" u "nisam znao".

Dobro, možda sam malo preoštar prema našim progresivnim ljevičarima. Njima samo fali iskustvo. Bit će i njima i nama lakše kad shvate da se po novome više ne kaže "iskusniji" nego "više puta naj***ao"....

Put prema istini napokon je pokazala i Crkva u Hrvata. Zagrebački pomoćni biskup **Ivan Šaško** održao je u Vukovaru propovijed koja se čekala još od pokojnog kardinala **Franje Kuharića**. Bila je to propovijed "in medias res", kako bi rekli Latini, ili doslovno prevedeno "u sredinu stvari".

Lijeva politička magla

Uz sisačkog biskupa **Vladu Košića**, napokon je netko našim ateistima iz svih političkih struktura bacio istinu u lice. Istinu koju svi znamo, ali je u nedjeljnim propovijedima rijetko čujemo. Istinu koju dobro znaju "žene u crnom" kad se okupe u centru Beograda, a neki naši biskupi su je zaboravili. Tobožna "politička korektnost" iliti lijeva "politička magla" često one koji djeluju na javnoj sceni prijeći da iskažu cijelu i potpunu istinu. Po onoj "ne bi se šteli zameriti!".

Međutim, biskup Šaško, bez dlake na jeziku, otvoreno kaže: "Dovoljno je vidjeti koje su znakovlje nosili ljudi koji su Vukovar razarali, a koje je bilo na odorama branitelja Vukovara". Točka! "Sapienti sat", opet bi rekli Latini, iliti "pametnome dovoljno!". Dovoljno i nekim našim "politički korektnim" biskupima i brojnim ljevičarima poput npr. **Borisa Dežuloviće** i HND-a. Šaškova pljuska nije poslana vjernicima nego vladajućim strukturama.

Potom je biskup Šaško nastavio: "Herodi i Pilati, nepravde i računice, očito nečinjenje mjerodavnih institucija... Kako je moguće da bude prihvatljivo znakovlje pod kojim je mrcvaren Vukovar?". I na kraju propovijedi je mons. Ivan Šaško jasno i glasno dao do znanja kako je HOS i njegovo znakovlje ono što je hrvatski narod stvorio u nametnutom osloboditeljskom ratu, a zločinačka petokraka je simbol koji više ne možemo tolerirati u našem narodu...

Bilo bi vrijeme da HBK javno izreče stav o vukovarskim zločinima

E'sad! Šaško je otvorio festival istine. One istine na koje je ukazivao i **Vlado Košić**. Bilo bi vrijeme da HBK napokon javno izreče jasan stav o vukovarskim zločinima. Ako su u slučaju Jasenovac imali jednu dioptriju, onu koja osuđuje zločine, zašto tu istu dioptriju nemaju javno i prema žrtvama Vukovara, Škabrnje i drugih stratišta u Domovinskom ratu? Tada Hrvati, pa i razni Hrvateki, ne bi trebali čekati desetima godina da netko od vodstva Katoličke Crkve u Hrvata s propovjedaonice, pred najvišim političkim vrhom, jasno izreče istinu o zločinu i ne-dočekanoj kazni; o stigmatiziranju pozdrava i amblema pod kojim su branitelji žrtvovali svoje živote za našu današnju slobodu; o prešutnom toleriranju komunističkih amblema i javnih izjava raznih jugo-nostalgičara.

Punih sedam godina hrvatska vlast žmiri na uvrede Pupovčevih novosti o Oluji, Domovinskom ratu, Thomsonu, HOS-u... To je apsolutni svjetski rekord u žmirenju.

Čestitam!

O intelektualnim proleterima

Čitam moj omiljeni Večernjak, bez obzira tko je vlasnik. Pa ako jednog dana, a možda i prije, promjene ime u "Večernje novosti" čitat će ga i dalje. Zbog **Gerovca**, Pofuka i sličnih drugih novinara. **Boris Beck** u kolumni "Retorika i društvo" blago zamjera i Premijeru i protivnicima cijepljenja jer oni "teško grijese" kad ne vjeruju istraživačkim novinarima. Rekli bi u Lici "to mi je prvi glas".

Sjetih se sjajnih istraživačkih novinara kako se penju preko Thompsonove terase, k'o Tarzan i Čita, i objavljaju dokumente Općinskog suda u Splitu da su Thompsonovi papiri "fake". Sud je to kasnije pa demantirao i tvrdio da su papiri istraživačkih novinara izmišljotina. No to ne znači da naš Boris nije u pravu. Lijepo je napisao genijalni **Lav Trocki** da su novinari "intelektualni proleteri". Evo dokaza.

Kod komšija je izašla knjiga "Pad hrvatskog Staljingrada". U knjizi se citira udarni naslov Večernjih novosti od "21. novembra" 1991. godine koji glasi: "Pokolj pre predaje". Donosi svjedočenje fotoreportera Reutersa **Gorana Mikića** o masakru četrdeset i jednog djeteta u vrtiću u Borovom selu. Tu su po "istraživačkom" novinaru članovi hrvatske nacionalne garde "sekli grkljane deci između pet i sedam godina i bacali ih u podrum". Užas, krsti se Goran sa sva svoja tri prsta.

Htio je Reutersov fotić to snimiti, ali srpski vojnik je repetirao pušku i zabranio snimanje. I bez snimke, laž je Srbe ogorčila. Ustaše opet kolju djecu. Kragujevac, Kozara, Pupovac i njegovih 12 'iljada prekrštene djece negdje devedesetih... Kasnije se, naravno, utvrdilo da se radi o tipičnoj srpskoj prijesnoj laži. Istraživačkoj...

Koga imamo više u Hrvatskoj, lažova ili izdajica?

Knjiga "Pad hrvatskog Staljingrada" poznata je hrvatskoj medijskoj družbi. Jeste li možda pročitali o "herojskoj" podvali Gorana Mikića od ikojeg našeg kandidata za Pulitzerovu nagradu poput **Roberta Bjrušija, Borisa Vlašića, Branimira Pofuka, Gorana Gerovca, Ante Tomića, Jurice Pavičića, Vedrane Rudan** koja ga vjerljatno i osobno pozna (jer obožava Beograd i sve Gorane u njemu). Sad mi se samo od sebe postavlja pitanje: zašto je **Dobrica Ćosić** pisao o ideologiji srpskih laži kad hrvatske izdajice nose tu "tajnu" duboko u sebi. Oni se "ne bi šteli zameriti" svojim prekodrinskim idolima. Kad bi se moglo nekom statističkom metodom utvrditi koga imamo više u Hrvatskoj - lažova ili izdajica? Bojim se da bi odgovor bio samo – DA!

Evo i jedna stara Matoševa:

*"U šarmantnoj pozici
moderni poganc
najmio ga stranac
da nam metne lanac,
taj klatež, što o pravdi blebeće,*

on za korist tuđu, laže kleveće... "

Baš me zanima je li vlast shvatila ozbiljno masovne proteste u Zagrebu, Rijeci, Splitu, Nizozemskoj, Austriji, Australiji... U Kini, za divno čudo, nema protesta. To je kineska mudrost i strpljenje... Sjedi kraj rijeke, strpljivo, i dočekat ćeš kako tijelo tvog neprijatelja plovi niz rijeku. A mi polako plovimo, plovimo....

U parku ispred mog prozora, mladić sjedi na klupi i sam se cijepi. Svaka čast. On nema zašto protestirati....

<https://direktno.hr/kolumnne/i-zato-danas-imamo-alanfordovski-spektakl-izmedu-premijera-i-predsjednika-drzave-250980/>

**PROF. DR. SC. BRANIMIR LUKŠIĆ, PORTAL
HKV-A, 2022.**

Hrvatski antifašizam nije isto što i komunistički antifašizam

23. lipnja 2010.

**HRVATSKI ANTIFAŠIZAM NIJE ISTO ŠTO I
KOMUNISTIČKI ANTIFAŠIZAM**

Politički sustavi se ne dijele na fašističke i antifašističke, nego na liberalne, demokratske, autoritarne, totalitarne. Budući da fašizam sadrži u sebi antikapitalistička, antisocijalistička, antikomunistička, antiliberalna, antiteistička i anticrkvena obilježja, imamo razne antifašizme, već prema tomu iz kojega se vidika fašizam kritizira. I Staljin i Roosevelt su bili antifašisti, ali je golema razlika među njima. Komunistički antifašizam je sukob dviju totalitarnih ideologija, fašizma i komunizma (iako postoje politološka mišljenja, da fašizam, za razliku od komunizma i nacizma, nije totalitarna, nego autoritarna ideologija). Kad se on deklarira antifašističkim, komunizam ne definira sebe po onome što on jest, netolerantna i totalitarna ideologija klasne borbe, nego po onome kome se on

suprotstavlja. To je bila epohalna podvala Staljinove propagande tridesetih godina prošloga stoljeća, da odvrati pogled svijeta od svojih masovnih čistki i ubojstava, i da se prikaže avangardom demokracije, kako bi se stekao dojam, da onaj tko se opire Staljinu radi za Hitlera. Time se također pokušala prikriti i činjenica, da je marksistički komunizam u svojoj biti totalitaran. Komunistički antifašizam je povjesno imao karakter ideologije, čiji je cilj bio legitimirati komunističku represiju i jednopartijski sustav. Danas je taj komunistički „neoantifašizam“ u Hrvatskoj demonologija, koja sve više sliči fašizmu protiv koga se bori, i koja ima za cilj opravdati zločine koje su komunisti bez suda i kazne počinili. Hoće se time dati naslutiti, da su komunisti dobri krvnici, a fašisti loši krvnici.

Pogledajmo sada komunistički antifašizam u bivšoj Jugoslaviji. Partizansko-komunistički pokret se je tijekom Drugoga svjetskog rata na ovim područjima borio za sovjetsku Jugoslaviju, a ne za samostalnu hrvatsku državu. Komunisti su provodili socijalističku revoluciju, a ne prvenstveno rat za oslobođenje zemlje od talijanskog fašističkog i njemačkog nacističkog okupatora. Kao sluge Kominterne komunisti u Hrvatskoj su 22.6.1941. ušli u rat da bi rasteretili SSSR u njegovoj borbi protiv Hitlera, a prije toga su bili mirni dok su Hitler i Staljin komadali Poljsku. Nije im smetao ni pakt o nenapadanju između nacizma i komunizma (Ribbentrop-Molotov 1939.). Jugoslavenski komunistički „antifašisti“ su na završetku rata i tijekom porača dokazano počinili masovna ubojstva ne samo zarobljenih i razoružanih pripadnika hrvatske domovinske vojske, nego i civila, žena, djece i staraca. Ti zločini nisu bili ni pojedinačni, ni samovoljni „ekscesi“, nego sustavni, dalekosežno planirani i bezdušno provođeni. Njihovo bi nabranjanje nadišlo prostor dopušten ovome napisu. Mnogi se od tih užasnih zločina tek otkrivaju (npr. Tezno). Oni se mogu pravno kvalificirati kao ratni zločini i zločini protiv čovječnosti. No, komunisti su počinili i zločin genocida, kako je on definiran u Konvenciji o genocidu iz 1948. godine.

U Titovoј Jugoslaviji bilo je više od 100 tisuća političkih zatvorenika, najviše Hrvata, sa prosjekom trajanja zatvorske kazne od 4,2 godine po zatvoreniku. Doista, cijena komunističkog „antifašizma“ je najveći pokolj u povijesti (preko 200 milijuna ubijenih po svijetu). Ne začuđuje, stoga, da sociolog Klaus Jacobi svrstava Josipa Broza Tita na deseto mjesto poslijeratnih megaubožica, jer je dao pobiti oko milijun i sto tisuća osoba („Večernji list“ 13.9.2004.). Nitko od počinitelja ovih zločina nije do sada pozvan na odgovornost ni u komunističkoj Jugoslaviji, ni u današnjoj Hrvatskoj. Mi se danas u Hrvatskoj nismo još suočili s tom crnom stranom naše totalističke i zločinačke prošlosti.. Suočavanje s ovom povijesnom mrljom je bitan preduvjet demokratizacije hrvatskoga društva.

Potrebno je, stoga, deideologizirati i objektivizirati nedavnu hrvatsku povijest koju nam je ideologiziranu i iskrivljenu nametnuo režim „najkrvavije utopije u povijesti“ (Brzezinski). Kao sastavni dio dekomunizacije duhovnog i političkog ozračja Hrvatske, što je preduvjet istinske demokracije u Hrvatskoj, treba brisati iz hrvatskog Ustava spominjanje odluka ZAVNOH-a kao navodno jedne od izvořišnih osnova hrvatske državnosti, jer je ZAVNOH bio samo fasada one KPJ, koja je opravdanu oslobođiteljsku borbu protiv

stranih okupatora Hrvatske nečuvenom povijesnom krivotvorinom prisvojila kao svoju zaslugu, iako se ta KPJ borila za sovjetsku i komunističku Jugoslaviju, a ne za samostalnu hrvatsku državu.

ZAVNOH je simbol one države, u kojoj je bilo više partijskih špijuna, nego medicinskih sestara, u kojoj ste se unesrećili, ako ste rekli što mislite, i usrećili, ako ste kazali što ne mislite, u kojoj je u zatvorima bilo više „opasnih elemenata“ i politički nepodobnih, nego kriminalaca, u kojoj su partija i njezin „najveći sin“ najbolje znali što je ispravna literatura, ekonomija i filozofija, i u kojoj su rezultati izbora bili poznati nekoliko mjeseci prije izbora.

Imao je potpuno pravo kardinal Bozanić, kada je izrekao povodom 60. obljetnice pokolja u Macelju, gdje su Titovi partizani u svibnju-lipnju 1945. pobili bez suda 13 do 30 tisuća Hrvata koji su se našli u kolonama Križnoga puta, da se „povijesni hrvatski antifašizam, bez povijesnog hrvatskog antikomunizma, zatvara u ideologiju klasne mržnje i terora“. „Nitko nema moralno pravo nazivati se antifašistom, tko nije istodobno i antikomunist“ (Hanna Arendt-spisateljica mučena u nacističkim logorima). Stoga se hrvatski antifašizam ne smije poistovjetiti s tzv. komunističkim antifašizmom, kako to pokušava nažalost i najviši politički vrh Hrvatske.

Prof. dr. Branimir Lukšić, Split

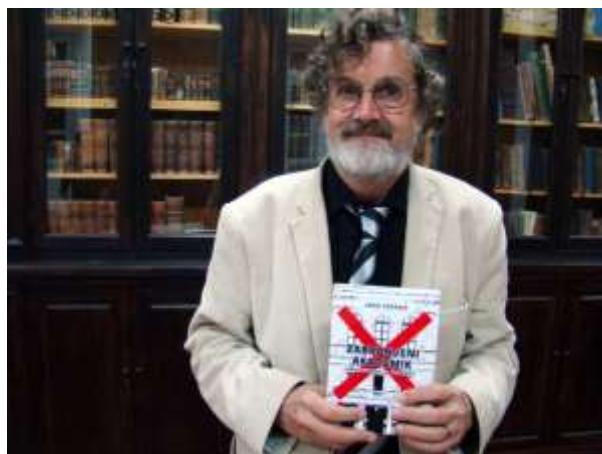
[https://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/i-lj/luki-branimir/6400-
profdr-branimir-luki-hrvatski-antifaizam-nije-isto-to-i-komunistiki-
antifaizam.html](https://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/i-lj/luki-branimir/6400-profdr-branimir-luki-hrvatski-antifaizam-nije-isto-to-i-komunistiki-antifaizam.html)

B. Lukšić: Kroatofobni naboј obitelji Goldstein

29. listopada 2012.

PREZENTACIJA KNJIGE „ZABRANJENI AKADEMIK . PRIJEVAROM U HAZU?!“ AKADEMIKA JOSIPA PEČARIĆA

Knjiga koju prikazujemo autora akademika Josipa Pečarića nosi naslov „ZABRANJENI AKADEMIK, Prijevarom u HAZU ?!“ Ona je tiskana u Zagrebu u vlastitoj nakladi 2012. godine. Knjiga sadrži pisma autora upućena nekim medijima, HAZU, pojedinim osobama, zatim razgovore s autorom i zaključak pod rječitim naslovom „netolerantni revizionisti“. U prilozima knjige nalaze se doprinosi ovoj temi uglednih osoba znanosti i kulture u Hrvatskoj.

U ovom prikazu ne ću ulaziti u ocjenu znanstvene zasluge prof. dr. sc. Ive Goldsteina da bude primljen u HAZU jer je to izvan moje struke i profesionalnog bavljenja. No knjiga otvara neke teme koje su od šire važnosti za znanost uopće i za demokraciju, i na njih ću se večeras osvrnuti.

Povijesna je istina trajni dijalog s prošlošću, jer je povijest trajni proces interpretacije. Sama selekcija jednih, a ne drugih aspekata nekog povijesnog događaja ovisi o našoj prosudbi što je povijesno važno. U drugo vrijeme neki drugi aspekti jednog povijesnog događaja, do tada zanemareni, mogu biti važni. Stoga povijesnom događaju ne pripada samo njegova prošlost, nego i njegova sadašnjost i budućnost koja se ne očituje bez nas, nego s nama i kroz nas. Ali eventualno naglašavanje novih aspekata prošlih povijesnih događaja nikada ne smije uključivati iskriviljavanje njihovih već otkrivenih i poznatih aspekata, jer se tada povijest prekraja, krivotvori, i od znanosti pretvara u ideologiju. To ne bi bilo dijalogiziranje s prošlošću radi otkrivanja još neotkrivenih aspekata povijesne stvarnosti, nego silovanje povijesne stvarnosti.

Povijest je znanost, a ne sredstvo političke propagande

Srbija Samo između ožujka i svibnja 1942. u beogradskom logoru Sajmište bilo je ugušeno u posebnim plinskim kombijima približno 7500 Židova, polovica od svih srpskih Židova. U Nedićevoj Srbiji je do kraja rata ukupno stradalo oko 15000 Židova, tj. 94% od čitavog židovskog stanovništva Srbije, tako da su njemačke vlasti izjavile da je Srbija prva zemlja u Europi koja je „judenfrei”, slobodna od Židova.

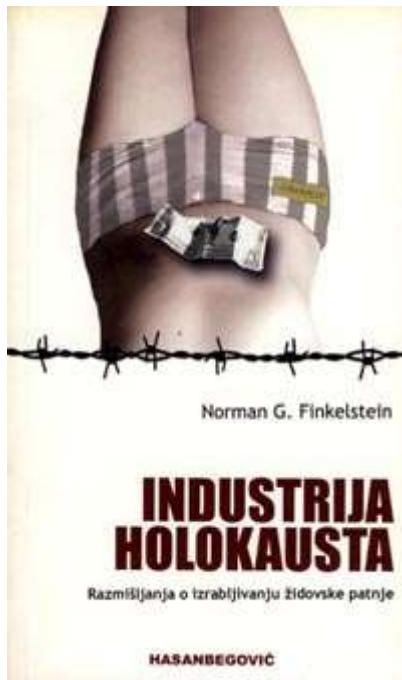
Uzmimo jedan primjer. Za vrijeme Drugoga svjetskog rata postojala su tri vojnopolitička pokreta na području Hrvatske: jugoslavenski četničko-rojalistički pokret za očuvanje kontinuiteta kraljevine Jugoslavije s granicama od Vardara do Alpa, jugoslavenski integralistički pokret na čijem su se čelu nalazili komunisti sa strategijom socijalističke revolucije i za sovjetsku komunističku Jugoslaviju od Makedonije do Julijskih Alpa i Koruške, i separatistički ustaški pokret za samostalnu hrvatsku državu. Na području Hrvatske ova su tri pokreta vodila građanski rat u uvjetima fašističke okupacije, u kojem je svaki od njih počinio zločine. Uveličavanje zločina isključivo jedne zaraćene strane ne daje autoru ovakvog ideološkog iskrivljavanja povijesti oznaku profesionalnog povjesničara, nego ideološke propagandiste. Jer, kako kaže Vladimir Mrkoci u prilogu ove knjige, povijest je znanost, a ne sredstvo političke propagande. A tako Ivo Goldstein postupa.

Zar on ne zna da su npr. u Srbiji za vrijeme njemačke okupacije i pronacištičke Nedićeve vlasti bila na zlu glasu osobito dva logora, Banjica i Sajmište. Samo između ožujka i svibnja 1942. u beogradskom logoru Sajmište bilo je ugušeno u posebnim plinskim kombijima približno 7500 Židova, polovica od svih srpskih Židova. U Nedićevoj Srbiji je do kraja rata ukupno stradalo oko 15000 Židova, tj. 94% od čitavog židovskog stanovništva Srbije, tako da su njemačke vlasti izjavile da je Srbija prva zemlja u Europi koja je „judenfrei“, slobodna od Židova. Zašto se ovo prešuće kad se govori o stradanju Židova na ovim prostorima? S druge strane zašto Ivo Goldstein ostavlja dojam, da je čitav hrvatski narod odgovoran za zločine koji su se tijekom Drugoga svjetskog rata u tom Hrvatskoj dogodili? Kao hrvatski Židov Goldstein bi morao biti svjestan nepravde ako bi se cijeli židovski narod proglašio odgovornim za mučenje i smrt bogočovjeka Isusa Krista.

Industrija holokausta

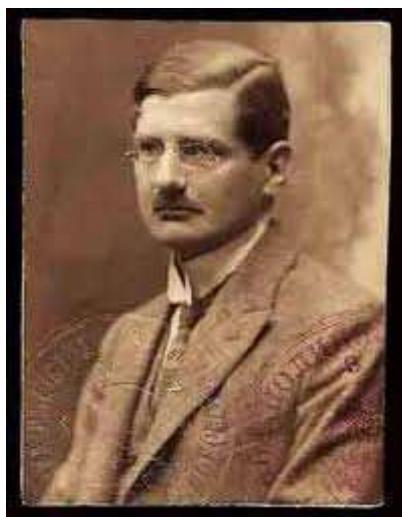
Za Ivu Goldsteina nije problematična ni optužba o genocidnosti Hrvata kada se ta genocidnost povezuje s „Olujom“. On svaki pokušaj faktografske korekcije ovih krivotvorina naziva „revizionizmom“, nazivom iz rječnika komunističke terminologije.

Američki Židov Norman Filkenstein u svojoj knjizi, koja je pokrenula široke rasprave, pod naslovom „Industrija holokausta. Razmišljanje o eksploraciji židovske patnje”, kritizira, kako on kaže, „industrializaciju holokausta”. Imam dojam, da je ovoj industrializaciji podlegao i Ivo Goldstein. Stoga u knjizi koju prikazujemo istinito kaže Marko Curać, da povjesničari koji izvode zaključke iskrivljujući premise ne mogu biti znanstveno relevantni. Možemo zamisliti koja bi se halabuka s pravom digla da je neki židovski pisac napisao knjigu koja opisuje sve židovske zločine u izraelsko-arapskim ratovima prešućujući ili umanjujući zločine druge strane? Kako bi on bio dočekan u Izraelu?

Ivo Goldstein zna, da jednostrano, tendenciozno i iskrivljeno prikazivanje povijesnih događaja na tlu Hrvatske na štetu Hrvatske ima za posljedicu razdor i sprječavanje pomirbe među Hrvatima koje su kroz povijest nastojale međusobno zavaditi njima strane ideologije. Takvo iskrivljeno prikazivanje događaja iz hrvatske

povijesti je pokušaj da se razori i razmrvi hrvatsko narodno biće i da se kroz zajedničku krivnju svih naroda bivše Jugoslavije ponovno oživi krvava utopija o potrebi regionalne društveno-političke integracije slične onima, koje su zbog velikosrpskog etničkog ekspanzionizma katastrofalno završile za Hrvate. Već je Ivo Pilar označio ishod ovakvog krivotvorena povijesti kad je kazao: "Oni (Srbi) postaviše teoriju, da su Hrvati i Srbi dva imena jednog naroda koji su nastali povijesnim diferenciranjem, dok srpsko-hrvatski nacionalizam zahtijeva integraciju, vraćanje na jedinicu...Ta je integracija dakako ispala po ovom shemi: biće srpstva nosi žig njihove vjere, pravoslavlja, osobito u političkom pogledu, što u Hrvata nipošto nije slučaj. Srbi bijahu tako u političkom pogledu nepromjenljivi, a Hrvati promjenljivi, i čitava „integracija" bi išla na štetu hrvatskoga bića, tj. Hrvati bi se imali postupno posrbljivati i od zapadnjaka postati istočnjaci". (Südland -Pilar „Južnoslavensko pitanje", Varaždin 1990.str.366.).

Strategija *Takvo iskrivljeno prikazivanje događaja iz hrvatske povijesti je pokušaj da se razori i razmrvi hrvatsko narodno biće i da se kroz zajedničku krivnju svih naroda bivše Jugoslavije ponovno oživi krvava utopija o potrebi regionalne društveno-političke*

integracije slične onima, koje su zbog velikosrpskog etničkog ekspanzionizma katastrofalno završile za Hrvate.

Pilar je vrlo otvoren u sljedećem citatu: "Srpsko-hrvatski narod nije nikad postojao niti će ikad postojati, on je umjetna tvorevina mašte, koja nema veće vrijednosti od hrvatskog ilirizma i jugoslavenstva, i kojoj je suđeno, da se nakon duljeg ili kraćeg opstanka prizna srpsvom, ili pak hrvatstvom". (Südland-Pilar, op.cit. str. 312.). Osim toga tako jednostrano prikazivanje događaja na hrvatskom povijesnom, etničkom i kulturnom prostoru, kako to radi Ivo Golstein, ima za posljedicu stvaranje osjećaja kolektivne krivnje u hrvatskom narodu, kao i podržavanje i produbljivanje mržnje i neprijateljstva ne samo među narodima koji žive na ovim prostorima, nego i unutar hrvatskog etničkog tijela. Nakana je ovakvih povijesnih krivotvorina da se jedan ponasan državotvoran narod duge i bogate tradicije pretvori u međusobno otuđenu gomilu nesvesnu svoje prošlosti, u gomilu bez korijena koja je k tomu opterećena kompleksom krivnje i manje vrijednosti, s kojom se gomilom onda lakše može manipulirati.

Kod ovog jednostranog i netočnog prikazivanja nedavne povijesti hrvatskoga naroda Ivo Goldstein se služi mantrom „antifašizma”, kako to veli profesor Vladimir Mrkoci u ovoj knjizi. No ne samo da se hrvatskome narodu ne može imputirati fašizam, nego kritika fašizma bez kritike komunizma je negacija demokracije. Jer, kako je rekla njemačka spisateljica Hanna Arendt, koju su u logoru nacisti mučili, nitko nema moralno pravo biti antifašist tko nije istodobno i antikomunist.

Borba protiv Bleiburga

U ovo ideološko iskrivljavanje i pristrano prikazivanje hrvatske povijesti od strane Ive Goldsteina spadaju i njegova borba protiv Bleiburga, njegove uskogrudne i nepovijesne ocjene o Stepincu i protukatolički naboju koji se očituje u njegovim uradcima, o čemu u prilogima ove knjige pišu Jure Krišto, Vladimir Geiger, Mario Jareb, Vladimir Mrkoci, Frano Glavina i drugi. Ivo Goldstein i njegov otac Slavko Goldstein napadaju zagrebačkoga nadbiskupa i hrvatskoga

mučenika Alojzija Stepinca u tipičnoj tradiciji komunističke historiografije predbacujući mu simpatije za NDH.

Pogledom na povjesni opus Ive Goldsteina nužno se nameće pitanje, otkud kod njega ovaj rušilački sindrom, ova pobuda za razaranje hrvatskog identiteta, koja namjerava sve hrvatsko raščovječiti , izobličiti, koja se proteže i na Rimokatoličku crkvu kojoj pripada preko 80% hrvatskoga naroda? Otkuda ova vizija hrvatske povijesti kroz stereotipne naočale koje stalno pokazuju sukob između „ustaša" i „antifašista" i to više od pola stoljeća nakon što su zemlje koje su bile kolijevke fašizma i nacizma izvršile svoju nacionalnu pomirbu? Čovjek se ne može oteti zaključku, da Goldsteinu i njemu sličnima ne smeta toliko nepostojeće i izmišljeno slovo „U" koje oni vide na hrvatskom čelu koliko im smeta hrvatsko čelo.

Kroatofobni naboј

Evo na završetku ovoga prikaza jedan nedavni primjer koji bi mogao potkrijepiti ovaj zaključak, a koji je objavljen u mjesecniku „Nacija" za listopada 2012. godine. Primjer govori o kroatofobnom naboju obitelji Goldstein. Otac Ive Goldsteina, Slavko Goldstein , koji nije nikad studirao povijest, niti je ikad završio ijedan fakultet, no koji je danas za ljivicu u Hrvatskoj ugledni i uvaženi povjesničar, nedavno je objavio knjigu pod naslovom „Četrdesetprva – godina koja se

vraća". Ovih je dana ta knjiga svečano predstavljena u Beogradu u prepunoj velikoj dvorani Kolarčeve zadužbine. Oni koji su došli na prezentaciju, a 1991. godine bacali cvijeće na tenkove koji su kretali na Vukovar i Hrvatsku, evali su u dvorani od sreće. Goldsteinova im je knjiga napokon priznanje, da su 1991. pravilno nanjušili Hrvate i krenuli u sveti rat protiv ustaša. Autor ovoga teksta u „Naciji”.

Zvonimir Hodak, nastavlja: "Goldstein je Židov, pa zamislite da se neki židovski pisac domisli napisati knjigu koja opisuje sve židovske zločine u izraelsko-arapskim ratovima. Prezentaciju ovakve knjige zamislite da održi u nekoj dvorani koja se nalazi u pojasu Gaze, a u kojoj bi sjedili zajedno pripadnici Hamasa, Al Fataha i Hezbolaha! Nagradno pitanje glasi: kako bi on bio dočekan u Izraelu? Danas i apolitična mladež zna da je Srbija sa svojom JNA izvršila agresiju na Hrvatsku, okupirala trećinu hrvatskog teritorija, napravila teške zločine od Vukovara do Škabrnje tako da je čak i međunarodna zajednica bila prisiljena proglašiti Miloševića balkanskim krvnikom. Sve to ipak nije omelo nezavršenog studenta Goldsteina da odleprša u Srbiju i da svojom tobože povjesnom knjigom dade njima za pravo sve što su radili Hrvatima u Domovinskom ratu!"

Mediji Velika većina tiskanih medija u Hrvatskoj ne objavljaju ono što se protivi njihovom ideološkom obrascu, odnosno ideološkom obrascu njihovih inozemnih cenzora i pokrovitelja. Sloboda tiska u Hrvatskoj vrlo često znači podjelu društva u dvije skupine, u skupinu koja se smije publicistički iživljavati, i onu koja je izvrgnuta tom iživljavanju.

Tako piše Zvonimir Hodak u mjeseca „Nacija“. Tako otac, a evo kako sin. Da uzmem samo jedan od mnogih primjera. Knjiga Ive Goldsteina „Hrvatska 1918-2008“ isto je jedan takav pamflet koji vrijeda žive i mrtve Hrvate., kako to u prilogu knjige koju večeras prikazujemo piše profesor Slobodan Lang.

Čitatelji ove knjige koju večeras predstavljamo mogu postaviti pitanje, zašto njezin autor akademik Pečarić nije mogao sve ovo pojasniti i prikazati u tiskanim medijima u Hrvatskoj, nego je bio prisiljen napisati to u posebnoj knjizi koju je privatno izdao? Poznavatelju medijskog prostora u Hrvatskoj to je sasvim jasno. Velika većina tiskanih medija u Hrvatskoj ne objavljaju ono što se protivi njihovom ideološkom obrascu, odnosno ideološkom obrascu njihovih inozemnih cenzora i pokrovitelja. Sloboda tiska u Hrvatskoj vrlo često znači podjelu društva u dvije skupine, u skupinu koja se smije publicistički iživljavati, i onu koja je izvrgnuta tom iživljavanju.

Tako se ni „slučajni“ Predsjednik Vlade u Republici Hrvatskoj nije udostojao odgovoriti na preko deset pisama koja mu je uputio akademik Pečarić , a radilo se o najbitnijim i najhitnijim pitanjima nacionalne i državne opstojnosti . I u ovoj knjizi , kao i u svojim drugima, akademik Pečarić ukazuje na zablude koje su uhvatile

korijen u hrvatskome društvu, na zatornike hrvatske državne samobitnosti Zato čestitam akademiku Pečariću da je velikim naporom, pored svoga profesionalnog znanstvenog rada za koji je dobio priznanja i pohvale po cijelome svijetu, smogao snage da razotkrije neistine pseudopovjesničara i da putuje po Hrvatskoj i po Bosni i Hercegovini pronoseći povjesnu istinu usprkos onom upozorenju koje je izrekao Oscar Wilde, da onaj tko stalno govori istinu prije ili kasnije biva u tome uhvaćen. No završimo stihom hrvatskog pjesnika Ivana Mažuranića koji u ovoj knjizi navodi profesor Vladimir Mrkoci

„ Mišad grize , ali po tlih gmiže,
Sam sur oro pod nebo se diže".

Prof.dr. sc. Branimir Lukšić

<https://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/i-lj/luki-branimir/13289-b-luksic-kroatofobni-naboj-obitelji-goldstein.html>

B. Lukšić: Komunistički antifašizam – velika podvala

Objavljeno: 15. svibnja 2014.

KOMUNISTIČKI ANTIFAŠIZAM

„Nitko nema moralno pravo biti antifašist tko nije istodobno i antikomunist“

(Hannah Arendt, njemačka filozofkinja mučena od Gestapo-a)

Sablast komunizma, toga najvećeg zla čovječanstva u prošlome stoljeću, koje je u svijetu poubijalo preko 150 milijuna ljudi, pokušava ponovno doći na društvenu scenu u Hrvatskoj pod maskom antifašizma. Ovo se događa usprkos žrtvama komunizma čije se kosti skoro dnevno pronalaze u jamama diljem Hrvatske, kao i usprkos upozorenju Vijeća Europe, da demokratske države moraju uklanjati nasljeđe bivših komunističkih totalitarnih sustava.

Genealogija komunističkog antifašizma

Komunizam i fašizam su se uzajamno pothranjivali od njihova povijesnog nastanka. Izgleda da je komunistički prevrat u Rusiji 1917. godine poslužio kao uzor Mussolinijevim talijanskim fašistima, koji su brzo učili od njih. Talijanski opći štrajk 1922. godine, predvođen komunistima, dao je Mussoliniju povod i izliku za njegov fašistički „marš na Rim“. Slično se dogodilo i u Njemačkoj.

Snaga komunista na izborima i ulicama u Njemačkoj prestrašila je njemačke konzervativce pa su predali vlast Hitleru. Već 20-ih godina prošloga stoljeća njemački su komunisti bili zabrinuti zbog činjenice, da su široke mase pristale uz nacizam. Još 1924. godine komunisti u Njemačkoj izlaze s tezom o „socijalfašizmu, o identifikaciji fašizma sa socijaldemokracijom, prema kojoj je postavci fašizam instrument buržoazije protiv revolucionarnog proletarijata.

Komunisti Snaga komunista na izborima i ulicama u Njemačkoj prestrašila je njemačke konzervativce pa su predali vlast Hitleru. Već 20-ih godina prošloga stoljeća njemački su komunisti bili zabrinuti zbog činjenice, da su široke mase pristale uz nacizam. Još 1924. godine komunisti u Njemačkoj izlaze s tezom o „socijalfašizmu, o identifikaciji fašizma sa socijaldemokracijom, prema kojoj je postavci fašizam instrument buržoazije protiv revolucionarnog proletarijata Dolaskom Hitlera na vlast 1933. godine jenjava napad komunista na socijaldemokraciju, a glavni neprijatelj sada postaje nacional-socijalizam. Ovo se potvrđuje i na 7. kongresu Kominterne pod utjecajem Georgija Dimitrova. Tada nastaje u SSSR-u velika podvala. Komunizam sebe prema vani ne definira po onome za što je on, nego po onome čemu se on suprotstavlja.

Tada je skovana komunistička parola „antifašizam i antirat“. Komunisti ovom parolom instrumentaliziraju pacifizam, da bi

prikrili svoje borbeno načelo proleterske revolucije. Oni su ovom velikom podvalom također htjeli pred zapadnim svijetom dati demokratsku glazuru svome teroru klasne borbe. Htjeli su, i u to doba uglavnom su uspjeli, da komunizam u očima javnosti bude rodoljuban i nacionalan, iako je on u zbilji klasno-internacionalan.

Staljin je ovom velikom podvalom namjeravao odvratiti pogled Zapada od svojih genocidnih čistki i usredotočiti pogled međunarodne javnosti na Hitlerov Berlin. U to doba komunistička propaganda ne govori toliko o klasnoj borbi koliko o "narodnoj fronti". Ova epohalna Staljinova podvala imala je za posljedicu, da u očima naivnih na Zapadu antifašizam postaje nespojiv s antikomunizmom. Stvorio se dojam, da onaj tko kritizira Staljina radi za Hitlera. Iza te maske komunističkog antifašizma su se skrivali jednopartijska komunistička diktatura sa komunističkim terorom, masovnim ubijanjima, koncentracijskim logorima i izgladnjivanjem širokih razmjera pučanstva.

Bit komunističkog i fašističkog totalitarizma

Društvena uređenja se ne dijele na fašistička i antifašistička, nego na apsolutistička, autoritarna, despotska, totalitarna, liberalna i demokratska. Komunistički antifašizam je sukob dvaju totalitarizama, fašističkoga i komunističkoga. Kao potvrdu toga razmotrimo bit komunizma. Analitičari komunističkog totalitarizma nabrajaju njegova slijedeća bitna obilježja: (1) postojanje do tančina razrađene službene ideologije koja želi prožeti unutarnji i vanjski život čovjeka (stoga „delikt mišljenja“), (2) jedna jedina partija koju kontrolira partijska oligarhija, obično sa vodom kao diktatorom, (3) monopolistička kontrola nad svim aspektima društvenog, političkog i znanstvenog života, (4) potpuno razgranat policijski i obavještajni aparat.

Prema tome, sustav komunističkog totalitarizma ima sredstva nadzora i terora koja su bila nedostupna ranijim opresivnim režimima, kao što su apsolutizam i despotizam. Iz ovoga se, među ostalim, može zaključiti, da zla koja je Hrvatska pretrpjela od komunističkog totalitarizma nisu pojedinačni samovoljni „ekscesi”, zastranjenja navodno humane ideološke biti komunizma, nego da su sustavni, dalekosežno planirani, i bezdušno počinjeni zločini, koji imaju korijen u samoj biti komunističke totalitarne ideologije.

No postoji ipak stanovita razlika između totalitarne ideologije fašizma i komunizma. Za razliku od komunizma fašizam nema opsežnu intelektualnu razradu svoje političke filozofije, djelomično i zbog antiintelektualizma, koji je sastavni dio njegove ideologije.

Pojava Pojava fašizma na političkoj i društvenoj sceni 20. stoljeća je predmet različitih tumačenja. Najčešće se navode socioekonomski faktori vezani uz krizu zapadnoga kapitalizma nakon završetka prvoga svjetskog rata, specifične političke karakteristike Njemačke i Italije sa relativno kasnom pojavom nacionalnog jedinstva i parlamentarne demokracije, te psihološka motiviranost fašističkih vođa i onih koji su ih podržavali.

Evo nekih od glavnih postavki fašističke ideologije: ekstremni rasistički nacionalizam, antikomunizam u sklopu netolerantnosti prema svim ostalim političkim ideologijama, otvorena uporaba i slavljenje fizičkog nasilja i terora prema pripadnicima drugih ideologija, oslanjanje na masovnu partiju koja je organizirana oko moćnog vodstva, korporativizam srednjih slojeva građanskog društva, slavljenje militarizma, kult navodno muških kreposti, gdje su žene pretežno označene kao majke i one koje podržavaju muškarce.

Pojava fašizma na političkoj i društvenoj sceni 20. stoljeća je predmet različitih tumačenja. Najčešće se navode socioekonomski faktori vezani uz krizu zapadnoga kapitalizma nakon završetka prvoga svjetskog rata, specifične političke karakteristike Njemačke i Italije sa relativno kasnom pojavom nacionalnog jedinstva i parlamentarne demokracije, te psihološka motiviranost fašističkih vođa i onih koji su ih podržavali.

Moramo ovdje napomenuti, da neki povjesničari i politolozi prave razliku između fašizma kao autoritarizma i nacionalsocijalizma (nacizma) kao totalitarizma (npr. Sartori). Kratko rečeno, autoritarizam traži poslušnost čovjekova tijela, njegova vanjskog, društvenog života, a totalitarizam poslušnost čitava čovjeka, njegova tijela i duha, njegova vanjskog i unutarnjeg života. No ovo razlučivanje nije općenito prihvaćeno.

Tjeranje vraka pomoću Sotone

Iz onoga što je gore rečeno jasno je da je komunistički antifašizam sukob dviju totalitarističkih ideologija. Psihološka motivacija česte uporabe ove sintagme u današnjoj Hrvatskoj je bacanje magle u oči neupućenima, pokušaj opravdanja zločina koja su komunisti počinili u Jugoslaviji i Hrvatskoj u ratu i poraću, te zadržavanje bivših komunista i njihovih jataka na ključnim društvenim položajima u samostalnoj Hrvatskoj.

Pri tome se treba podsjetiti, da su i Staljin i Roosevelt bili antifašisti, ali je velika razlika između njihova antifašizma. Ja osobno ne bih želio živjeti pod onim prvi „antifašistom“. Budući, dakle, da su fašizam, nacizam i komunizam zločinačke, anticivilizacijske ideologije kako u teoriji, tako i u praksi, protivljenje fašizmu i komunizmu tvori dvije strane jedne te iste demokratske medalje.

Nitko ne može biti demokrat, ako brani fašizam, nacizam ili komunizam.

Oni koji danas pokušavaju rehabilitirati zločinačku sablast komunizma pod krinkom antifašizma, samo nastavljaju Staljinovu veliku podvalu. Izraz „komunistički antifašizam“ je slično pojmovno protuslovje kao i izraz „teroristički antiterorizam“. Stoga je krajnje vrijeme, da se izvrši radikalna katarza hrvatskoga društvenoga života od ostataka komunističkog ideoološkog mentaliteta, ako želimo biti pluralističko i demokratsko društvo u čiju smo Uniju država primljeni.

prof. dr. Branimir Lukšić

<https://www.hkv.hr/izdvojeno/vai-prilozi/i-lj/luki-branimir/17666-b-luksic-komunisticki-antifasizam-velika-podvala.html>

AKADEMIK JOSIP PEČARIĆ – ŽIVOTOPIS

Akademik Josip Pečarić rođen je 2. rujna 1948. godine u Kotoru. Tamo je završio osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, a 1972. diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu s radom iz područja nuklearne fizike. Na istom fakultetu je i magistrirao 1975. godine, a 1982. obranio doktorsku disertaciju iz područja matematike s naslovom Jensenove i srodne nejednakosti.

Nakon završenog studija radio je u Geomagnetskom institutu u Grocki te od 1977. kao asistent fizike na Građevinskom fakultetu u Beogradu. Godine 1987. se s obitelji preselio u Zagreb te zaposlio na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kao izvanredni profesor matematike. Od 1990. radi kao redoviti profesor na istom fakultetu, od 1996. kao redoviti profesor u trajnom zvanju. Umirovljen je 2018. Do početka agresije Rusije na Ukrajinu bio je istraživač Matematičkog instituta Sveučilišta RUDN u Moskvi (Rusija).

Od 2000. godine je redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, od 2016. inostrani je član Dukljanske akademije nauka i umjetnosti

Za doprinos u znanosti je 1996. godine dobio Državnu nagradu za znanost (prirodne znanosti), te je 1999. odlikovan ordenom Reda Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića.

Akademik Josip Pečarić je jedan od vodećih svjetskih stručnjaka u području matematičkih nejednakosti. Jedan je od najproduktivnijih svjetskih matematičara s više od 1300 objavljenih ili prihvaćenih za tisak radova u matematičkim časopisima. Također je i najcitaniji hrvatski matematičar, a ima preko 230 suradnika iz zemlje i svijeta (na svjetskim bazama ima:

Google Scholar: citata: 18804, H-index: 50;

MathSciNet: publikacija: 1350, citata: 6610, H-index: 26;

Scopus: publikacija: 799, citata: 7319, H-index: 37;

WoS: publikacija: 809, citata: 6683, H-index: 34..

Prema istraživanjima sa Sveučilišta Stanford u Kaliforniji (SAD) Pečarić je po broju objavljenih radova na 2290. mjestu njihove liste za cijelu karijeru od 195605 svjetskih znanstvenika, a prvi iz RH je 14538. Na njihovoj listi za zadnju godinu koja ima 200409 znanstvenika Pečarić je po broju objavljenih radova na 2195. mjestu, a prvi iz RH je 13457.

Osim velikog broja članaka u međunarodnim matematičkim časopisima, autor je ili koautor 40 monografija. O jednoj monografiji je u poznatom časopisu Amer. Math. Monthly, July-August 1991, poznati matematičar D. Pedoe objavio cijeli članak, a izdavačka kuća Element pokrenula je seriju „Monographs in inequalities“ u kojoj je do sada tiskano 20 monografija.

Osnivač je seminara Matematičke nejednakosti i primjene na Matematičkom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, i s tog je seminara do sada izašlo preko četrdeset doktora matematičkih znanosti. Danas ovaj seminar također ima i svoj dio na Sveučilištu u Splitu. Niz godina gostovao je na Abdus Salam school of mathematical sciences in Lahore pa i u Pakistanu ima niz svojih učenika koji rade po tamošnjim sveučilištima. Akademik Pečarić ima preko 230 suradnika iz cijelog svijeta.

Godine 1998. pokrenuo je međunarodni znanstveni časopis „Mathematical Inequalities and Applications“ (izdavač Element,

Zagreb), koji je već nakon dvije godine izlaženja uvršten na Scientific Citation Index Expanded (SCIE). Taj časopis je postao prvi hrvatski časopis na SCIE listi i danas je Q2 časopis a bio je i Q1 dok je na Scopusu Q1 časopis. Kasnije je pokrenuo još dva časopisa – „Journal of Mathematical Inequalities“ (danasa je također Q2 a bio je i Q1 časopis) i „Operators and Matrices“ – koji su i na CC listi i na SCIE listi. Na listi najboljih hrvatskih znanstvenih časopisa (prema bazi Scopus) sva tri časopisa su visoke plasirani (ova dva Q1/Q2 su prvi i peti). Pokrenuo je i časopis „Fractional Differential Calculus“ koji je od ove godine na Scopusu. Glavni urednik je i novog časopisa „**Pakistan Journal of Mathematical Sciences**“.

Osim toga, član je uredništava ili recenzent brojnih međunarodnih časopisa. Kao pozvani ili plenarni predavač akademik Josip Pečarić je održao mnoga predavanja na međunarodnim konferencijama, a povodom njegovog 60-og rođendana je 2008. godine u Trogiru održana međunarodna konferencija „Mathematical Inequalities and Applications 2008“. Tu konferenciju su slijedile:

- 1) Mathematical Inequalities and Applications 2010, Lahore, Pakistan, March 7-13, 2010., Pakistan
- 2) Mathematical inequalities and nonlinear functional analysis with applications, July 25-29, 2012, Jinju, South Korea.
- 3) U lipnju 2014. godine (22.-26. lipnja) u Trogiru se pod pokroviteljstvom Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU održala konferencija pod nazivom „Mathematical Inequalities and Applications 2014 – One thousand papers conference“ u čast akademika Josipa Pečarića povodom objavlјivanja više od 1000 znanstvenih matematičkih radova,
- 4) Slijedeće godine je održana konferencija Mathematical Inequalities and Applications 2015, 11-15 November, Mostar, BiH
- 5) Tri godine kasnije je u Zagrebu održana međunarodna konferencija MIA 2018 povodom njegovog 70-og rođendana..

The Hölder and the converse Hölder inequality for $p > 1, q = \frac{p}{p-1}$:

$$\begin{aligned} A^{\frac{1}{p}}(wf^p) A^{\frac{1}{q}}(wg^q) &\geq A(wfg) \\ &\geq K(p, m, M) A^{\frac{1}{p}}(wf^p) A^{\frac{1}{q}}(wg^q) \end{aligned}$$

The Minkowski and the converse Minkowski inequality for $p > 1$:

$$\begin{aligned} A^{\frac{1}{p}}(wf^p) + A^{\frac{1}{p}}(wg^p) &\geq A^{\frac{1}{p}}(w(f+g)^p) \\ &\geq K(p, m, M) \cdot \left(A^{\frac{1}{p}}(wf^p) + A^{\frac{1}{p}}(wg^p) \right) \end{aligned}$$

Volume 10 • Issue 2 | January (II) 2022

MDPI mdpi.com/journal/mathematics
ISSN 2227-7390

Cover Story

Article: Refinements of the Converse Hölder and Minkowski Inequalities

Josip Pečarić, Jurica Perić and Sanja Varošanec

Mathematics 2022, *10*(2), 202; doi:10.3390/math10020202

<https://www.mdpi.com/2227-7390/10/2>

Mathematics | January-2 2022 - Browse Articles

Zbog njegovih zasluga u matematici, akademiku Pečariću je posvećen jedan broj časopisa „Banach Journal of Mathematical Analysis“, Vol. 2, No.2 (2008). Riječ je o međunarodnom znanstvenom časopisu koji je na SCIE i CC listi, a u tom posebnom broju članke su objavili i posvetili ih akademiku Pečariću mnogobrojni svjetski matematičari. Intervju koji je tamo objavljen (str. 163-170) objavljen je i na kineskom u časopisu Mathematics 3 (2012), 245-249. Nekim Pečarićevim istraživanjima (inače citiranih i u časopisu “Nature”, a s P.T. Landsbergom objavio je članak u časopisu Phys. Rev., A35 (1987), 4397–4403.) posvećen je i članak "Accentuate the negative", Math. Bohem. 134 (2009), no. 4, 427-446. kojeg je napisao Peter Bullen, profesor emeritus sa Sveučilišta u Vancouveru.

Nedavno je tiskan knjiga Matice Hrvatske PRIJELOMNA VREMENA / Hrvatske zemlje nakon 1918, a o znanosti piše dr. sc. Zdravka Jelaska Marijan s Hrvatskog instituta zapovijest. Tako na str. 413. piše: *Djelovali u inozemstvu ili u Hrvatskoj, neki od hrvatskih znanstvenika su tijekom 20. stoljeća dali važan doprinos svjetskoj znanosti, prvenstveno nobelovci Lavoslav Ružička i Vladimir Prelog (kemija). Značajan ugled stekli su i fizičar Ivan Supek (električnavodljivost materijala na niskim temperaturama), matematičari Vilim (William) Feller (teorija vjerojatnosti) i Josip Pečarić (teorija nejednakosti), molekularni biolozi Miroslav Radman i Ivan Đikić, fizičari Davor Pavuna (supraprovodljivost i nano-inženjering) i Marin Soljačić (bežični prijenos energije i nano-fotonika) i mnogi drugi.*“

Akademik Pečarić poznat je i po svom publicističkom radu. Objavio je više od 150 publicističkih knjiga.

17/04/2023.